

۱۸ حقیقت درباره کتاب خوانی کودکان

معرفی Jason Priem دانشمند حوزه اطلاعات

وب سایت کتابخانه های سبز و پایدار

طراحی برند و هنر بازاریابی
در کتابخانه ها

digital library

گفتگو با سارا عرفانی (نویسنده)

اولین لیب استارتاپ (چگونگی راه اندازی کسب و کار)

زندگی کتابخانه ای علامه امینی

آشنایی با فن آوری سی پکس

سخن مدیر مسئول مجله

#۲۰؛ کلیات و مهارت | ۴

آشنایی با فناوری سی پکس | شهریانو صادقی گورجی | ۵

بررسی اعتبار اطلاعات سطح وب به عنوان چالشی در نظام سلامت | میثم داستانی | ۷

نظری بر شاخص اکسرژی | معصومه انصاری | ۹

مروری بر مفهوم کتابخانه های دیجیتال | میثم داستانی | ۱۱

تجهیزات مورد نیاز و مزایا و معایب کتابخانه های دیجیتال | مهناز کریم زاده | ۱۳

کتابداران دیجیتالی | مهناز کریم زاده | ۱۵

کلان داده و کتابخانه های عمومی | عباس محمودی | ۱۸

چگونه می شود کتابدار شد؟ | مهناز کریم زاده | ۲۱

”معرفی نشریات علمی- پژوهشی و علمی- ترویجی فعال در حوزه کتابداری“ | روناک حمزه ای | ۲۴

۵۰ ایده برای استفاده خلاقانه از اپلیکیشن های تلفن همراه در خدمات کتابخانه - بخش دوم | نازنین مؤمن زاده | ۲۸

کتابخانه ها چگونه می توانند استعداد های بالا را جذب و حفظ کنند؟ | شیرین زاهدی | ۲۹

۹ روشی که عادت خرید کتاب را بنابر کیف شما آسان می کند | ژیلا سعیدی | ۳۰

#معرفی | ۳۲

معرفی و آموزش تصویری وب سایت book.io | حسین حیدری - الهام رضوانی گیل کلاهی | ۳۳

وب سایت کتابخانه های سبز و پایدار | ایمان نریمانی | ۳۵

معرفی نرم افزار بومی ایجاد ماتریس های هم رخدادی (راور پریمپ (Ravar PreMap)) | معصومه حسنخانی | ۳۷

۴۵ اپلیکیشن بسیار هیجان انگیز برای کتابداران - بخش دوم | نازنین مؤمن زاده | ۴۱

زندگی کتابخانه ای علامه امینی | فاطمه ترابی | ۴۲

معرفی Jason priem | فیروزه دوخانی | ۴۴

پروژه ها و ابداعات کتابخانه های دانشگاه استنفورد | پری حسین زاده | ۴۵

آزمایشگاه نوآورانه هاروارد | پری حسین زاده | ۴۷

چگونه این کتابخانه آموزشی عضویت دانش آموزانش را به سقف ۱۰۰۰ درصد افزایش داده است؟ | مهناز کریم زاده | ۴۸

#کارآفرینی | ۵۱

کتابداری و کارآفرینی | شیرین زاهدی | ۵۲

طراحی برند و هنر بازاریابی در کتابخانه | سمیه مردمی | ۵۴

#گزارش و مصاحبه | ۵۵

فرهنگ سازی اینترنتی (قسمت دوم: نشر نوگام، کتاب هایمان را به رایگان منتشر کنیم) | محمدرضا چهارسوقی | ۵۶

گزارش سمینار کتابدار ۲۰۰ در کتابخانه ملی | سمانه نوذر | ۵۸

گزارشی از جایزه بهترین کتاب به انتخاب انجمن کتابداران آمریکا | ژیلا سعیدی | ۵۹

کتابخانه عمومی اوحدی مراغه ای به روایت تصویر | نازنین مؤمن زاده | ۶۱

کجای قفسه جهانی کتاب ایستاده ایم؟ | قاسم صفایی نژاد | ۶۲

نگاهی مختصر به برنامه های کتاب، کتابخوانی، نشر و حوزه های مرتبط صدا و سیما در چند سال اخیر (بخش دوم: رادیو) |

میلاد روشنی | ۶۴

اولین لیب استارت آپ؛ چگونه کسب و کار خود را راه اندازی کنیم؟ برگزار شد | ۷۰

گفت و گو مجله کتابدار ۲۰۰ با سارا عرفانی - در حال حاضر قصد نوشتن ادامه ی پنجشنبه ی فیروزه ای را ندارم. | محمدرضا

چهارسوقی | ۷۱

پرونده ویژه ۲: مشکلات نویسندگان و مترجمان (بخش دوم) | محمدرضا چهارسوقی | ۷۳

#آرشیو و موزه | ۷۵

معرفی استانداردهای آرشیوی: استاندارد تبادل داده توصیف آرشیو رمزگذاری شده «EAD» | فرزانه بهارلو | ۷۶

#کتابخانه و کودک | ۷۸

۱۸ حقیقت درباره کتابخوانی کودکان | معصومه سعادت | ۷۹

نوجوانان چه بخوانند؟ چه نخوانند؟ | معصومه سعادت | ۸۱

#سرگرمی و خلاقیت | ۸۲

بازده کتابفروشی غیرعادی که شما می توانید ببینید | مهناز کریم زاده | ۸۳

مفروح ترین کتابخانه های جهان | مهناز کریم زاده | ۸۵

تابلوهای کتابخانه | ایمان نریمانی | ۸۸

ویرتین ها در کتابخانه | معصومه سعادت | ۹۱

شرکت طراحی کتابخانه دیمکو | مریم عبدالله زاده | ۹۲

#اینفوگرافی | ۹۳

اینفوگرافی: مزیت های خواندن | نازنین مؤمن زاده | ۹۴

”کتابدار ۲،۰” برون داد گروه اجتماعی Librarian 2.0 است که در محیط نرم افزار موبایلی تلگرام تشکیل شده است؛ در این گروه افراد، اطلاعات و منابع مربوط به مهارت های حرفه ای و جدید مورد نیاز کتابداران و اطلاع رسانی را با هم به اشتراک می گذارند.

برای استفاده مفیدتر از بستر شبکه های اجتماعی با پیشنهاد و حمایت ”یابش“، هیئت تحریریه مجازی مجله در همان نرم افزار تلگرام تشکیل شده است و اینک با مباحث سطح بالای مهارتی در خدمت جامعه کتابداری اطلاع رسانی، و پژوهشی ایران هستیم.

مطالب مجله با کمک کتابداران جوان و دانشجویان سطوح مختلف کتابداری و اطلاع رسانی از دانشگاه ها و نقاط مختلف کشور، آماده سازی می شود؛ افراد قدرتمندی که برای این مطالب وقت گذاشته و سعی می کنند بهترین مطالب ممکن و بروزترین آن ها را به جامعه ی مخاطب کتابدار ۲،۰ اهدا کنند. در مسیر پیش رو برای تحقق هر چه بهتر اهداف مجله و اعتلای مهارت های کتابداران و اطلاع رسانی، و نیز افزایش رغبت کاربران با استفاده از خدمات نوین کتابخانه ها، از همکاری و همراهی همه صاحب نظران، اساتید و دانشجویان و شاغلان محترم حوزه علم اطلاعات ایران استقبال می کنیم. لطفا دیدگاه ها، پیشنهادهای، پرسش ها و انتقادات خود را برای ما ارسال کنید.

جهت برقراری تماس با ما می توانید از هر یک از راه های زیر اقدام نمایید:

ارسال ایمیل به: lib2mag@gmail.com

ارسال پیام از طریق نشانی: <https://lib2mag.ir/contact-us>

ارسال پیام به آدرس تلگرام: https://telegram.me/yabesh_ir

کانال مجله کتابدار ۲،۰: <https://telegram.me/Librarian2>

صاحب امتیاز: شرکت داده پردازی تلاش و توسعه

مدیر مسئول: حسین حیدری

کتابدار دیجیتال کتابخانه آستان مقدس امام حسین علیه السلام - کربلاء

مدیر اجرایی: الهام رضوانی گیل کلاهی

گروه سردبیری: معصومه انصاری - میثم داستانی - مریم عبدالله زاده - عاطفه عبدی - سمیه مردمی - نازنین مؤمن زاده

ویراستار: الهام رضوانی گیل کلاهی

صفحه آرایی: الهام رضوانی گیل کلاهی

طراح جلد: ملیحه پردال

همکاران این شماره به ترتیب حروف الفبا: معصومه انصاری - فرزانه بهارلو - فاطمه ترابی - معصومه حسنخانی - پری حسین زاده - حسین حیدری - روناک حمزه ای - محمدرضا چهارسوقی - میثم داستانی - فیروزه دوخانی - الهام رضوانی گیل کلاهی - میلاد روشنی - شیرین زاهدی - معصومه سعادت - ژیلا سعیدی - مینا شاکری - شهریانو صادقی گورجی - قاسم صفایی نژاد - مریم عبدالله زاده - عباس محمودی - سمیه مردمی - مهناز کریم زاده - نازنین مؤمن زاده - ایمان نریمانی - سمانه نوذر

به اشتراک بذارید و رشد کنید!

ما در [مجله‌ی کتابدار ۲۰](#) همیشه به فکر این هستیم که چگونه می‌توانیم مهارت‌ها و مطالب کاربردی را به دست همه‌ی دانشجویان، کتابداران، اساتید و فارغ‌التحصیلان برسانیم.

مشکلاتی بر سر راهمان وجود دارد مطمئناً مثل هر فعالیت حرفه‌ای دیگری، از جمله عدم همکاری خبرگزاری‌های مربوط به کتاب و کتابداری که مهم نیست فعلاً و بعداً در مجالی مفصل به عملکردشان خواهیم پرداخت.

اما روی سخنم با شماست که می‌خوانید، این مطالب توسط بهترین افراد فعال، خلاق و جوان منتشر می‌شود. چه اشکال دارد که بعد از مطالعه شما هم به فکر بیفتید و مطالبتان را برای ما ارسال کنید.

به اشتراک‌گذاری مطالبتان و دانسته‌هایتان شاید فکر نکنید چه اثرگذاری شگرفی خواهد داشت. حداقل آن، این است که باعث حفظ میراث دانشی و مهارتی در حوزه‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی خواهد شد.

اما با چند گروه چند سخن:

۱. اساتید محترم :

۱،۱ هرازگاهی مطالبی که راهنما باشد برای دوستان مطالعه‌کننده به‌ویژه دانشجویان را باکمال میل پذیراییم هر دو ماه یک‌بار تک‌نگاشتی از شما در حد نصف صفحه یا یک صفحه می‌تواند راهنمای جوانانی باشد که به دنبال راه موفقیت و تجربه‌ها می‌گردند ما بسیار از اینکه تجربیات خود را از دوران تحصیل، کار یا حتی ایده‌هایتان برای تلاش مهارتی و خلاقانه در حوزه‌ی کتابداری و ... با ما به اشتراک بگذارید خوشحال می‌شویم

۱،۲ می‌توانید دانشجویان خود را در تکالیف درسی به تولید محتوا برای مجله مکلف کنید هم با فرایند مقاله‌نویسی آشنا می‌شوند و هم جسارت آن‌ها را تقویت کنید ریسک نوشتن و ظاهر شدن در جامعه‌ی علمی می‌تواند از آن‌ها افراد قدرتمندتری بسازد. حتی ما میتوانیم موضوع و مطالب انگلیسی کاربردی - مهارتی کم‌حجم ارائه دهیم. (مثلاً مصاحبه کردن با اساتید درباره‌ی موضوعات خاصی، جمع‌آوری گزارش از سطح شهر درباره‌ی موضوعات، گزارش از کتابخانه‌های عمومی، تخصصی، دانشگاهی و ...)

۲. کتابداران :

در کتابخانه‌های شما هر هفته اتفاقات بسیاری می‌افتد شما هرروزه در تجربیات خود با کاربران دارای مهارت‌های جدیدی می‌شود ما منتظر این تجربیات و مهارت‌های بکر شما هستیم. حیف است که با دیگران به اشتراک نگذارید و رشد نکنید.

گاهی اتفاقات جالبی می‌افتد سریع آن را مستند کنید این‌ها شیرین‌ترین لحظات یک کتابخانه است که می‌تواند در مجله‌ی کتابدار ۲۰ به یادگار باقی بماند.

۳. دانشجویان :

تولید محتوا امروزه تجارت بسیار کاربردی برای شرکت‌ها و سازمان‌های تجاری شده است. اغلب سازمان‌هایی که می‌خواهند از قافله‌ی پیشروها عقب نمانند رو به بازاریابی محتوا آورده‌اند و از شما چه کسانی بهتر برای این امر، اگر بدانید که چگونه وارد گود شوید. شما ابزارهای لازم را برای این کار دارید و حالا قبل از ورود به دنیای حرفه‌ای بعد دانشگاه می‌توانید در زمان تحصیلتان با کتابدار ۲۰۰ تجربیات تولید محتوا را داشته باشید و البته خلاقیتتان را نیز بکار بیندازید.

۴. فارغ التحصیلان

اگر احساس می‌کنید از فضای علمی و آکادمیک رشته‌ی تحصیلی خود دورافتاده‌اید جمع ما جمع پرانرژی و شادایی است به ما بپیوندید و بنویسید و با دوستان هیئت تحریریه در شبکه‌ی اجتماعی تلگرام همگام باشید. اینجا انرژی فوق‌العاده‌ای وجود دارد. ولی شرط آن نوشتن و به اشتراک گذاشتن است. رشد کنید!

فرآیند کاری ما روش ساده دارد:

- مطالب باید در حوزه‌ی موضوعی کار ما باشد.
- مطالب **کاربردی - مهارتی** منتشر می‌کنیم نه علمی - پژوهشی
- هرگونه ترجمه یا تألیف یا مصاحبه یا... متن نوشتاری قابل قبول است.
- فرآیند داوری بسیار ساده‌ای داریم چون خیلی نیازمند داوری سخت و علمی نیستیم (معتقدیم هر نویسنده‌ای که اشتباه بنویسد در آینده مسئول نوشتار خود خواهد بود).
- بیشتر از داوری به دنبال راهنمایی هستیم تا فرد مطلب کاربردی‌تری را منتشر کند
- به خود نویسنده‌ها یوزر و پسورد می‌دهیم تا با فرآیند وارد کردن محتوا در وبسایت آشنایی پیدا کنند و همکارانمان به آنها کمک می‌کنند.

به اشتراک بذارید و رشد کنید!

حسین حیدری

مدیرمسئول مجله کتابدار ۲۰۰

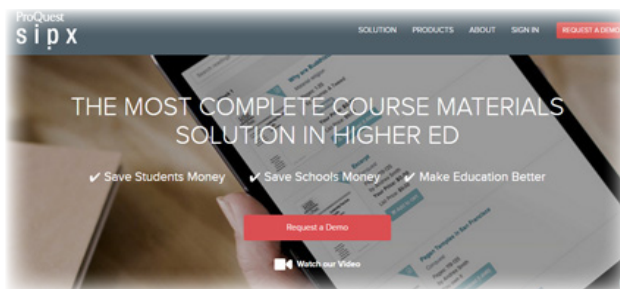

#۲.۰؛ کلیات و مهارت

آشنایی با فناوری سی پکس

نویسنده: شهریانو صادقی گورجی
کارشناس ارشد مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد

معرفی فناوری سی پکس^۱

اس.آی.پی. ایکس. که سی پکس تلفظ می شود، فناوری جدیدی برای مدیریت منابع درسی رقومی است. این تکنولوژی هم برای نهادهای دانشگاهی و هم دانشجویان، به صورت دوجانبه سودمند و با نیازهای خاص دانشگاه ها منطبق است. کتابخانه ها با اشتراک منابع و بهرمند کردن دانشجویان و اعضای هیات علمی سعی می کنند با کمترین میزان حق کپی رایت، بیشترین سودمندی را برای کاربران فراهم کنند. بنابراین تمامی اعضا می توانند از منابع خریداری شده در سطح دانشگاه به طور رایگان استفاده کنند. مبحث حق مولف یکی از پیچیده ترین مباحث در استفاده از منابع اطلاعاتی به ویژه منابع الکترونیکی است که با دسترسی های غیرمجاز موجب ضرر و زیان ناشران می شود. از سوی دیگر کتابخانه ها و دانشگاه ها سالانه مبلغ هنگفتی را صرف خرید بسته های اطلاعاتی میکنند که بخش زیادی از این منابع شاید مورد استفاده قرار نگیرند. لذا سی پکس در تلاش است که با در نظر گرفتن هزینه عادلانه هم برای کتابخانه ها و هم برای ناشران مقرون به صرفه باشد.

در حال حاضر سی پکس در چندین موسسه دانشگاهی استفاده و به عنوان تکمیل کننده گردش کارها و زیرساخت های موجود مدرسه ارائه می شود. این فناوری از روشهای نوین آموزش پشتیبانی می کند.^۲

راه های زیادی وجود دارد تا دانشکده ها از فناوری انعطاف پذیر سی پکس استفاده کنند. این خدمات می تواند به صورت مستقیم یا به واسطه و با همکاری کتابخانه و کتابفروشی انجام شود. دانشگاه ها برای شروع می توانند از یک مورد زیر استفاده کنند و سپس سی پکس را در سطح دانشگاه گسترش دهند:

- دوره های آموزش کتابخانه ای
- یکپارچه سازی با سامانه های مدیریت آموزش
- کتابفروشیها، مراکز کپی و قسمتهای جزوه های درسی
- آموزش برخط و از راه دور
- برنامه های مطالعات مداوم (به صورت مختلط)

- دوره های ماک^۴ با ثبت نام آزاد و جهانی
- خدمات سازمانی سی پکس شامل جزئیات زیر است:
- استفاده نامحدود از بستر وب برای ایجاد فهرست های سفارشی خواندنی ها و ارائه آن به دانشجویان
- راه اندازی و اتصال به منابع خریداری شده کتابخانه و دسترسی رایگان به منابع، محتواهای ارائه شده ناشر، نظام یکپارچه حق مولف
- با توجه به نوع انتخاب شما در استفاده از سی پکس به سامانه آموزش دانشگاه خود متصل می شوید.
- براساس قیمت و ساختار دسترسی، فرصت توزیع استاد و منابع آموزشی ایجاد شده را خواهید داشت
- تجزیه و تحلیل بهبود تصمیم گیری
- آموزش عملی مدیران، کارکنان پشتیبانی و مربیان
- پشتیبانی برجسته مشتری و خدمات مجوزهای اضافی برای محتواهایی که به طول خودکار مجوز ندارند.

پروکوئست این خدمات را برای موسسات دانشگاهی آمریکا شروع کرد. سی پکس در سال ۲۰۱۱ در دانشگاه استنفورد برای اولین بار به صورت آزمایشی و به عنوان یک طرح پژوهشی آغاز به کار کرد. پس از آن دانشگاه های نوتردام^۵، ایلینوی^۶، دور^۷، پردین^۸، تگزاس^۹ و ... از این طرح استفاده می کنند. علاوه بر این، سی پکس با طیف گسترده ای از ناشران و تولیدکنندگان محتواها که قرارداد ارائه می دهند به صورت مستقیم ارتباط دارد.^{۱۰}

نحوه عملکرد سی پکس

نخست صاحبان، محتوای خود را در سیستم سی پکس ثبت نام می کنند و برخی قوانین پرداخت و محدودیت های دسترسی را لحاظ می کنند. این محتوا در محل مطمئنی نگهداری می شود. کتابخانه ها نیز می توانند محتوای فهرست های خود و همچنین محتواهای ارزشمند رایگانی که به صورت آزاد در وب وجود دارد را پس از ارزیابی در سیستم سی پکس وارد کنند. استاد با جستجوی کلیدواژه ای ساده، محتواهای مرتبط را در بستر وب یا سی پکس می یابد سپس لینک آنرا به مباحث درسی دانشجویان اضافه می کند. این عمل معمولاً روی سیستم آموزشی دانشگاه انجام می شود. دانشجو روی لینک مربوط کلیک می کند و پس از اعمال تخفیف های لازم، حق استفاده را پرداخت می کند و از منبع دیجیتالی بهره می برد. این دسترسی می تواند یا برای خواندن و یا برای چاپ و یا هر دو اینها باشد.^{۱۱}

تصویر ۱ تا حدی مشخص کننده نحوه عملکرد سی پکس است:

نتیجه گیری

در حال حاضر که مراکز آموزشی - پژوهشی و کتابخانه ها و دانشگاه ها با حجم زیادی از اطلاعات مواجه هستند که گاهی استفاده از آنها فرایندی پیچیده و گیج کننده دارد استفاده از سیستمهای یکپارچه سازی دسترسی و استفاده می تواند راهکار بسیار سودمند باشد. علاوه بر این استفاده از این منابع معمول هزینه های زیادی را به دانشگاه و کاربران تحمیل می کند. این هزینه ها هم هزینه های مالی را دربر دارد و هم هزینه های اعتبار منبع و هم هزینه های استفاده نادرست و غیرقانونی. بنابراین سی پکس با شناخت نیاز کاربران مختلف از طیف های مختلف راهکاری را ارائه می دهد که هر گروه به نیازهای خود دسترسی پیدا کنند. کتابداران با استفاده از این سیستم علاوه بر ارزیابی مجموعه های خود و نشان دادن ارزشمندی آنها، موجب افزایش حجم استفاده از آنها می شوند. ناشران و تولیدکنندگان، نیازها را شناسایی می کنند و براساس آنها محتواهای مناسب را پیشنهاد می دهند. استادان خواندنی های سودمند و با کیفیت را به سادگی تهیه و ارائه می کنند. در نهایت دانشجویان نیز با کمترین هزینه ممکن به بهترین و بیشترین منابع اطلاعاتی دسترسی پیدا می کنند.

پانویس:

۱. SIPX

۲. http://www.sipx.com/wp-content/uploads/2014/07/SIPX_Overview_Dec_15_2012.pdf

۳. <https://americanlibrariesmagazine.org/2016/05/02/libraries-open-up-mooc/>

۴. MOOC

۵. University of Notre Dame

۶. University of Illinois (Urbana-Champaign)

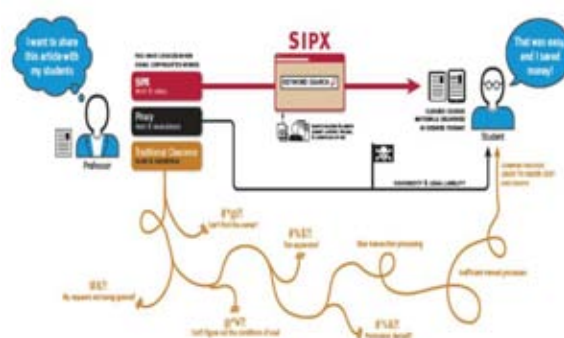
۷. University of Denver

۸. Pepperdine University

۹. University of Texas (Austin)

۱۰. <http://proquest.libguides.com/sipx>

۱۱. http://www.sipx.com/wp-content/uploads/2014/07/SIPX_Overview_Dec_15_2012.pdf

مزایای استفاده از خدمات سی پکس

استفاده از خدمات سی پکس برای کتابخانه ها، مربیان و دانشجویان که همه جا با منابع دوره ها به کمک نیاز دارند، منافع زیادی دارد:

- کتابخانه ها تنها برای یک کاربر واقعی هزینه پرداخت می کنند و ۳۰-۶۰٪ در بودجه صرفه جویی می کنند.
- با مجوزهای مدیریتی، در تلاش و وقت کارکنان صرفه جویی و موجب بهره وری کارکنان می شود.
- با خریداری منابع آموزشی به صلاحدید کتابخانه و حذف پرداخت حق کپی رایت منابع اشتراکی کتابخانه ۲۰-۳۰٪ در هزینه دانشجویان صرفه جویی می شود.
- از تحلیل های بدست آمده می توان برای تصمیم گیری بهتر و مدیریت بودجه استفاده کرد.
- موجب کاهش مسئولیت سوءاستفاده غیرعمدی از منابع دارای حق مولف می شود.
- فهرست جامعی از بیش از ۲۴ میلیون سند پی.دی.اف. ناشران به طور خودکار از سی پکس در دسترس است.
- برای دانشجویان و دانشکده امکان ارتباط بصری در همه دوره ها و گردش کارها وجود دارد.
- تصویر ۲ به طور خلاصه مزایای استفاده از خدمات سی پکس را برای ۴ گروه از کاربران نمایش می دهد

تصویر ۲

بررسی اعتبار اطلاعات سطح وب به عنوان چالشی در نظام سلامت

نویسنده: میثم داستانی

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گناباد

اینترنتی سطح وب مورد مطالعه قرار دادند. نتایج این بررسی نشان داد که تنها ۳۰ پایگاه در باره تغذیه و ۱۴ پایگاه در زمینه ی سلامت و مابقی آن ها حاوی اطلاعاتی خبری، اطلاعات عمومی و آشپزی بودند، میانگین نمره سیلبرگ برای وب سایت ها کمتر از ۲.۵ از ۹ و بالاترین نمره ۸ (۱ پایگاه) و به ۱۳ پایگاه نیز نمره صفر (۰) تعلق گرفت. ۹۴٪ پایگاه ها مسئولی را در قبال عدم صحت اطلاعات موجود معرفی نکرده بودند. نتایج این مطالعه حاکی از پایین بودن کیفیت اطلاعات مرتبط با تغذیه در صفحات وب فارسی زبان از نظر قابل اعتماد بودن و کیفیت مطالب مرتبط با سلامت بود (۱).

لذا به نظر می رسد که عدم کنترل اطلاعات به دلیل فقدان مدیریت کیفی محتوا و نبود مراحل داوری و ویراستاری برای انتشار مطالب در محیط اینترنت باعث شده است تا اطلاعات صحیح و قابل اعتماد در کنار اطلاعات فاقد ارزش قرار گیرند و در نتیجه مبحث ارزیابی اطلاعات در این محیط به عنوان چالشی اساسی مطرح شود تا جایی که می توان گفت تشخیص اطلاعات مرتبط از اطلاعات غیر مرتبط توسط اغلب کاربران اینترنت که در موضوع های مختلف متخصص نیستند، به سادگی امکان پذیر نیست.

در همین راستا بررسی جنتیان و همکاران ۱۳۹۳ نشان داد که از ۱۴ سایت انتخاب شده مربوط به اطلاعات افسردگی، اکثر آنان میزان قابل قبولی از امتیازات لازم از شاخص های ابزار سنجش وب مد کوال را در ارائه اطلاعات افسردگی کسب ننمودند (بالاترین امتیاز وب سایت انجمن روانشناسی ایران، ۴۱.۵) و در این زمینه ضعیف به نظر می رسیدند، وب سایت های پزشکی و بهداشتی فارسی و عفونی و ویروسی نیز از جایگاه بهتری برخوردار نبودند وب سایت های حوزه اعتیاد، وب سایت های بهداشت روانی با ۳۱ مقاله تنها ۱۳ مورد مقاله مرتبط با بهداشت روانی را در خود داشت که کیفیت محتوایی اطلاعات آن ها نیز با استانداردها فاصله زیادی داشت کمتر از ۵۰ درصد افراد به اطلاعات بهداشتی و سلامت سطح وب اعتماد داشتند (۲). یک بررسی نشان داد که ۲۳.۹ درصد افراد در حد زیاد به اطلاعات وب سایت ها در اینترنت اعتماد داشتند، حدود ۷۶ درصد در حد متوسط به پایین و یا اصلا به این گونه اطلاعات اعتماد نداشتند (۳). در نتیجه استفاده و استناد به مطالب بازایی شده بدون ارزیابی آن ها، خطر گمراه شدن پژوهشگر و جستجوگران را در پی خواهد داشت. این حجم عظیم اطلاعات باعث شده است تا جستجوگران وب با چالش عظیمی که همان ارزیابی این منابع و اطمینان از کیفیت اطلاعات دریافتی است، روبرو شوند.

سلامت یکی از بدیهی ترین و مهمترین اموری است که ذهن بشر را به خود مشغول نموده و دغدغه ای برای او به شمار می رفته است و این دغدغه کماکان به قوت خود باقی است. حفظ سلامت نیاز به اطلاعات مرتبط با سلامت دارد و اطلاعات مربوطه در منابع اطلاعاتی همان حوزه وجود دارند. محیط وب از جمله منابع اطلاعاتی چند سویه و چند منظوره محسوب می گردد و هر روز بر کمیت و کیفیت اطلاعات آن افزوده می گردد و به نظر می رسد که این امر می تواند صحت و سقم اطلاعات مذکور را با چالشی بزرگ فراروی جامعه سلامت قرار دهد، چرا که افراد می توانند آزادانه و بدون هیچ نظارتی به انتشار مطالب خود در وبلاگ ها، انواع پست های ایجاد شده در شبکه های اجتماعی، مقالات بدون استناد و تاریخ گذشته و سایت های تجاری و تبلیغاتی در سطح وب بپردازند.

تعداد افرادی که در سراسر جهان از اینترنت استفاده می کنند تا سال ۲۰۱۳ میلادی بیش از ۲.۵ میلیارد و در حال حاضر حدود ۴ میلیارد نفر می باشد، استفاده از اطلاعات بهداشتی درمانی از این طریق به طور چشمگیری، حتی قبل از مراجعه به پزشک، در حال افزایش است که حدود ۷۰٪ بزرگسالان در اروپا و حدود ۹۰٪ در امریکا از اطلاعات بهداشتی و درمانی سطح وب کمک می گیرند (۱-۲). از طرفی همه افراد، تخصص لازم در جستجوی مطالب مرتبط و معتبر را ندارند و یا همه وب سایت های موجود که همچون قارچ در این فضا شکل گرفته و افزایش می یابند نیز دارای اعتبار علمی نیستند و یا کنترل نمی شوند چرا که در نتیجه طبیعت آزاد و منحصر به فرد بودن فضای بی مهار وب، به عنوان محیطی غیر قابل نظارت در تولید، اشاعه و بازایی اطلاعات، امکان نظارت کیفی را مشکل ساخته است.

لذا طبیعی است که همه روزه با طیف وسیعی از مطالب با کیفیت های متفاوت در کنار یکدیگر روبرو شویم. در همین رابطه و در یک بررسی وب سنجی غلامحسینی و همکاران ۵۶ پایگاه اینترنتی و ۴۷ وب سایت و ۹ وبلاگ را به عنوان منابع اطلاعاتی

اصل منبع مقاله فوق:

Dastani M, Atarodi A. Validity of web-based information as a challenge to health system. J Research Health. 2016;

6 (3):289-290

URL <http://jrjh.gmu.ac.ir/article-1-1146-en.html>

منابع:

Gholamhosseini S, Alimohammadi Kamalabadi M, -۱
Djafarian K. Webometric Analysis of Nutrition Related Persian Web Pages Using Silberg Criteria. Payavard [In Persian] 350-340:(4)9;2015 Salamat

Janatian S, Mojiri S, Shahrzadi L, Zahedi R, Ashrafi -۲
Rizi H. Evaluating the Quality of Persian Depression Websites Based On Webmedqual Scale. Journal of Health [In Persian] 98-89:(55)17;2014 Administration

Hesse BW, Nelson DE, Kreps GL, et al. Trust and -۳
sources of health information: the impact of the Internet and its implications for health care providers: findings from the first Health Information National Trends Survey. 24-2618 :165;2005 Arch Intern Med

Hayati Z, Dehghan L. A Survey of Acquaintance and -۴
Application of Web Information Quality Criteria: A Case Study of Post-Graduate Students in Shiraz University. Journal of Information Processing and Management [In Persian] 1031-1011 : (4)27;2012

Dastani M, Mohammadi H. Application of Web -۵
Information Quality Criteria at Gonabad University of .223-214 : (3)9; 2015 Medical Sciences. Payavard Salamat [In Persian]

تعیین میزان کیفیت اطلاعات در محیط وب بر پایه تعدادی از معیارهای کیفیت اطلاعات از قبیل کافی و کامل بودن اطلاعات، شیوه دسترسی به اطلاعات، بدون پیچیدگی و مرتبط بودن اطلاعات بازیابی شده با نیاز یا شکاف اطلاعاتی، مناسبت با هدف اطلاعاتی، فراهم نمودن اطلاعات خاص و منحصر به فرد، میزان صحت و قابل اعتماد بودن اطلاعات، بدون خطا و اشتباه بودن اطلاعات، جدید بودن اطلاعات، میزان کامل بودن اطلاعات و پوشش اطلاعاتی توسط یک منبع، مربوط و سودمند بودن اطلاعات، سادگی و سرعت دسترسی به اطلاعات، ارائه اطلاعات به شکل منظم و متوالی، بر واقعیت استوار بودن اطلاعات، قابل فهم بودن اطلاعات و غیره انجام می گیرد (۴).

با توجه به گسترش منابع اینترنتی و جستجوی پیوسته و رو به گسترش پژوهشگران جهت انجام پژوهش های علمی و دانشگاهی، لازم و ضروری به نظر می رسد تا رشته های گروه علوم پزشکی به دلیل ارتباط مستقیم با جان و سلامت انسان ها اهتمام بیشتر و بهینه تری را در مورد اطلاعات دقیق، روزآمد و صحیح، دغدغه خویش قرار دهند، زیرا حجم اطلاعات در علوم پزشکی مرتباً در حال تغییر و تحول بوده و از آن جایی که مباحث و تکنیک های جدیدی در تشخیص و درمان بیماری ها مطرح می شود از این رو آگاهی پزشکان و متخصصان علوم پزشکی از مباحث و مطالب جدید علمی اهمیت می یابد و گاه ضرورت وجود این اطلاعات به گونه ای است که بودن یا نبودن آن، مسئله مرگ و زندگی را پیش می آورد.

در یک بررسی در مورد وب سایت های مرتبط با بیماری های التهاب روده از ۶۱ سایت تنها ۸ وب سایت نمره با کیفیت بالا، در بررسی وب سایت های مرتبط با کمر درد حد از بین ۲۲ سایت تنها ۳ سایت دارای مطالب مرتبط و قابل فهم و از ۹۷ سایت مورد ارزیابی در زمینه جراحی مهره های گردن تنها ۳ درصد نمره قابل قبول و از ۵۲۴۹ وب سایت بررسی شده در سال ۲۰۱۴ تعداد ۳۸۰۷ وب سایت فاقد هر گونه تاییدیه علمی و مرجع معتبر بودند (۱). نتایج پژوهش ها همچنین نشان دادند که حدود ۹۲ درصد دانشجویان در حد متوسط به پایین به اعتبار اطلاعات وب اعتماد دارند و به سایر معیارهای کیفیت اطلاعات نیز توجه چندانی ندارند (۴-۵).

آشنا بودن افراد با معیارهای کیفیت اطلاعات در ارزیابی اطلاعاتی که از وب سایت ها به دست می آورند امری ضروری است، و عدم توجه آنان به اعتبار و کیفیت اطلاعاتی که از اینترنت دریافت می کنند در پاره ای از موارد می تواند مضرات و صدماتی را برای مصرف کننده این گونه اطلاعات به بار بیاورد. لذا ارزیابی منابع بازیابی شده از طریق شبکه وب قبل از استفاده و استناد به آن ها و تمیز میان منابع معتبر و غیر معتبر، از ضروریاتی است که قطعاً باید به آن پرداخته شود. لذا، بر این اساس ارائه آموزش های لازم و افزایش سواد اطلاعاتی کاربران اینترنت جهت استفاده از محیط وب و خصوصاً نظام سلامت در این خصوص امری ضروری به نظر می رسد.

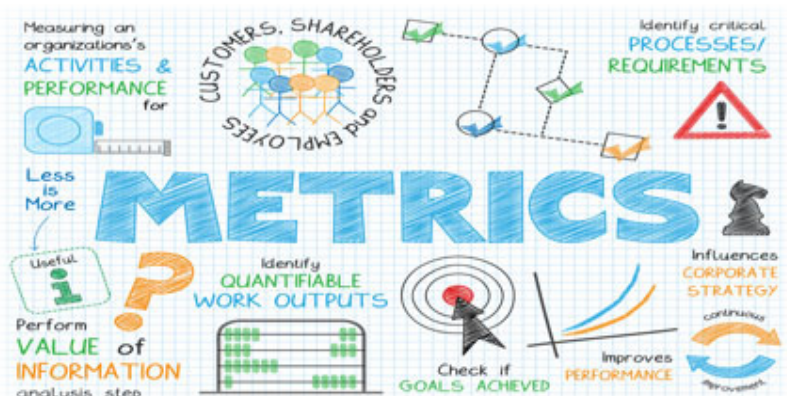
نظری بر شاخص اکسرژی

• نویسنده: معصومه انصاری

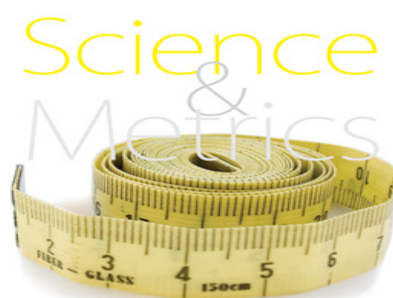
دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی

پژوهشگران را تحت تأثیر قرار داده‌اند (۴). ضریب تأثیر نسبت بین اسنادهای دریافتی نشریه و آیتم‌های قابل استناد آن است (۵). شاخص هرش کمیت (تعداد مقاله‌ها) و کیفیت (تأثیر یا تعداد اسنادها به این مقاله‌ها) را با یکدیگر یکی می‌کند. هیچ دانشمندی بدون داشتن برون داد علمی کافی نمی‌تواند شاخص هرش بالایی به دست آورد. از سوی دیگر، برون داد علمی بالا نیز شرط لازم و نه کافی برای داشتن شاخص هرش بالا است (۳). با رتبه‌بندی یک مجموعه از مقاله‌های معین که به ترتیب نزولی تعداد اسنادهای دریافت شده برای هر مقاله مرتب شده‌اند، شاخص جی. عبارت است از تعداد جی. مقاله‌ای که مجموع اسنادهای آنها حداقل g^2 استناد را به خود اختصاص داده باشد (۶).

در کنار این شاخص‌ها، شاخص‌های ترمودینامیکی به منظور بررسی عملکرد تحقیقاتی پدیده‌ای نو هستند. این شاخص‌ها نمود تازه‌ای از عملکرد تحقیقاتی را نمایان می‌سازند. مهم‌ترین موضوع در این حوزه، بحث انرژی است که به عنوان مجموع انرژی‌های مقالات در نظر گرفته می‌شود (۷). اکسرژی یکی از راه‌های بهینه‌سازی سیستم‌های ترمودینامیکی است و نشان‌دهنده حداکثر کار مفیدی است که یک سیستم به‌منظور ایجاد تعادل انجام می‌دهد (۸). سه شاخص ترمودینامیکی انرژی^[۴]، آنتروپی^[۵] و اکسرژی^[۶] به تازگی وارد عرصه کتاب‌سنجی و علم‌سنجی شده‌اند که در میان آنها، اکسرژی از اهمیت بیشتری برخوردار است زیرا عملکرد تحقیقاتی را بر اساس مجموع مقالات و مجموع اسنادات یک فرد، گروه و یا یک مؤسسه تحقیقاتی محاسبه می‌کند (۹). این شاخص در ارزیابی کتاب‌شناختی و اسنادات در هر مقاله، معادل با سرعت یا کیفیت و در ارزیابی عملکرد تحقیقاتی در رتبه‌بندی مؤسسات تحقیقاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اکسرژی اصطلاحی ترمودینامیکی است و به بیشینه کار مفیدی گفته می‌شود که در فرایند رسیدن به تعادل ترمودینامیکی می‌توان از سامانه دریافت کرد. استفاده از شاخص‌های ترمودینامیکی در مطالعات علم‌سنجی با هدف بررسی عملکرد تحقیقاتی، چند سالی است که در مراکز خارج از کشور و در بین صاحب نظران این حرفه مطرح شده است. با توجه به نقش اکسرژی در ارزیابی عملکرد تحقیقاتی افراد و سازمان‌ها و برتری آن نسبت به شاخص‌های دیگر؛ به دلیل در نظر گرفتن تمامی مقالات و اسنادات، این شاخص می‌تواند نمود جدیدی از رتبه‌بندی‌ها را ارائه دهد (۷).

اهمیت و جایگاه تحقیقات و نقش بنیادی آن در رشد و توسعه کشور امری حیاتی است. بویژه در جوامع در حال توسعه، توجه به موضوع پژوهش و جهت دادن منابع کافی در هموار ساختن بستر توسعه کشور در کلیه ابعاد نقش کلیدی دارد (۱). علم و دانش و توسعه آن به صورت مقالات علمی یکی از روش‌های مداخله در امور اجتماع و در سطح کلان، بین الملل محسوب می‌شود. افزایش گرایش عموم به فعالیت‌های علمی که منجر به تولید اطلاعات علمی می‌شوند، نشان از اهمیت اطلاعات علمی در توسعه و پیشرفت کشورها دارد. ایجاد رشته‌ای به نام «علم سنجی» در دهه هفتاد میلادی نیز مؤید همین نکته است (۲).

برای تعیین کیفیت مقاله مدت‌ها از ضریب تأثیر^[۱] (۱۹۶۰) استفاده می‌شد، بعد از مدتی شاخص هرش^[۲] (۲۰۰۵) و شاخص جی^[۳] (۲۰۰۶) مورد استفاده قرار گرفتند (۳). ضریب تأثیر در واقع محاسبه‌ای ریاضی است که بیان می‌کند چگونه مقاله‌های هر نشریه، در دوره زمانی دوساله پس از انتشارشان، آثار دیگر

پانویس ها:

[۱]. Impact Factor

[۲]. h-index

[۳]. G-index

[۴]. Energy

[۵]. Entropy

[۶]. Exergy

[۷]. Quasity

مأخذ:

(۱) شمس. بررسی اعتبارات جاری مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در برنامه های اول و دوم توسعه (۷۸-۱۳۶۸). فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی. ۲۰۰۱-۷۲-۱۳۵:۱۳۷(۳):۱۵ Oct

(۲) بذرافشان، مصطفوی. تحلیل علم سنجی ۳۶ سال تولید علم انستیتو پاستور ایران در پایگاه ISI SCIE. مدیریت سلامت. ۲۰۱۱-۱۰-۷(۴۵):۱۴ Oct

Costas R, Bordons M. The h-index: Advantages, limitations and its (۳) relation with other bibliometric indicators at the micro level. Journal of Informetrics. 2007 Jul 31;1(3):193-203

O'Neill J. The significance of an impact factor: implications for the (۴) publishing community. Learned publishing. 2000 Apr 1;13(2):105-9

Garfield, E., 1994; "The ISI impact factor" Current contents; Available (۵) at: <http://scientific.thomson.com/> retrieved 30/5/2008

Egghe L. How to improve the h-index. The Scientist. 2006 Mar (۶) 1;20(3):15-6

(۷) صنیعی، نادیا، قاضی میرسعید، سید جواد. Exergy شاخصی جدید در سنجش عملکرد تحقیقاتی: مروری بر متون. مجله پیماورد سلامت. ۲۰۱۵-۲۸-۱۷(۱):۱۵ May

(۸) عبدالی سوسن ا، اشکان، فانی، فرهانی. تأثیر انتخاب متغیرهای تصمیم در بخش بخار در تحلیل اکسرژی اکونومیک یک نیروگاه حرارتی سیکل ترکیبی (مطالعه موردی نیروگاه سیکل ترکیبی دماوند). فصلنامه علوم و تکنولوژی محیط زیست. ۲۰۱۴ Dec

۲۲;۱۶:۱۰۷-۲۱.

Nishy P, Panwar Y, Prasad S, Mandal GK, Prathap G. An impact-cita- (۹) tions-exergy (iCX) trajectory analysis of leading research institutions in India. Scientometrics. 2011 Dec 30;91(1):245-51

Prathap G. The quality-quantity-quasity and energy-exergy-entropy (۱۰) exegesis of expected value calculation of citation performance. Scientometrics. 2011 Sep 20;91(1):269-75

در اکسرژی مفاهیمی مانند انرژی، اصطلاح کواسیتی^[۷] (مربوط به انرژی جنبشی، مقدار حرکت)، کیفیت و کمیت مطرح می شوند. با توجه به رابطه زیر:

$$\text{انرژی} = (\text{کیفیت}) \times (\text{کمیت} \times \text{کیفیت}) = (\text{کیفیت}) \times (\text{کواسیتی})$$

اکسرژی از رابطه زیر محاسبه می شود:

کیفیت	کمیت	کواسیتی	اکسرژی
$i = C/P$	مقالات (P)	استنادات (C)	$X = i \times P = C^2/P$

مأخذ: شاخصی جدید در سنجش عملکرد تحقیقاتی: مروری بر متون؛ صنیعی، نادیا، قاضی میرسعید.

اکسرژی به عنوان شاخص عملکرد تحقیقاتی (۱۰) مجموع مقالات و مجموع استنادات را به شمار می آورد و می توان گفت تنها شاخصی است که کمیت و کیفیت را در کنار یکدیگر قرار می دهد و در نهایت عددی را بدست می آورد که نماینده عملکرد برتر یک فرد، گروه و یا یک نهاد است. اکسرژی ناتوانایی شاخص های دیگر را پوشش می دهد. از این رو، حداکثر کار مورد نیاز برای رسیدن به تعادل است که بتواند انرژی را کاهش دهد و انگیزاننده تولید بهتر علمی و افزایش استناد باشد (با افزایش استناد، اکسرژی افزایش می یابد).

مروری بر مفهوم کتابخانه های دیجیتال

• نویسنده: میثم داستانی

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گناباد

در کنار کتابخانه های دیجیتال تعاریف دیگری نیز به چشم می خورد که در ذیل به آنها اشاره می شود:

کتابخانه الکترونیکی

کتابخانه الکترونیکی کتابخانه ای است که شامل مواد و خدمات الکترونیکی است. مواد الکترونیکی می تواند تمام مواد دیجیتالی را شامل شود (مثل مجله الکترونیکی، کتاب الکترونیکی و...) همچنین اشکال مختلف آنالوگ ها را که جهت استفاده از آنها نیاز به الکترونیسیته می باشد نیز شامل می شوند. عبارت کتابخانه الکترونیکی به طور ضمنی بدان مفهوم است که فرایندهای اصلی کتابخانه، به طور اساسی باید دارای ماهیت الکترونیکی شوند بدیهی است مهم ترین شیوه تحقق این امر، استفاده گسترده از رایانه برای دسترسی پذیر کردن خدماتی چون نمایه درون خطی، امکانات کاوش و بازیابی متن کامل، بایگانی خودکار سوابق و تصمیم گیری مبتنی بر رایانه است. یک شاخص مهم کتابخانه الکترونیکی، حرکت آگاهانه به سوی استفاده گسترده از رسانه های الکترونیکی برای ذخیره، بازیابی و ارائه اطلاعات است و به معنای آن است که کتابخانه های الکترونیکی اطلاعات بیشتری را به شکل الکترونیکی یعنی در قالب لوح های فشرده یا دستیابی از طریق اینترنت فراهم آورند. استفاده شبکه ای از پایگاه های لوح فشرده از ویژگی های اصلی کتابخانه های الکترونیکی است. اگر چه در این کتابخانه ها از رسانه های الکترونیکی استفاده گسترده ای می شود، اما کتاب های متعارف نیز در کنار انتشارات الکترونیکی حضور خواهد داشت.

کتابخانه مجازی

کتابخانه های مجازی با ظهور فناوریهای جدید و با استفاده از اینترنت به وجود آمدند. این کتابخانه ها امکان دستیابی به فهرست ها و پایگاه های اطلاعاتی را فراهم می سازند و پژوهشگران را به سوی منابعی که به سختی پیدا می شوند هدایت می کنند و ارائه همه این خدمات به طور شبانه روزی و در هفت روز هفته از طریق وب سایت های آنها انجام پذیر هستند. بدون اینکه از نظر فیزیکی به مکانی برای مراجعه فرد جهت درخواست و دسترسی به اطلاعات نیاز باشد.

یک کتابخانه مجازی، مجموعه سازمان یافته ای از پیوندها به اسناد نرم افزارها، تصاویر، پایگاه های داده ای و... در یک شبکه و یامجموعه ای از شبکه های رایانه ای می باشد. هدف یک کتابخانه مجازی این است که کاربران را در یافتن اطلاعات مورد نیاز از طریق منابع موجود در پایگاه های کتابخانه یاری کرده و وظایف مجموعه سازی، دسترسی پذیر ساختن و اشاعه را انجام می دهد.

ظهور وب و فناوری های مرتبط با آن، کتابخانه ها را بر آن داشت تا جهت حفظ جایگاه خود در تولید علم جدید و به طور کلی در چرخه دانش، در این محیط جدید حضوری فعال داشته و به ارائه خدمات به کاربران خود بپردازند. اولین حضور کتابخانه ها در محیط وب مربوط به ایجاد وب سایت، قابلیت ها و ابزارهای وب و ارائه منابع و اطلاعات کتاب شناختی از طریق این محیط بود.

با توجه به اهمیت، نقش و جایگاه کتابخانه دیجیتال، تاکنون تعاریف متعددی درباره آن ارائه شده است که هر یک شامل مفاهیم متفاوتی هستند، اما تاکنون توافق نظری روی تعاریف موجود وجود نداشته است. با توجه به بین رشته ای بودن حوزه کتابخانه های دیجیتال و نقش حوزه های مختلفی نظیر علوم کامپیوتر، علوم کتابداری و اطلاع رسانی، جامعه شناسی و غیره، وجود دیدگاههای مختلف نسبت به کتابخانه های دیجیتال طبیعی به نظر می رسد. متخصصان علوم کامپیوتر کتابخانه دیجیتال را پایگاه های اطلاعاتی و نظام بازیابی اطلاعات تلقی می کنند. از نظر آنها کتابخانه دیجیتال سیستمی است که امکان دستیابی یکپارچه به مجموعه گسترده اطلاعات سازماندهی شده را به استفاده کننده می دهد.

متخصصان علوم کتابداری و اطلاع رسانی، کتابخانه های دیجیتال را فراتر از یک پایگاه اطلاعاتی و نظام بازیابی اطلاعات می دانند که در آن عناصری نظیر نیاز اطلاعاتی، جامعه کاربران نهایی، مالکیت معنوی و دسترسی پذیری اطلاعات از اهمیت بیشتری برخوردارند. در حقیقت کتابخانه دیجیتال باید قادر به ارائه اطلاعات به کاربران مشخص باشد، بر مبنای ساختار سازمانی، منطقی و یکپارچه بنیان نهاده شده باشند، امکان یادگیری و نیز دسترسی به منابع اطلاعاتی را فراهم سازند، از نیروی انسانی (کتابداران) و فناوری ها برای ارائه خدمات استفاده کنند، امکان دسترسی سریع و موثر به منابع اطلاعاتی را فراهم سازند، امکان دسترسی رایگان (برای کاربران خود) را فراهم سازند و امکان مالکیت و کنترل منابع خود را داشته باشند (علیپور حافظی، ۱۳۹۰).

صفت مجازی بیشتر به فقدان بعد مکانی این نوع کتابخانه اشاره دارد و این نوع کتابخانه ها وجود فیزیکی نداشته ، روی شبکه های کامپیوتری ایجاد شده و در دسترس مراجعان قرار می گیرند. بدین خاطر کتابخانه های نامرئی نیز نامیده شده اند (نعیمی، ۱۳۸۸). همچنین می توان این نوع کتابخانه ها را یکی از خدمات کتابخانه دیجیتال نیز دانست، هر چند هر فرد یا سازمانی می تواند با اشتراک منابع اطلاعاتی و ایجاد امکان دسترسی به منابع موجود در وب، کتابخانه مجازی ایجاد کند که به افراد خاصی خدمت نماید (علیپور حافظی، ۱۳۹۰).

در پایان معیارهای شناسایی کتابخانه دیجیتال را می توان موارد ذیل برشمرد:

کتابخانه های دیجیتال سازمان هایی هستند که در آن: اشیاء اطلاعاتی دیجیتال باید مبتنی بر اصول مجموعه سازی، گردآوری یا تولید شده باشند؛ کارکنان متخصصی به انتخاب و سازماندهی منابع اطلاعاتی بپردازند؛ اشیای دیجیتال از طریق شبکه به جامعه کاربران آن کتابخانه ارائه شود؛ مدیریت اشیاء دیجیتال با استفاده از سازوکارهای مدیریت فایل، مانند مدیریت در نمایش و ارائه اطلاعات به کاربران، و مدیریت سطح دسترسی صورت پذیرد؛ و اطلاعات دیجیتالی به مدت زمان طولانی به مثابه منابع اطلاعاتی پایدار قابل دسترس باشند. کتابخانه هایی که همه این عناصر را دارا باشند، بدون توجه به کمیت آنها، کتابخانه دیجیتال نامیده می شوند (علیپور حافظی، ۱۳۸۹).

منابع:

- علیپور حافظی مهدی (۱۳۹۰). کتابخانه های دیجیتال: مبادله اطلاعات؛ تهران: سمت.
- علیپور حافظی مهدی (۱۳۸۹). درک مفهوم کتابخانه دیجیتال به بیراهه رفته است.
- نعیمی، شیلا (۱۳۸۸). کتابخانه الکترونیکی، دیجیتالی و مجازی: تفاوت ها و شباهت ها.

تجهیزات مورد نیاز و مزایا و معایب کتابخانه های دیجیتال

• مترجم: مهناز کریم زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تربیت مدرس - کتابدار کتابخانه عمومی حکیم هیدجی

پوشش اینترنت به دست آورد. درواقع آن شبکه ای از سیستم چندرسانه ای است که امکان دسترسی سریع را فراهم می کند.

۱. بدون مرز فیزیکی: کاربر کتابخانه دیجیتال نیازی برای مراجعه به کتابخانه فیزیکی ندارد. مردم سراسر دنیا مادامی که اتصال به اینترنت برقرار باشد می توانند به اطلاعات یکسانی دسترسی داشته باشند.

۲. دسترسی شبانه روزی: کتابخانه های دیجیتال می توانند در هر ساعتی، ۲۴ ساعت شبانه روز و ۳۶۵ روز سال در دسترس باشند.

۳. دسترسی چندگانه: منابع یکسان می تواند همزمان توسط چندین کاربر مورد استفاده قرار گیرد.

۴. رویکرد نظام مند: کتابخانه دیجیتال امکان دسترسی به منابع غنی را به شیوه ای سازمان یافته تر فراهم می کند، به طور مثال ما می توانیم به آسانی از یک فهرست به یک کتاب خاص، سپس به یک فصل خاص و ... حرکت کنیم.

۵. بازیابی اطلاعات: کاربر قادر است که هر اصطلاح جستجویی را تحت کلمه یا عبارت از کل مجموعه مورد استفاده قرار دهد. کتابخانه دیجیتال رابط کاربری عامه پسندی را ارائه خواهد کرد که با یک کلیک دسترسی به منابع آن را امکان پذیر می سازد.

۶. حفاظت و نگهداری: یک کپی کامل از اصل آن می تواند چندین بار بدون هیچ گونه آسیبی به کیفیت آن تهیه شود.

۷. فضا: درحالی که کتابخانه های سنتی به وسیله فضای بسته ای محدود شده اند، کتابخانه های دیجیتال پتانسیل ذخیره سازی مقدار زیادی از اطلاعات را دارند، تنها به این دلیل که اطلاعات دیجیتال به فضای فیزیکی کوچکی نیاز دارند که آن ها را در برگیرد.

۸. شبکه سازی: یک کتابخانه دیجیتال خاص به راحتی می تواند امکان اتصال به سایر منابع کتابخانه دیجیتال دیگر را فراهم سازد، به طوری که یک منبع مجتمع یکپارچه به اشتراک گذاشته شده به دست آید.

۹. هزینه: هزینه نگهداری کتابخانه دیجیتال بسیار کمتر از یک کتابخانه سنتی است. یک کتابخانه سنتی باید مبالغ زیادی از درآمد خود را برای کارکنان، نگهداری کتاب ها، اجاره بهاء و خرید کتاب صرف کند. کتابخانه های دیجیتال به دور از چنین هزینه هایی هستند.

معایب کتابخانه های دیجیتال

ویروس های کامپیوتری، نبود استاندارد دیجیتال سازی اطلاعات، ماهیت زوال پذیری سریع مواد دیجیتالی، الگوی نمایش مختلف محصولات دیجیتال و مشکلات مربوط به آن، طبیعت خطرناک پرتو مانیتور برای سلامت انسان و ... باعث می شود کتابخانه های دیجیتال در مواقعی ضعیف عمل کنند.

تجهیزات مورد نیاز کتابخانه های دیجیتال

اینترنت و شبکه جهانی وب انگیزه و جو تکنولوژیکی مورد نیاز برای ایجاد و بهره برداری از کتابخانه دیجیتال را فراهم می کند. اینترنت TCP/IP و یا پروتکل های مربوط به آن را جهت دسترسی به اطلاعات و وب ابزارها و تکنیک های مربوط به انتشار اطلاعات بر روی اینترنت را تهیه می کند.

در محیط دیجیتال این حرف منطقی است که یک پشتیبان^[۱] یا بایگانی مرکزی باید در سطح ملی ایجاد شود که اطلاعات خروجی از منطقه را همانند اطلاعات داخل کشور ذخیره کند. برخی از لوازم مورد نیاز برای یک کتابخانه دیجیتال عبارتند از:

۱. صوتی تصویری: تلویزیون رنگی، N.C.R، D.V.D، جعبه صدا^[۲]، تلفن و ...

۲. کامپیوتر: سرور، رایانه شخصی با قابلیت چندرسانه ای، U.P.S و ...

۳. شبکه: اینترنت LAN، MAN، WAN و ...

۴. چاپگر: چاپگر لیزری، ماتریس نقطه ای^[۳]، چاپگر میله ای^[۴]، چاپگر گرافیکی دیجیتال و ...

۵. اسکنر: جت اسکن HP، مسطح، شیت فیدر^[۵]، اسکنر درام^[۶]، اسکنر میکرو فیلم، دوربین دیجیتال، اسکنر میله ای و ...

۶. دستگاه های ذخیره سازی: دستگاه های ذخیره سازی بصری، CD-ROM، Jukebox و ...

۷. سخت افزار: هر نوع سخت افزار مناسب که جهت اتصال رایانه شخصی به شبکه LAN و WAN مناسب و مرتبط باشد.

مزایای کتابخانه های دیجیتال

یک کتابخانه دیجیتال به یک مکان خاص محدود نمی شود و به اصطلاح ساختمان آن در سراسر جهان توزیع شده است. کاربر می تواند اطلاعات مورد نیاز خود را از طریق رایانه شخصی تحت

**هر بانک اطلاعاتی که مورد نیاز دانشگاه
کتابخانه و یا سازمان باشد
برای شما آماده سازی کرده و همراه با متادیتا
تحويل داده می شود**

ScienceDirect, Springer, Wiley, TandF, ...
IEEE, ASME, ASCE, ICE, SPIE, AIAA, ...

**کتابداران ۲۰۰
آموزش های حرفه ای ضمن خدمت برای کتابداران
فوق العاده کاربردی و مهارتی
وب پنهان، ابزارهای نت، دانلود، گوگل، کتاب
ابزارهای مجلات، مقالات، ابزارهای نرم افزاری
ابزارهای هک و امنیت، وب نویسی و..**

YaBeSH.ir

۱. **کپی رایت:** دیجیتال سازی قانون کپی رایت را نقض می کند. مثلاً محتوای فکری یک نویسنده می تواند به صورت رایگان و بدون اطلاع خودش توسط شخصی دیگر انتقال یابد؛ بنابراین یکی از مشکلات برای غلبه بر کتابخانه های دیجیتال روش توزیع اطلاعات است. یک کتابخانه دیجیتال در صورتی که از قانون کپی رایت نویسنده حمایت کند، توزیع اطلاعات را چگونه انجام خواهد داد؟
۲. **سرعت دسترسی:** از آنجایی که اکثر کامپیوترها به اینترنت متصل هستند بنابراین منطقاً سرعت دسترسی در حال کاهش است. اگر تکنولوژی جدید نخواهد برای حل این مشکل اقدام کند پس در آینده نزدیک اینترنت پر از پیغام های خطا خواهد شد.
۳. **هزینه اولیه بالاست:** هزینه زیرساخت های کتابخانه دیجیتال همانند هزینه های سخت افزار، نرم افزار، اجاره مدار ارتباطی واقعاً خیلی بالاست.
۴. **پهنای باند:** کتابخانه های دیجیتالی به پهنای باند بلندی برای انتقال منابع چند رسانه ای نیاز دارند اما پهنای باند با توجه به استفاده بیش از حد روز به روز در حال کاهش است.
۵. **بهره وری:** با توجه به حجم بالای اطلاعات دیجیتال، پیدا کردن مواد مناسب برای یک کار خاص به طور فزاینده ای دشوار می شود.
۶. **محیط:** کتابخانه های دیجیتال نمی توانند محیط یک کتابخانه سنتی را باز آفرینی کنند و نیز اکثر مردم به دنبال مواد چاپی خواندنی هستند چراکه نسبت به مطالعه مواد خواندنی از روی صفحه کامپیوتر راحت تر است.
۷. **حفاظت:** با توجه به پیشرفت های تکنولوژی، یک کتابخانه دیجیتال می تواند به سرعت قدیمی شود و داده های آن ممکن است غیر قابل دسترس شود.

پانویس:

۱. backup.
۲. Sound box.
۳. Dot matrix.
۴. Barcode printer.
۵. Sheet feeder.
۶. Drum.

منبع:

این نوشته برگرفته از مطلبی با این عنوان است:

[DIGITAL LIBRARY: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES](#)

کتابداران دیجیتالی

• نویسنده: مهناز کریم زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس - کتابدار کتابخانه عمومی حکیم هیدجی

مقدمه

کتابدار دیجیتال عنوانی است که به کتابداران شاغل در کتابخانه‌های دیجیتال اطلاق می‌شود. این افراد دارای مجموعه‌ای از مهارت‌ها، دانش و ویژگی‌های خاص محیط‌های دیجیتالی هستند و از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر کارایی کتابخانه‌های دیجیتال و تسهیل استفاده از منابع موجود در آن‌ها به شمار می‌روند. بررسی پیشینه‌های مربوط به این اصطلاح در زبان فارسی نشان می‌دهند که این اصطلاح احتمالاً از دهه هشتاد شمسی به زبان مذکور وارد شده است و در برابر کلمه Digital Librarian استعمال می‌شود.

تیکوسون (۲۰۰۳)، معتقد است که به موازات تحولات فناوری‌های نوین اطلاعاتی و دسترسی به اطلاعات از راه دور، مراجعه حضوری کاربران به کتابخانه کم شده و ارتباط کتابدار به عنوان رابط بین کاربر و اطلاعات نیز کاهش یافته است. کاربران در محیط‌های دیجیتال تمایل به انجام بدون واسطه تحقیقات خود دارند. این تغییر در نقش کتابداران به عنوان واسطه‌های اطلاعاتی، باعث شده تا کتابدارها با استفاده از شیوه‌های نوین، خود را با تغییرات و تحولات جامعه هماهنگ سازند و هدف نهایی خود را که همان رفع نیازهای اطلاعاتی کاربران و برقراری ارتباط با آن‌ها هست را مرتفع سازند (بیرانوند، ۱۳۸۹).

کتابداران دیجیتالی، متخصصان اطلاعاتی هستند که مدیریت و سازماندهی کتابخانه دیجیتالی را بر عهده دارند، عملیات مربوط به گزینش، طراحی، پردازش اطلاعات و دانش، خدمات مرجع دیجیتالی، مبادله الکترونیکی اطلاعات، گزینش و اشاعه اطلاعات، هماهنگ‌سازی و به‌ویژه جستجوی اطلاعات از منابع اطلاعاتی مختلف مانند لوح‌های فشرده و منابع پیوسته را در دستور کار خود قرار می‌دهند و در نهایت بازیابی و دستیابی به اطلاعات چندرسانه‌ای را برای تأمین نیازهای کاربران مهیا می‌سازند. از ویژگی‌های مهم

کتابدار دیجیتالی می‌توان به نقش مدیریتی حجم عظیم داده‌ها، حفاظت مجموعه‌های منحصربه‌فرد، فراهم آوردن امکان دسترسی سریع به اطلاعات، تسریع تبادل اطلاعات در بیش از یک مکان، توسط مکان‌های آموزشی نامتمرکز و حفظ حقوق صاحبان آثار اشاره کرد.

کتابدار دیجیتال یک متخصص اطلاع‌رسانی حرفه‌ای است که کارایی اطلاعات، فراخوانی، طرح‌ریزی، داده‌کاوی، دانش‌کاوی، خدمات مرجع دیجیتالی، خدمات اطلاع‌رسانی الکترونیک، استخراج، نمایش و نشر اطلاعات، هم‌آرایی، جستجو به‌ویژه جستجو در لوح‌های فشرده، خطوط پیوسته، اینترنت، وب جهان گستر، دستیابی و بازیابی چندرسانه‌ای را باهم هماهنگ می‌کند و نقشی شاخص و پویا در دستیابی آسان به اطلاعات دیجیتالی که به صورت رایانه‌ای نگهداری می‌شود، دارد. این منابع شامل چکیده نامه‌ها، پایگاه‌های اطلاعاتی تمام متن، صوت و نوارهایی که به صورت دیجیتالی ضبط شده‌اند، می‌شود. برای یافتن اطلاعات مناسب در وقت مناسب، تحقیق، آموزش، کاروری و همچنین نشر و اشاعه آثار در قالب‌های مورد نیاز کاربر از ضروریات حرفه‌ای اساسی کتابدار دیجیتال است (غلامی به نقل از سیرینی و سولو^{۱۱}، ۱۳۸۱). به عبارت دیگر یک کتابدار دیجیتال آرشویی است مسئول انتخاب، فراهم آوری، سازماندهی، دسترسی و نگهداری کتابخانه دیجیتال است. کتابخانه دیجیتال در اشکال مختلفی از کتابخانه‌های عمومی تا مجموعه وسیعی از رکوردهای شخصی وجود دارد. این کتابخانه‌های جدید امکان دسترسی به مواد و مجموعه را برای عموم مردم فراهم می‌کند به‌طوری‌که با یک کلیک ماؤس امکان فراخوانی از اینترنت فراهم می‌شود. کتابداران دیجیتال بر تمامی جنبه‌های مدیریتی کتابخانه یا وب‌سایت مجموعه نظارت می‌کنند.

وظایف شغلی

وظایف شغلی کتابدار دیجیتال کاملاً مشابه کتابدار سنتی است. او مسئول فهرست‌نویسی و حفاظت دقیق رکوردهای مجموعه است. او به نمایندگی از یک گالری هنری، کتابخانه عمومی یا حوزه‌های دیگر مدیریت می‌کند. وظایف روزمره او شامل برنامه‌ریزی و هماهنگی کارهای فنی و مدیریت پروژه‌های خاص است. او با همکاران خود صمیمانه کار می‌کند تا اطمینان حاصل کند که همه اطلاعات به اشتراک گذاشته شده با افراد آنلاین سراسر وب معتبر و صحیح است، مخصوصاً فقره‌های اهدایی یا آن‌هایی که وقف کتابخانه شده‌اند. کتابدار دیجیتال همچنین بر بودجه مجموعه و مخارج آن نظارت می‌کند و تا حد زیادی مسئول حفظ روابط با تمام فروشندگان مرتبط با کتابخانه دیجیتال است.

فرصت‌های شغلی

با توجه به اینکه اکثر کتابخانه‌ها و مجموعه‌های مختلف شروع به گذر از حالت سنتی مواد اطلاعاتی و فراهم ساختن امکان دسترسی بیشتر عموم مردم به اطلاعات کرده‌اند، نیاز به کتابداران دیجیتال رو به افزایش است. داوطلبان می‌توانند در کتابخانه عمومی محل، گالری هنری، موزه یا هر موسسه دیگری که رکوردها و اطلاعات را باهدف به اشتراک‌گذاری با عموم مردم در سطح وسیع نگهداری می‌کنند، درخواست کار دهند. علاوه بر این کتابخانه‌های سنتی، بسیاری از شرکت‌ها همانند بانک‌ها و شرکت‌های خدماتی مالی مشتاقانه به دنبال کتابداران دیجیتال به منظور کمک به آرشیو اطلاعات برای مقاصد تاریخی هستند.

نیازمندی‌های کیفی

بخش تحقیق و توسعه کتابخانه دیجیتال دانشگاه کالیفرنیا، برکلی، پیشنهاد می‌کند که یک کتابدار دیجیتال باید الزامات کیفی زیر را دارا باشد: او باید با تغییر مداوم پیشرفت کند، در خودآموزی ثابت‌قدم باشد، برای مدارج آزمایشی مختلف سعه‌صدر داشته باشد، اهل ریسک باشد، تجربه کسب کند و به پتانسیل فناوری خوش‌بین باشد.

نیازمندی‌های آموزشی

یک داوطلب جهت اشتغال در یک مجموعه ملی یا کتابخانه حقوقی به مدرک کارشناسی ارشد علوم کتابداری^[۱] نیاز دارد. بر اساس قانون انجمن کتابخانه‌های آمریکا برای کار در یک کتابخانه عمومی یا دانشگاهی به یک مدرک کارشناسی ارشد علوم کتابداری نیاز است. عناصر درسی هسته برای آموزش و فراگیری

کتابداران دیجیتالی:

- مبانی نظری و تاریخی
- زیر ساختار فنی کتابخانه دیجیتالی
- مدیریت دانش در کتابخانه دیجیتالی
- توسعه مجموعه و حفاظت و نگهداری
- دسترسی به اطلاعات و بهره‌برداری از کتابخانه‌های دیجیتالی
- مسائل اجتماعی، اقتصادی و سیاست‌گذاری، مثل حقوق مؤلف
- مسائل حرفه‌ای و تخصصی، ازجمله مدیریت کتابخانه‌های

دیجیتالی (بیرانوند، ۱۳۸۹).

نیازمندی‌های مهارتی

با در نظر گرفتن خدمات و نیازهای کتابخانه‌های دیجیتال، مهارت‌هایی از قبیل «مهارت آموزشی»، «مهارت پژوهشی»، «مهارت مدیریتی»، «مهارت اطلاعاتی»، «مهارت اینترنتی»، «مهارت شخصی» و «مهارت رایانه‌ای» از جمله اصلی‌ترین مؤلفه‌هایی هستند که در صورت به کارگیری توسط کتابداران می‌توانند به ارتقای کیفیت امور مختلف در کتابخانه کمک شایانی داشته باشند (اسفندیاری مقدم و زهدی، ۱۳۹۱). با توجه به این که امروزه کتابداران در مواجهه با اطلاعات فیزیکی و دیجیتالی باید خبره باشند، پنج مهارت برتر را که هر کتابدار جهت موفقیت در حال و آینده باید داشته باشد و یا کسب کند، شناسایی کرده‌ایم:

۱. گزینش اطلاعات

از آنجایی که نقش اصلی هر نوع کتابخانه گزینش اطلاعات است، نیاز به این مجموعه مهارت هرگز از بین نخواهد رفت. کتابداران دیجیتال در فرایند ارزیابی و ویرایش این که کدام اطلاعات ارزشمندتر هستند و همچنین دسته‌بندی و طبقه‌بندی اطلاعات به منظور تسهیل بازیابی و استفاده، نقشی بسیار حیاتی دارند.

۲. تحقیقات با ارزش بالا-عمقی

محیط‌های اطلاعاتی دیجیتالی بیشتر روی دیدگاه «خود بیاب» تمرکز دارند و این مدل موجودیت کتابداران را تهدید می‌کند. اکثر مردم فاقد مهارت‌های پژوهشی مناسب هستند و همه ما با حجم و سرعت فزاینده اطلاعاتی روبرو هستیم که مدیریت آن مشکل است بنابراین در چنین شرایطی کتابداران به منابعی ارزشمند برای رجوع تبدیل می‌شوند.

۳. حفاظت دیجیتال

کتابخانه‌ها به‌طور سنتی منابع فیزیکی مانند کتاب‌ها، مجله‌ها، نقشه‌ها و... را نگهداری می‌کردند. اکنون آن دارایی‌ها به منابع دیجیتال تبدیل شده‌اند، به‌علاوه امروزه منابع اصلی در بیشتر محتوا در حال تولید با فرمت دیجیتال هستند. بنابراین تغییر ضروری برای کتابداران چگونگی حفاظت از دارایی‌های دیجیتالی و مدیریت آن‌ها و همچنین آشنایی با سیستم‌ها و ابزارهای مورد استفاده در این فرایند است.

۴. محیط همراه^[۲]

وقتی بیشتر اطلاعات به‌صورت ابر (در فضای ابر) ذخیره می‌شوند و جستجو و مصرف اطلاعات با استفاده از دستگاه‌های همراه صورت می‌پذیرد، کتابداران باید با آن‌ها آشنا باشند و درباره محیط همراه دانش کافی داشته باشند. کتابدارانی که در استفاده از دستگاه‌های همراه، همچون تبلت و گوشی‌های هوشمند مهارت داشته باشند می‌توانند تضمین کنند که محدودیت‌ها و نقاط قوت آن‌ها سنجیده شده و در درون سیستم‌های اطلاعاتی و پرتال‌های کتابخانه استفاده می‌شود. کتابداران باید مزایا و معایب رایانش

- علیزاده جدیدی، مرضیه (۱۳۸۹). نقش کتابدار دیجیتالی در مدیریت سیستم اطلاعات دیجیتالی. ماهنامه ارتباط علمی، ۱۷(۱). قابل دسترسی در: http://ejournal.irandoc.ac.ir/browse.php?mag_id=60&slc_lang=fa&sid=1
- غفاری، سعید و علی پور، امید (۱۳۸۷). کتابخانه‌های دیجیتالی. شیرازه، ۱(۳).
- نوروزی، یعقوب (۱۳۸۲). کتابداران کتابخانه‌های دیجیتالی. فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۱۴(۴).
- نوروزی، یعقوب و جعفری، نیره (۱۳۹۳). عوامل انسانی مؤثر در توسعه کتابخانه دیجیتالی. فصلنامه تحلیلی پژوهشی کتاب مهر، ۱۳.
- یمین فیروز، موسی (۱۳۸۴). کتابدار رقومی. فصلنامه کتاب، بهار ۸۴، ۲۰۶-۲۱۰.

ابری را درک کنند تا به منظور اخذ تصمیمات و برای گزینش اطلاعات و حفاظت دیجیتال به عنوان مشاور و راهنما خدمت‌رسانی کنند.

۵. همکاری، رهبری و تسهیل

کتابداران باید به منبعی بسیار حیاتی در تسهیل تصمیم‌گیری‌های راهبردی درباره تهیه و تدارک اطلاعات و بودجه‌های اطلاعات تبدیل شوند. آن‌ها باید نقشی بیش از یک نقش هدایت‌کننده/تسهیل‌کننده/آموزش‌دهنده به عهده بگیرند، به عنوان مثال آن‌ها می‌توانند گروه‌هایی را برای تهیه داده و بهترین نوع استفاده از آن داده‌ها توصیه کنند. (محمودی، ۱۳۹۵)

پانویس

[۱]. V.Sreenivasulu.

[۲]. MLS.

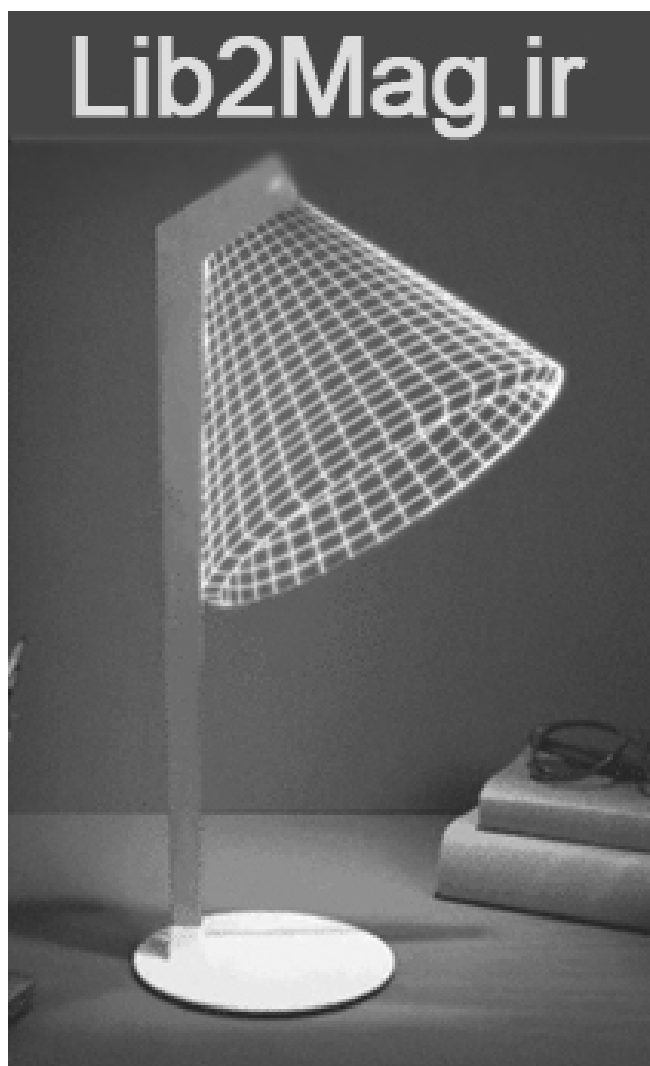
[۳]. Mobile.

منابع

- اسفندیاری مقدم، علیرضا و زهدی، سارا (۱۳۹۱). بررسی مهارت‌ها و قابلیت‌های کتابداران دیجیتال: مورد پژوهشی کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی تبریز. فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۳(۱۵).
- بیرانوند، علی (۱۳۸۹). کتابداران در کتابخانه‌های دیجیتالی. مجله الکترونیکی عطف، قابل بازیابی در: <http://www2.atfmag.info/1389/02/31/librarians-in-digital-libraries>
- غلامی، طاهره (۱۳۸۱). نقش کتابدار دیجیتال در مدیریت نظام‌های اطلاع‌رسانی. فصلنامه کتاب، ۵۴، ۱۳۳-۱۴۳.
- محمودی، عباس (۱۳۹۵). پنج مهارت برتر مورد نیاز برای کتابداران امروز و فردا. مجله الکترونیکی کتابدار ۲۰۰. قابل بازیابی در: <http://lib2mag.ir/article-id-4005/>
- Henderson, kj(?). Digital Librarian Job Description. Available at: http://www.chow.com/about_5443729_digital-librarian-job-description.html
- بخشی از این متن ترجمه مطلبی است با عنوان: [Digital Librarian Job Description](http://DigitalLibrarianJobDescription.tion)

منابع ذیل نیز جهت آشنایی بیشتر با مفهوم اصطلاح کتابدار دیجیتال و وظایف و عملکرد وی معرفی می‌شوند:

- اسفندیاری مقدم، علیرضا و زارعی، عاطفه (۱۳۸۷). رویکردی آموزشی به مدیریت کتابخانه‌های دیجیتال. فصلنامه کتاب، زمستان ۸۷، ۲۲۷-۲۳۶.
- امیری، بهمن (۱۳۹۱). کتابخانه دیجیتالی: نقش کتابداران در کتابخانه دیجیتالی. قابل بازیابی در: <http://100darvazelispu89.blogfa.com/post/7>
- بیرانوند، علی و هادی شریفی مقدم (۱۳۹۰). تقابل کتابداران دیجیتال با نسل جدید کاربران کتابخانه‌ای، ارتباط علمی، ۲۰(۱).
- زورانی، رسول (۱۳۸۳). چگونه یک کتابدار رقومی تربیت کنیم؟ فصلنامه کتاب، زمستان ۸۳، ۱۲۳-۱۳۱.
- سالاری، محمود (۱۳۸۲). نقش کتابدار دیجیتالی در مدیریت نظام‌های اطلاعات دیجیتالی.
- فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۶(۴).

کلان داده و کتابخانه‌های عمومی

● نویسنده: عباس محمودی

کارشناسی ارشد هوش مصنوعی و رباتیک - کتابدار کتابخانه عمومی شهید مدنی کازرون

برای صنعت حیاتی‌تر می‌شود. بیشتر این داده‌ها توسط کاربران شبکه‌های اجتماعی، اینترنت، موبایل‌ها و هر اپلیکشنی که مبتنی بر مکان باشد، ایجاد می‌شود. حتی کاخ سفید با ایجاد اداره ای به نام «علم اطلاعات» درگیر این قضیه شده است.

چهره‌های ما بخشی از کلان داده‌ها هستند. طبق مقاله ای در آتلانتیک با عنوان «چه کسی مالک چهره شما است؟» FBI یک دیتابیس تشخیص چهره^[۱] با ۵۲ میلیون چهره (بیش از یک سوم آمریکایی‌ها) را در اختیار دارد.

داده‌های بزرگ^[۱] یا کلان داده ترجمه اصطلاح Big Data هستند و معمولاً به مجموعه‌ای از داده‌ها گفته می‌شوند که اندازه آنها فراتر از حدی است که با نرم افزارهای معمول بتوان آنها را در یک زمان مناسب دریافت، مدیریت و پردازش کرد. مفهوم «اندازه» در داده‌های بزرگ به طور مستمر در حال تغییر است و به مرور بزرگتر می‌شود. داده‌های حجیم (Big Data) مجموعه‌ای از روش‌ها و ابزارهایی هستند که برای آشکار کردن اطلاعات بزرگی که در مجموعه‌های بزرگ، وسیع، پیچیده و متنوع داده پنهان شده اند، نیازمند شکل جدیدی از یکپارچگی هستند. در ادامه دو نمونه از کاربردهای کلان داده در کتابخانه‌های عمومی را که به صورت دو مقاله (خارجی) چاپ شده اند، توضیح خواهیم داد.

۱- چهره شما به عنوان کلان داده!

در آینده نزدیک مردی که کتابی با تأخیر در مراجعه دارد قدم‌زنان وارد یک کتابخانه می‌شود. کتابدار پشت میز یک پیام روی موبایل یا تبلت و یا صفحه نمایش کامپیوتر دریافت می‌کند. بعد از چند لحظه مرد به پیشخوان نزدیک می‌شود و قبل از اینکه حرفی بزند، کتابدار می‌پرسد: ببخشید آقای اسمیت؟ سیستم ما نشان می‌دهد که شما یک کتاب تأخیری دارید. آیا اتفاقی افتاده که کتاب را دیر آورده‌اید؟ آیا این امر از طریق اسکن پیچیده بدن انسان ممکن است و یا از طریق اسکن و خواندن کارت کتابخانه جیب ممکن می‌شود؟ خیر. یک برنامه کامپیوتری ساده، صورت هر فردی را که از در ورودی وارد می‌شود شناسایی کرده و آن را با پایگاه داده کتابخانه مطابقت می‌دهد. چقدر این آینده دور است؟ بسیار نزدیک است، درست همین الان.

کلان داده، حجم عظیمی از اطلاعات به منظور تحلیل و آنالیز بسیار وسیع توسط کامپیوترهای استاندارد است که این نیاز روز به روز

با توجه به برخی گزارش‌های ارائه شده مربوط به اعضای کتابخانه به پلیس، در رابطه با جرمه، سناریوی بالا بیشتر به کتابخانه‌ها نزدیک می‌شود. از طرف دیگر اگر نرم‌افزار تشخیص چهره در کتابخانه وجود داشته باشد، کتابدار می‌تواند فرد خطرناکی را که وارد کتابخانه می‌شود، شناسایی کند و این امر باعث ایجاد محیطی امن‌تر خواهد شد. اما مسئله رضایت حقوقی و نگرانی‌های اخلاقی وجود دارد.

رضایت حقوقی^[۲]

آیا شما اجازه تشخیص چهره یک فرد خاص را دارید؟ بر طبق اغلب قوانین مرتبط با امنیت، این کار مستلزم رضایت حقوقی است. اما در کجا؟ آیا سیستم باید در جای خاصی از کتابخانه نصب شود؟ آیا صرفاً نوشتن جمله‌ای در رابطه با تشخیص چهره، کافی خواهد بود؟

نگرانی‌های اخلاقی

به طور کلی تشخیص چهره بخشی از اخلاق داده در مبحث کلان داده است و دستورالعمل‌های ساده‌ای برای آن در نظر گرفته شده است:

- **جمع آوری حداقل داده‌ها:** صرفاً جمع‌آوری داده‌های کاملاً ضروری.
- **تراکم داده‌ها:** جمع‌آوری داده‌هایی از اشخاص به صورت نوار (حتی اگر تا کنون استفاده نشده است).
- **شناسایی و جدا کردن داده‌های حساس:** بدانید چگونه به مقابله داده‌های شخصی حساس بروید.
- **اجازه به کاربران برای انتخاب:** اجازه دهید کاربران داده‌هایی را که تمایل به جمع‌آوری آن توسط شما ندارند، انتخاب کنند.

دقت^[۴]:

تا چه اندازه برنامه تشخیص چهره، دقت و کارایی دارد؟ این امر بسیار نگران کننده و شگفت آور است. برنامه ساده تشخیص چهره به نام "FindFace" و شبکه اجتماعی روسی به نام "VK" بین ۶۰ تا ۷۰ درصد از افراد با رده سنی ۱۸ تا ۳۵ سال را به درستی تشخیص داده است. برای افراد مسن تر این درصد و کارایی کمتر بوده است. شاید یکی از دلایل حضور کم رنگ این گروه سنی در شبکه های اجتماعی بوده است.

طبق پژوهشی که پروفیسور آل سندارو آکویستی انجام داد، حدود یک سوم از افرادی که در محوطه دانشگاه راه می رفتند صرفاً از طریق عکس پرو فایل فیسبوکشان شناسایی شده اند. به عبارت دیگر ۳۳ درصد از مردمی که در هر خیابان راه می روند، از طریق یک وبکم، فیسبوک و سیستم جستجوی معکوس گوگل قابل شناسایی و تشخیص هستند.

همان طور که کلان داده بزرگتر می شود پایگاه داده تشخیص چهره هم کامل تر می شود و جستجو و تحلیل آنها نیز بهتر انجام خواهد گرفت. استفاده از این تکنولوژی گسترش خواهد یافت و این کتابخانه‌ها هستند که باید انتخاب کنند که چگونه و کجا از این تکنولوژی استفاده خواهند کرد.

۲- استفاده از کلان داده برای نیازهای محلی کتابخانه

کارمندان کتابخانه دائماً به دنبال راه حل هایی هستند که بتوانند بهتر به جوامع محلی خدمت کنند و خدمات ارائه دهند. از تحقیقات پس-رویداد تا کتابداری تعبیه شده برای جمع آوری اطلاعات چرخشی، کتابخانه ها استراتژی های متفاوتی برای دستیابی به اطلاعات و سنجش میزان موفقیت خدمات خودشان دارند. بخش بندی بازار و داده های بزرگ، دو اصطلاح محبوب برای شرکت های بزرگ دنیا هستند که می توانند به کتابخانه ها در اتخاذ تصمیمات آگاهانه درباره جمع آوری اطلاعات و خدمات، کمک کنند.

"CIVICTechnologies" شرکتی است که راه حل های نرم افزاری تحت وب مبتنی بر مکان را برای کتابخانه ها فراهم می کند. این شرکت اولین مطالعه داده بزرگ بر روی سرویس های کتابخانه را در مارس ۲۰۱۶ چاپ کرده است. عنوان مطالعه "اطلاعات مبتنی بر مخاطب: دستیابی، جهندگی^[۵] و ارتباط کتابخانه های عمومی" است و به بررسی عادات های مخاطبان اصلی در ۱۰ سیستم کتابخانه در ایالات متحده می پردازد. هدف اصلی از این مطالعه، کمک به کتابخانه ها برای حفظ مخاطبان اصلی و جذب مخاطبان جدید است.

جمع آوری اطلاعات مخاطبان اصلی

در این گزارش از "مخاطبان اصلی" به عنوان ۲۰ درصد دارندگان کارت فعال سیستم کتابخانه که آیتم های فیزیکی را استفاده کرده اند، یاد می شود. ده سیستم کتابخانه در این گزارش انتخاب شده اند زیرا در حال حاضر آنها از تکنولوژی با نام "CIVICT" استفاده می کنند. این تکنولوژی اپلیکشنی با نام "CommunityConnect" است که داده های جمعیتی کتابخانه ها را تجمیع می کند. در مجموع ۱۰ کتابخانه به ۷.۸ میلیون نفر خدمات می دهد. گزارش نشان می دهد که ۴ میلیون نفری که دارای کارت عضویت فعال بوده اند، در سال ۲۰۱۴ از ۶.۷ میلیون کتاب و یا رسانه فیزیکی استفاده کرده اند (البته حفظ حریم خصوصی افراد رعایت شده است).

هر مخاطب کتابخانه و داده های واری شده با بلاک داده های سرشماری متناظر می شوند و یک شرکت خارج از مجموعه، آنالیز داده ها را انجام می دهد. گزارش مورد نظر انواع مخاطبان را نیز تعریف می کند، تاکتیک کلیدی در بخش بندی بازار، مانند "زمین سبز" (خانواده های روستایی مرفه متأهل) و "ساکنان جدید" (طبقه متوسط شهری) برخی از تعاریفی هستند که سیستم از انواع مخاطبان ارائه می دهد.

مواردی که در گزارش یافت شده است:

همانطور که انتظار می رفت ویژگی های مخاطبان اصلی و رفتارهای آنها از یک کتابخانه به کتابخانه دیگر پیچیده و منحصر به فرد هستند. در گزارش تنوع و گوناگونی در ۲۰ درصد اعضای فعال مشهود است. برای مثال برخی مخاطبان مناطق شهری مانند لاس وگاس رفتارهای جدا از هم و متفاوت داشته اند. باتوجه به این تنوع در تمام سیستم، گزارش این نتیجه را نشان می دهد که "کسب و کار کتابخانه های عمومی فرا محلی است؛" به عبارت دیگر یک سایز و اندازه مناسب برای تمامی مدل های ویژگی های مخاطبان وجود ندارد. این گزارش پیشنهاد می کند که کتابخانه ها از اطلاعات مخاطبان اصلی بدین ترتیب استفاده کنند.

دستیابی

این گزارش نشان داد که کتابخانه ها مخاطبان اصلی دارند که بخشی از بازار بزرگ جوامع هستند. داده ها می توانند به کتابخانه ها

حقیقت

دستم را بگیر چه من این راه را پیـموده ام و حقیقت
را می دانم “ از بزرگ مردی ”
دست عـقلم را ترجیحا “ دست دلم را ! پیرمردها دو گوش
دارند و هزار چشم بینا و یک دل با صفا. باصفا را در
گفت و شنود با هر انسانی که تجربه ی زنده گانی اش را کتاب کرده می
بینم. پیرمردها یا بهتر است بگویم پیرسالان
سرگرمی کتابی شان کمی مات شده و هات نیست ؛ چون پاره های شب
در خاموشی می پلکد رادیوی
خانه شان اما باز باز است ؛ گوش دادن را باب کرده اند و شنیدن
را. موسیقی آب .
تنفس زمان فرار . غلظت سکوت را پسندیده اند و آرامش سالهای
قبل را
که با کتاب تمرین کرده بودند هم اکنون خواهند فقط بشنوند
و گوش
دهند جوان سالان که هنوز مانده تانیمه ی عمرشان . چشم و
دل کتابی شان زنجیر نیست رو به اوضاع پویائیست .
اشتهای زایدالوصفی در خوردن، خریدن و خواندن یار خاموش
غار نشین دارند و در خوراک سفرشان ؛ این یار،
ته چمدانشان. مجازالعقلا را نسبت می دهم
به برخی هاشان که دارند نت را زیادی
می چرخند. کوچک سالان مشق شبشان
را به زور، منفعت روزهاشان
در بازی ست و هم بازی
و لچ بازی . دنیا را دید
بزنیم ؛ بارورانه تر ؛
کدام گروه نیازمند
دستگیر نیست !
کتاب دست
کدامین گروه
دست به دست
شود و باور
کردنی
ترا !
انتخاب با شما !

نوشته هایی با طعم کتاب - مینا شاکری

کمک کنند تا معیارهای مؤثری را برای دستیابی به اهداف خود داشته باشند. منظور از اهداف، جذب مخاطبان است.

ارتباط

بر اساس یافته ها، کتابخانه ها با بخش های مختلفی از مخاطبان در ارتباط هستند. کتابخانه ها می توانند قدرت ارتباط خود را با جوامع، محک و اندازه گیری کنند.

جهندگی

داده ها ابزارهایی برای انعطاف پذیری و سازگاری در محیط های پیچیده و محیط های تجاری را به کتابخانه ها ارائه می دهند. گام های بعدی این گزارش ممکن است به ایجاد یک ابزار یا راهنما برای کاوش مجموعه داده کلان و گزارش برای کتابخانه های عمومی کمک کند. این گزارش چهارچوب های بسیار خوبی را برای شروع به کار فراهم کرده است اما کارمندان کتابخانه ای که در این مطالعه شرکت داده نشده اند ممکن است تعجب کنند که چگونه می توانند از این تاکتیک ها استفاده کنند. با برخی راهنمایی ها، سیستم های کتابخانه می توانند در تصمیم گیری در مورد داده ها مشارکت کرده و صاحب اختیار و قدرت باشند.

نفوذ عمیق تر به داده های کتابخانه

در حالی که این گزارش تنها ده سیستم کتابخانه را تحت پوشش قرار می دهد، این بحث همچنان وجود دارد که کتابخانه ها چگونه می توانند استراتژی های فروش و بازاریابی را وام گرفته و در جوامع خودشان اعمال کنند. کتابخانه عمومی آنلاین “Kristen Whitehair” در مطلبی می نویسد: “ظرفیت بزرگی برای ارتباط بین حوزه علم اطلاعات و کتابخانه وجود دارد.”

ادامه این پژوهش و گسترش آن در آیتم های دیجیتالی مانند کتاب های الکترونیکی یا کتاب صوتی بسیار جالب خواهد بود و می توان در آنها از دیتابیس آنلاین کتابخانه یا حتی برنامه نویسی استفاده کرد.

پانویس:

Big Data [۱]

facial recognition [۲]

Legal consent [۳]

Accuracy [۴]

Resilience [۵]

منبع:

Troy Lambert, “Facing Privacy Issues: Your Face as Big Data“, Public Libraries Online, May 19, 2016

Ginny Mies, “Using Big Data to Address Local Needs“, Public Libraries Online, May 24, 2016

چگونه می شود کتابدار شد؟

• مترجم: مهناز کریم زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تربیت مدرس - کتابدار کتابخانه عمومی حکیم هیدجی

۲. شناخت انواع مختلف کتابداری. شاید شما علاقه

مند هستید که یک کتابدار کودک باشید، ممکن است بخواهید در آرشیو اطلاعات علمی مشارکت کنید. انواع مختلفی از کتابخانه ها وجود دارد، و کتابداران ممکن است مسوولیت های متفاوتی در آنها داشته باشند.

• کتابخانه های عمومی شعبه هایی دارند که به روی هر کسی که می خواهد کارت کتابخانه دریافت کند، باز هستند. آنها اغلب برنامه های آموزش عمومی جهت ارتقای سطح سواد بزرگسالان و کودکان دارند. آنها نقش مهمی در فراهم آوری امکان دسترسی آزاد عموم مردم به اطلاعات دارند. کتابداران کتابخانه های عمومی نقش مهمی در خدمات دهی به مراجعه کننده دارند و باید مطمئن باشند که مجموعه روزآمد است، با دیگر کتابخانه ها ارتباط برقرار کنند و برنامه های عمومی را تسهیل کنند.

• کتابخانه های مدارس بخش مهمی از مدارس ابتدایی و متوسطه هستند و وظیفه تهیه منابع برای کودکانی که جهت تکمیل مطلوب آموزش شان نیازمند دریافت آن ها هستند، را دارد. کتابداران مدارس مهارت های پژوهش را به کودکان آموزش می دهند و به افزایش علاقه کودکان به مطالعه و همچنین مدیریت کتابخانه خودشان کمک می کنند.

• کتابخانه های دانشگاهی در کالج ها و دانشگاه ها تأسیس می شوند، و مجموعه جامعه دارند که در خدمت نیازهای دانشجویانی است که به دنبال تحصیلات عالیه هستند. کتابخانه های دانشگاهی اغلب تخصصی هستند، با ساختمان های مجزا برای یک قرائتخانه، یک کتابخانه علوم و یک کتابخانه هنر و ... کتابداران در کتابخانه های دانشگاهی در بخش میز مرجع، فهرست نویسی مواد جدید، کمک به دانشجویان با طرح های پژوهشی پیچیده، آرشیو مواد خاص و حفظ عملکرد کتابخانه ها به عنوان تولیدکنندگان دانش .. کتابداران در کتابخانه های تخصصی اغلب به یک مدرک ثانویه نیاز دارند، مانند مدرک حقوق یا در یک رشته از علم تا واجد شرایط برای موقعیت خود باشند.

۳. تصمیم بگیرید که آیا قطعاً می خواهید کتابدار باشید.

اکثر مردم که خواندن را دوست دارند علاقه مند هستند که کتابدار شوند، اما این شغل به چیزی بیش از خوش آمدن از کتابهای خوب نیاز دارد. کتابداران خوب اشتیاق شدیدی نه فقط به دانش بلکه برای پیدا کردن بهترین راه سازماندهی آن دارند. آنها نگران حفاظت از اطلاعات و احتمال دسترسی پذیری آن برای کسانی که به اطلاعات نیاز دارند، هستند.

۹ گام که برای کتابدار شدن باید بردارید:

کتابداران نگهبان و اشاعه دهندگان دانش هستند. آنها اطلاعات را سازماندهی و برای دیگران دسترس پذیر می سازند. کتابداران با توجه به تخصصی که انتخاب میکنند ممکن است مسوولیت های گوناگونی مانند اجرای برنامه های آموزشی، مدیریت پروژه ها در دانشگاه های برتر، آموزش کودکان برای علاقمند شدن به خواندن یا مدیریت کارکنان کتابخانه داشته باشند.

برای فهم بیشتر از جنبه های مختلف علم کتابداری، مسیر آموزشی را که کتابداران باید طی کنند و سرانجام گام هایی که قبل از کسب عنوان کتابدار نیاز خواهید داشت بردارید، متن زیر را بخوانید.

بخش اول

شناخت رشته علوم کتابداری

۱. درک اینکه چه چیزی به عنوان علوم کتابداری تعریف می شود. مطالعه علم کتابداری شامل مدیریت کتابخانه، حفاظت، آرشیو، انتشار اطلاعات، توسعه تکنولوژی های اطلاعاتی و آموزش روش های پژوهش می شود. کتابداران می توانند در هر یک از این زمینه ها تخصص و اکثراً مسوولیت هایی که متناسب با این تخصص هاست را کسب کنند. وظایف کتابداران ممکن است شامل موارد ذیل شود:

- فهرست نویسی مواد در پایگاه داده کتابخانه
- گسترش رده بندی ها جهت سازماندهی داده
- پیاده سازی تکنولوژی های جدید به منظور روزآمدسازی مجموعه های قدیمی سازمان
- استفاده از مهارت های پژوهش برای پاسخ گویی به سوالات مرجع
- تسهیل برنامه های آموزشی برای دانشجویان و عموم مردم
- مدیریت کتابخانه و دیگر کارکنان
- روزآمد نگه داشتن مجموعه کتابخانه از طریق سفارش کتب و منابع جدید

می شوند، رهبری کنید. هر برنامه کاملاً منحصر به فرد است، برخی بر تکنولوژی تمرکز دارند، بقیه بر ضوابط دسترسی به اطلاعات و...

- بعضی از برنامه ها نیاز دارند که در فضای واقعی اجرا شوند، در حالیکه بقیه کاملاً به صورت آنلاین هدایت می شوند. اگر درباره برنامه ای از طریق منبعی غیر از سایت ALA مطلب پیدا کنید، قبل از اینکه آن را به کسی ارسال کنید، دوباره چک کنید تا مطمئن شوید که براساس ALA معتبر باشد. بیشتر کتابخانه ها داوطلبان دارای مدرک نامعتبر را استخدام نمی کنند.

- برخی از موسسات معتبر در زمینه تکنولوژی اطلاعات برنامه هایی ارائه می دهند که مورد تأیید ALA نیستند. اگر علاقمند به تکنولوژی اطلاعات هستید، اما نه لزوماً در مدیریت یک کتابخانه یا دیگر مسئولیت هایی که یک کتابدار ممکن است داشته باشد، امکان دارد شما بخواهید به این جایگزین ها نگاه کنید.

بخش سوم

کتابدار شوید

۱. منتظر نباشید که یک مدرک داشته باشید. شما می توانید قبل از اینکه کارشناسی ارشدتان را تمام کنید در یک کتابخانه تجربه بدست بیاورید، و حتی در حالیکه هنوز در مقطع کارشناسی هستید. برای یک شغل در دانشگاه تان یا کتابخانه عمومی محل تان درخواست بدهید. بیشتر کالج ها دانشجویان را برای میز مرجع و جاگذاری کتابها در کنار وظایف دیگر استخدام می کنند. این برای پیدا کردن جو کتابخانه ای که از آن لذت می برید و یک شغل در علوم کتابداری فرصت خوبی است.

- بعضی از کتابخانه ها کارآموزی را یا با حقوق یا بدون حقوق، به عنوان فرصتی برای دانشجویان جهت کسب تجربه دنیای واقعی پیشنهاد می کنند. اگر دانشگاه شما قبلاً چنین چیزی را ارائه نکرده است یک جلسه با کتابداران تنظیم کنید تا بپرسید که اگر این روش را قبول دارند شما می توانید انجام دهید.

- بیشتر مدارس در انجمن دانشجویی کتابخانه (SLA) دوره هایی برای دانش آموزان علاقه مند به فناوری اطلاعات دارند. مدرسه خود را به SLA وصل کنید یا اگر مدرسه شما یکی از آنها را ندارد یک دوره را شروع کنید.

- ارتباط با کتابداران. کار داوطلبانه شما، شغل پاره وقت، کارآموزی یا شرکت در دوره SLA همگی فرصت هایی هستند، برای شروع ارتباط با کتابدارانی که باید کمک کنند شما یک کار مناسب را پیدا کنید، از شور و شوق تان برای کتابداری صحبت کنید، سوال کنید و تماس خود را بعد از اینکه دوره کارآموزیتان تمام شد همچنان حفظ کنید.

۲. زمانیکه متقاضی کار هستید راههایی برای مقاومت

پیدا کنید. متأسفانه، با قطع بودجه کتابخانه های عمومی و اغلب کتابخانه های دانشگاهی، رشته کتابداری به شدت رقابتی شده است. گرفتن کارشناسی ارشد و داشتن تجربه کتابداری برای تضمین شغل شما کافی نخواهد بود.

- اکثر کتابداران دلیل تصمیم شان برای انتخاب علم کتابداری را، به عنوان یک شغل برای به اشتراک گذاشتن اطلاعات با دیگران بیان می کنند.

- با چشم انداز در حال تغییر تکنولوژی اطلاعات در دنیای امروز، کتابداران باید استاد فناوری باشند. بعضی از برنامه های علوم کتابداری هم اکنون نیاز به طبقه بندی در برنامه نویسی دارند.

- نه همه کتابداران در تعامل با مردم، فقط بعضی از کتابداران بیشتر وقت خود را برای آرشیو، فهرست نویسی و کارهای دیگر می گذارند. اگر اطلاعات را دوست دارید، اما لزوماً احساس خوبی درباره آموزش و پرورش ندارید، علوم کتابداری هنوز هم میتواند رشته خوبی برای شما باشد.

۴. انجام مصاحبه های اطلاعاتی برای یادگیری بیشتر.

یک کتابدار در کتابخانه ای که مورد علاقه شماست، خواه عمومی باشد یا مدرسه ای یا دانشگاهی، تماس داشته باشید. یک جلسه ترتیب بدهید بنابراین شما فرصت بحث در مورد کتابداری با کسی که آن را به عنوان یک حرفه انتخاب کرده است، خواهید داشت.

- درباره وظایف خاص شغلی کتابدار از او بپرسید، در نهایت خواهید دانست چه چیزی از شما انتظار می رود.

- بپرسید او چگونه تصمیم گرفت یک کتابدار شود و یک کتابدار باید چه ویژگی هایی داشته باشد.

- بپرسید که او برای مهارت در علوم کتابداری چه برنامه هایی را توصیه می کند.

بخش دوم

مدارک آموزشی مورد نیاز

۱. یک مدرک کارشناسی بگیرید. برای درخواست یک برنامه کارشناسی ارشد، یک مدرک کارشناسی از یک کالج یا دانشگاه نیاز خواهید داشت. اگر شما می خواهید کتابدار شوید به هیچ چیز خاصی نیاز نیست، اما مهارت های رایج انگلیسی، تاریخ هنر، علوم کامپیوتر و دیگر علوم که نیازمند پژوهش و مهارت های تکنولوژی هستند را در بر می گیرد.

- اگر شما برنامه دارید که کتابدار کتابخانه تخصصی شوید، مثل حقوق یا علوم کتابداری، ممکن است نیازمند یک مدرک ثانوی در یک رشته خاص باشید. در این گونه موارد، مطمئن شوید که یک دسته بندی با در نظر گرفتن پیش نیازهایی که شما برای پذیرش یک برنامه کارشناسی ارشد در رشته خودتان نیاز خواهید داشت، انتخاب کرده اید.

۲. یک مدرک کارشناسی ارشد مورد تأیید انجمن کتابداری

آمریکا فراهم کنید. وب سایت <http://www.ala.org>، وب سایت ALA، منبع عالی اطلاعات در زمینه برنامه های کارشناسی ارشد است. شما یک راهنما از برنامه های معتبر با توضیحات هر کدام پیدا خواهید کرد.

- تعدادی از تحقیقات را قبل از اینکه انتخاب کنید کجا به کار گرفته

- در رزومه و نامه درخواست کار خود از علاقه تان به کتابها صحبت نکنید. با وجود تعداد زیاد داوطلبان برای انتخاب آنها، افراد مسوول استخدام به دنبال دلایل جالب تر هستند که چرا باید شما را برای کار انتخاب کنند. ویژگی های خاص و تجربیاتی که شما را برای آن موقعیت مناسب جلوه می دهد را بیان کنید.
- همیشه رزومه و نامه درخواست کار خود را برای هر شغلی که می خواهید قوی کنید. خصوصیات خاص آن موسسه خاص که منجر به پیگیری استخدام در آنجا شده است را ذکر کنید. پیگیری با یک ایمیل تشکر از شما نشان دهنده تداوم شور و شوق شماست.
- بر ارتباط با افرادی که در مدرسه ملاقات می کنید، تکیه کنید. از طریق کارآموزی و شغل پاره وقت و دوره SLA، اجازه دهید مردم بدانند شما در جستجوی کار هستید و برای بعضی از موقعیت ها آغوشتان باز است.

۳. آماده باشید کارتان را به بهترین نحو انجام دهید. حتی اگر شما برای یک موقعیت حرفه ای واجد شرایط هستید، ممکن است از یک سطح مقدماتی شروع کنید. از فرصت به منظور شناخت بیشتر مردم و فهم راه های اثربخشی کتابخانه تان استفاده کنید. زمانیکه شما خودتان را ثابت کنید، مطمئناً فرصت برای پیشرفت به وجود خواهد آمد.

نکته

- اگر می خواهید در یک کتابخانه عمومی کار کنید، باید طیف وسیعی از مهارتها را به دست آورید. مهارتهای مدیریت و مهارتهای سرویس دهی به مراجعان را برای پیشی گرفتن بر دیگر متقاضیان کار یاد بگیرید.
- زمانیکه در جستجوی شغل هستید با فارغ التحصیلان از آموزشگاه هایی که در علوم کتابداری حرفه ای هستند در تماس باشید. آنها قادر خواهند بود مشاوره هایی را به شما بدهند و اگر موفق نشدید، ممکن است تا دفعه بعد که یک موقعیت در کتابخانه شان باز شود، شما را به خاطر داشته باشند.
- اگر شما از قبل یک کتابدار محلی را می شناختید اول با سوالاتی به سراغ آنها بروید، آنها خواهند دانست که کتابدار شدن برای شما گزینه خوبی هست یا خیر.

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: [How to Become a Librarian](#)

نوشته هایی با طعم کتاب - مینا شاکری

همه جا سبز

این جا برگ و برگچه هایی هست به حجم سبز اشتیاق ؛ که صبح ها بارور می شوند و شبها به خواب و پرسه در خیال آدمی و آدمیت. از این جا که حرف می زنم ساعتهای کاری پُر، پُر و پیمان هست، قراردادهای پیمانی نیست. رسماً "علامت سوالی در حین ورود به کار زده می شود و آداب و رسومش تا انتهای کار رسمی ست. از کجای این راه سبز بنویسم که پیچ هایش تند نیست، مستقیم خالص، بی دود مطلق که پرسمان هست که اسمش را می گذارم "اندیشه". این جا آبادی اندیشه آباد به خوانش، دانش، بینش و کوشش قابش می گیرم سفید با روبانی قرمز این سرای سرتاسر سبزا که هستی را و معمای هستی را علاوه می کند و حاصل جمعش را از روزهایی که به بطالت گذشته کسر می کند و پایه ی یک زنده گی شورانگیز را آغاز می بخشد که حالضرب ضربان افکار و اذهان آدمیزاد در مقیاسی خوانا به ابعاد حافظه هست. که اندیشه؛ اندیشه می آورد و وامدار طلوع افکاری نو به شکل و حالتی موزون تر است و چه قدر باید از عمر آدمی بگذرد که جلوی فراموشی را بگیرد این بیماری که در جهل ریشه دارد و جهالت نام رسمی ترو مرجعش. و چه قدر باید از عمر آدمی بگذرد که ریشه کن کندش ! حداقل درمان، که بیماری ها را باید درمان کرد، که جان را باید بیمه کرد که اندیشه "بیمه ی ناب عصر جهالت" که خواندن، که سرودن، که نوشتن از اونوشتن. نتان بیمه ی فصل، بیمه ی سال با اندیشه ی کتاب راستی تا یادمان نرفته ؛ برسانید سلامان را به اولین کتاب دم دستی تان و آن پروانه ی نشسته روی شانه هاتان و لبخند نقش بسته روی لب هاتان

“معرفی نشریات علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی فعال در حوزه کتابداری”

● نویسنده: روناک حمزه ای

دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی

۱. دو فصلنامه آینه میراث

ISSN 1561-9400

دوفصلنامه علمی - پژوهشی
صاحب امتیاز: مرکز پژوهشی
میراث مکتوب

مدیر مسئول: اکبر ایرانی

سرمدیر: مجدالدین کیوانی

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://www.mirasmaktoob.ir/fa>

دارای چکیده عربی و انگلیسی

برای تمامی مقالات و انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

۲. مجله بین المللی علوم اطلاع رسانی و مدیریت اطلاعات

International Journal Of
Information Science And
Management

ISSN 2008-8310

دوفصلنامه علمی - پژوهشی
صاحب امتیاز: مرکز منطقه‌ای
اطلاع رسانی علوم و فناوری

مدیر مسئول: دکتر رضا قانع

سرمدیر: دکتر جعفر مهاد

محل انتشار: شیراز

سایت اختصاصی: ijism.ricest.ac.ir

انتشار به صورت الکترونیکی و به زبان انگلیسی است.

۳. پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات

ISSN 2251-8223

فصلنامه علمی - پژوهشی
صاحب امتیاز: پژوهشگاه
علوم و فناوری اطلاعات ایران
مدیر مسئول: دکتر سیروس
علیدوستی

سرمدیر: دکتر سید رحمت

الله فتاحی

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://jiipm.irandoc.ac.ir>

در حال حاضر انتشار به صورت الکترونیکی، و اطلاعات بسیار
کاملی از نویسندگان مقالات را ارائه می‌دهد.

پایگاه‌های نمایه کننده: List, Scopus, Isc

۴. پژوهش نامه کتابداری و اطلاع رسانی

ISSN 2251-6344

دوفصلنامه علمی - پژوهشی
صاحب امتیاز: معاونت
پژوهشی دانشگاه فردوسی
مشهد

مدیر مسئول: دکتر بختیار
شعبانی ورکی

سرمدیر: دکتر سید رحمت
الله فتاحی

محل انتشار: مشهد

سایت اختصاصی: <http://infosci.um.ac.ir>

انتشار به صورت الکترونیکی.

پایگاه‌های نمایه کننده: Isc, Sid, Magiran, Noormags, Google Scholar

۵. فصلنامه تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه‌های عمومی (پیام کتابخانه سابق)

ISSN 1027-7838

فصلنامه علمی - پژوهشی
صاحب امتیاز: نهاد
کتابخانه‌های عمومی کشور
مدیر مسئول: دکتر علیرضا
مختارپور
سرمدیر: دکتر غلامرضا
فدایی

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://www.publiij.ir>

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی،

پایگاه‌های نمایه کننده: Magiran, Sid, Isc

۹. فصلنامه کتابداری و اطلاع

رسانی:

ISSN 1680-9637

فصلنامه علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: آستان

قدس رضوی

مدیر مسئول: دکتر سید

علی اردلان جوان

سر دبیر: دکتر محمد

حسین دیانی

محل انتشار: مشهد

سایت اختصاصی: www.aqlibrary.org

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

پایگاه نمایه کننده: ISc

۱۰. فصلنامه گنجینه اسناد

ISSN 1023-3652

فصلنامه علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: سازمان

اسناد و

کتابخانه ملی جمهوری

اسلامی ایران - پژوهشکده

اسناد

مدیر مسئول: غلامرضا

عزیزی

سر دبیر: دکتر سعید

رضایی شریف آبادی

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://ganjineh.nlai.ir>

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

پایگاه‌های نمایه کننده: ISc, Noormags, Magiran, Sid

۱۱. فصلنامه مطالعات

ملی کتابداری و

سازماندهی اطلاعات

(فصلنامه کتاب سابق):

ISSN 0503-2252

فصلنامه علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: سازمان

اسناد و کتابخانه ملی

جمهوری اسلامی ایران

مدیر مسئول: دکتر فریبرز

خسروی

سر دبیر: دکتر نرگس نشاط

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://nastinfo.nlai.ir>

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

پایگاه‌های نمایه کننده: ISc, Noormags, Magiran, Sid

۶. فصلنامه تحقیقات

کتابداری و اطلاع رسانی

دانشگاهی:

ISSN 1338-1026

فصلنامه علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: کتابخانه

مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه

تهران

مدیر مسئول: علی اصغر

پورعزت

سر دبیر: دکتر فاطمه فهیم

نیا

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <https://jlib.ut.ac.ir>

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

پایگاه‌های نمایه کننده: ISc, Sid

۷. مجله تعامل انسان و

اطلاعات:

ISSN 2423-7418

فصلنامه علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: دانشگاه

خوارزمی

مدیر مسئول: حمید رضا

جمالی مهموئی

سر دبیر: نصرت ریاحی نیا

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://hii.khu.ac.ir>

/hii.khu.ac.ir

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

پایگاه‌های نمایه کننده: ISc, Goolescholar, Magiran, Sid

۸. فصلنامه سیاست علم و

فناوری:

ISSN 2008-0840

فصلنامه علمی - پژوهشی

صاحب امتیاز: مرکز تحقیقات

سیاست علمی کشور

(با همکاری انجمن علمی

مدیریت فناوری ایران)

مدیر مسئول: دکتر محمد

ابویی اردکان

سر دبیر: دکتر سید سپهر

قاضی نوری

محل انتشار: تهران

سایت اختصاصی: <http://jstp.nrisc.ac.ir>

صاحب امتیاز و ناشر: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی استان اصفهان
مدیر مسئول: دکتر محمدحسین یارمحمدیان
سرپرست شورای نویسندگان: دکتر محمدرضا رضایتمند
مدیر داخلی: راحله سموعی
محل انتشار: اصفهان
سایت اختصاصی: <http://him.mui.ac.ir/index.php/him>
انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.
پایگاه های نمایه کننده:
ISC, IMEMR, indexcopernicus, ricest, Google scholar, irandoc, sid, magiran, iranmedex, doaj, Universal Impact Factor

۱۶. مجله ی پی‌آورد سلامت:

شاپا(چاپی): ۸۱۳۲-۱۷۳۵۱۲۲
شاپای الکترونیکی: ۲۶۶۵-۲۰۰۸
دوماهنامه علمی - پژوهشی
مدیر مسئول و سردبیر: دکتر حسین درگاهی
قائم مقام سردبیر: دکتر محمد کاظم شریفی یزدی

دبیر فنی: دکتر سید جواد قاضی میر سعید
مدیر اجرایی: گلشا شهام
سایت اختصاصی: <http://payavard.tums.ac.ir>
انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.
پایگاه های نمایه کننده:

CiteFactor, DOAJ, Ebsco, GIF, Google Scholar, Google Scholar Metrics, Indexcopernicus, IMEMR, Iran Journal, Iran medex, Irandoc, ISC, Magiran, Open Academic Journals Index, SID, Publicationethics, Universal Impact Factor

۱۷. مدیریت سلامت

فصلنامه علمی پژوهشی
صاحب امتیاز: دانشگاه علوم پزشکی ایران ۵۷۱
شاپا(چاپی): ۲۰۰۸-۱۲۰۰
شاپای الکترونیکی: ۲۰۰۸-۱۲۱۹
زبان نشریه: انگلیسی- فارسی
مدیرمسئول: دکتر مسعود رودباری
سردبیر: دکتر فرحناز صدوقی

مدیر اجرایی: دکتر حسن ابوالقاسم گرجی
سایت اختصاصی: <http://jha.iuums.ac.ir>
انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.
پایگاه های نمایه کننده:
Magiran, ISC, IranMedex, SID, Indexcopernicus, Google-Scholar, DOAJ, IMEMR, CABI

۱۲. مجله مطالعات کتابداری و

علم اطلاعات (علوم تربیتی و روانشناسی):

ISSN 2008-5222

دوفصلنامه علمی - پژوهشی
صاحب امتیاز: دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز
مدیر مسئول: دکتر فریده عصاره
سردبیر: دکتر عبدالحسین فرج پهلوی

محل انتشار: اهواز

سایت اختصاصی: <http://slis.scu.ac.ir>

انتشار به صورت چاپی و الکترونیکی.

پایگاه نمایه کننده: Isc

۱۳. مجله ترویج علم:

ISSN 2251-9033

دوفصلنامه علمی - ترویجی
صاحب امتیاز: انجمن ترویج علم ایران
مدیر مسئول: اکرم قدیمی
سردبیر: رضا منصوری
محل انتشار: تهران
سایت اختصاصی: <http://www.popsience.ir>

۱۴. فصلنامه رهیافت

ISSN 1027-2690

فصلنامه علمی-ترویجی
صاحب امتیاز: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور
مدیرمسئول: دکتر محمد ابوبی اردکان
سردبیر: سید محمدامین قانع
محل انتشار: تهران
سایت اختصاصی: <http://rahyaft.nrisc.ac.ir>

۱۵. مدیریت اطلاعات سلامت

شاپا الکترونیک: ۹۸۱۳-۱۷۳۵
شاپا(چاپی): ۱۷۳۵-۷۸۵۳
دو ماهنامه علمی- پژوهشی

۲۰. تصویر سلامت

صاحب امتیاز : مرکز
تحقیقات مدیریت خدمات
بهداشتی درمانی تبریز
مدیر مسئول : دکتر جعفر
صادق تبریزی
سر دبیر : دکتر وحیده زارع
گاوگانی
مدیر اجرایی : لیلا دستگیری
شاپا (چاپی): ۲۰۰۸-۹۰۵۸
شاپا الکترونیکی: ۲۴۲۳-۶۶۴۰

سایت اختصاصی: <http://dohweb.tbzmed.ac.ir>

پایگاه های نمایه کننده: DRJI, Magiran

منبع:

<http://www.magiran.com>

سایت اختصاصی هر کدام از مجلات.

۱۸. اطلاع رسانی نوین پزشکی

فصلنامه و در حال بررسی برای اخذ رتبه علمی - پژوهشی

ناشر: دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

مدیر مسئول: دکتر نسرين داوری دولت آبادی

سر دبیر: دکتر مینا توسلی فرحی

ویراستاران: دکتر مینا توسلی فرحی ، خدیجه احمدزاده

مشاور آماری: محسن آزاد

مدیر اجرایی: الهه خسروی

شاپا: ۲۳۸۳-۳۶۹۶

زبان نشریه: فارسی - انگلیسی

سایت اختصاصی: <http://jmis.hums.ac.ir>

پایگاه های نمایه کننده:

google ScCite Factor, Magiran, Google Scholar,

WHOIndex Medicus, Sientific Indexing Services و .پایگاه

پژوهشگران سلامت

۱۹. علم سنجی کاسپین

شاپا (چاپی): ۴۷۱۰ - ۲۴۲۳

شاپای الکترونیکی: x157-2383

صاحب امتیاز : دانشگاه علوم پزشکی بابل

انجمن های همکار: انجمن کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

منطقه شمال ایران

مدیر مسئول: دکتر مینا مطلب نژاد

سر دبیر: دکتر مهدی پورامیر

مدیر اجرایی: دکتر موسی یمین فیروز

مدیر داخلی: سمیه اسبکیان

سایت اختصاصی: <http://cjs.mubabol.ac.ir>

پایگاه های نمایه کننده:

SID و Noormags, Civilica, Magiran, Iranmedex

۵۰ ایده برای استفاده خلاقانه از اپلیکیشن های تلفن همراه در خدمات کتابخانه - بخش دوم

• مترجم : نازنین مؤمن زاده
کتابدار کتابخانه عمومی اوحدی مراغه ای

ایجاد مجموعه کتاب ها و مرجع سازی

۲۹. پیشنهاد مجموعه ای از اپلیکیشن های کتاب های تعاملی در آید ها برای امانت دادن در داخل کتابخانه یا به عنوان دستگاهی برای بردن به خانه. [+]

۳۰. جمع آوری و دسته بندی بهترین اپلیکیشن های مرجع [+] و قرار دادن آنها را بر روی آیپدهای مورد استفاده توسط کتابداران مرجع. استفاده از این اپلیکیشن های مرجع برای پاسخ به سوالات.

۳۱. بارگذاری اپلیکیشن های کتاب مرجع بر روی آیپدها [+] و کم کردن توجه به ایجاد مرجع سیار.

۳۲. خرید کتاب های چاپی که می توان از آنها در اپلیکیشن های خاص (کتاب های واقعیت افزوده [+]) استفاده نمود و در دسترس قرار دادن آید، اپلیکیشن و کتاب در کنار همدیگر.

۳۳. همکاری با سایر کتابخانه ها برای توسعه شیوه های برتر [+]

و بررسی اپلیکیشن های کتاب تعاملی و لوح های فشرده موجود در کتابخانه .

۳۴. ارائه جایگاه هایی [+] با لوح های فشرده که در آن افراد می توانند از لوح هایی که در آنجا از اپلیکیشن های بسیار عالی که از پیش در مورد موضوعات مختلف بارگذاری شده، استفاده نمایند .

۳۵. ایجاد جایگاه هایی با لوح های فشرده برای کودکان و بررسی اپلیکیشن های داستان های تعاملی [+]. آنها می توانند بنشینند و بخوانند، اپلیکیشن، والدین یا دوستان می توانند این کار را برای آنها انجام دهند.

۳۶. حمایت [+] از شرایط خرید بهتر برای کتابخانه ها. حمایت از قراردادهای اعتباری بهتر از سوی ناشران.

۳۷. ارائه اپلیکیشن های مربوطه در «میکراسپیس» - اپلیکیشن های که به چاپ و طراحی سه بعدی کمک می کنند. [+]

۳۸. کتابداران ثابت می توانند اپلیکیشن های مربوط به جوامعی که به آن خدمت می نمایند را جمع آوری کنند [+] و آنها را در آیپدهایشان ذخیره هنگام کار با این جوامع از آنها استفاده نمایند.

منبع:

این نوشته، ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[۵۰ ideas for creative uses of mobile apps in library services](#)

ایجاد محتوا و نشر

۲۰. استفاده از نرم افزار [iBooks Author](#) برای ایجاد کتاب های تعاملی بر اساس یکی از [مجموعه کتاب های خاص کتابخانه یا نمایشگاه](#).

۲۱. داشتن اپلیکیشنی برای نوجوانان و بزرگسالان برای فراگرفتن نحوه ایجاد کتاب توسط نرم افزار [iBooks Author](#).

یافتن راهی برای میزبانی و ترویج کتاب های محلی.

۲۲. سازماندهی طرح های داستان سرایی دیجیتال در جامعه با استفاده از ابزاری مانند [iBooks Author](#) برای ایجاد کتاب های تعاملی.

۲۳. ارائه کارگاه های آموزشی برای افرادی که می خواهند اپلیکیشن یا کتاب های تعاملی خود را منتشر نمایند [+]. با ساده ترین ابزار شروع کنید.

۲۴. وادار نمودن کارشناسان به اجرای کارگاه های آموزشی در مورد نحوه ایجاد اپلیکیشن های کتاب. [+]

۲۵. کتابخانه به خودی خود (یا توسط کنسرسیوم کتابخانه ها) می تواند با استفاده از [iBooks Author](#) به ناشر محتوای دیجیتالی محلی تبدیل شود [+] و کتاب های تعاملی ایجاد نماید یا به عنوان میزبان [+] کتاب های الکترونیک خودانتشار یافته توسط اعضای جامعه اش تلقی شود.

۲۶. همکاری با اعضای هیئت علمی برای توسعه اپلیکیشن های کتاب های تعاملی در دوره های آموزشی آنها [+] و موجود نمودن آن در مخزن دیجیتال کتابخانه.

۲۷. میزبانی از برنامه های مربوط به نوشتن کتاب های داستانی و غیر داستانی [+] از طریق کتاب های تعاملی و اپلیکیشن ها.

۲۸. ایجاد اپلیکیشن های تاریخ محلی [+] که حاوی مصاحبه های ویدئویی، نقشه ها و تصاویر باشد - همه چیز در مورد تاریخ جامعه محلی را دربرداشته باشد. [+]

کتابخانه‌ها چگونه می‌توانند استعداد‌های بالا را جذب و حفظ کنند؟

● مترجم: شیرین زاهدی

کارشناس علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه رازی کرمانشاه

داده^۶ است- مارکیوم می‌گوید که کتابخانه‌های دانشگاهی و تحقیقاتی دستیابی خود را در توسعه برای پشتیبانی از ساختار و خدمات را نه تنها برای تحقیقات بلکه برای تدریس و یادگیری گسترش داده‌اند.

یافتن "بهترین‌ها و سرزنده‌ترین‌ها" برای هدایت کتابخانه، به‌طور مستقیم بر روی موفقیت کلی موسسه تأثیر می‌گذارد. آن افرادی کهشم فن‌آوری دارند چگونگی تعامل با کاربران را حتی در رسانه‌های محلی از طریق کانال‌های دیجیتالی مانند فیس‌بوک^۸، پین‌تر است^۹، توییتر^{۱۰} و اینستاگرام^{۱۱} درک می‌کنند. آن‌ها همچنین چگونگی ایجاد رابطه و برقراری ارتباط خوب به‌صورت یکسان با کاربران کتابخانه و همکاران را می‌دانند. در این جهان نو و فرخنده علوم کتابداری، آن‌ها تقریباً به‌عنوان مشاوران و تحلیلگران، نیازهای کاربران را کشف و سپس تمام منابع موجود را ارزیابی و بهترین منابع اطلاعاتی مناسب را تعیین می‌کنند. مهارت در این موارد می‌تواند در ایجاد نمای کلی کتابخانه و افزایش اعتمادبه‌نفس کاربران کمک کند.

به گفته مارکیوم "اگر قرار است کتابخانه‌ها در رقابت باشند، باید به آن‌هایی که کتابخانه‌ها را به مؤسسات خلاق و به‌روز مبدل می‌سازند پاداش دهند". تلاش کتابداران (باید) برای کمک به دانشجویان موفق و کمک به انجام تحقیقات علمی بزرگ متمرکز شده باشد. مهارت‌های آن‌ها به‌شدت توسط موسسه ارزشمند واقع خواهد شد، به‌عنوان حرفه‌ای که دارند آن‌ها به موفق شدن نهاد کمک می‌کنند."

پانویس‌ها:

Cindy Baldhoff.۱

Deanna Marcum.۲

Ithaka.۳

World's Most Influential Scientific Minds.۴

Head of Learning and Outreach.۵

Director of Assessment.۶

Research Data Specialista.۷

Facebook.۸

Pinterest.۹

Twitter.۱۰

Instagram.۱۱

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[How can libraries attract and retain top talent ?](#)

نوشته‌شده توسط کندی بالدهوف^۱
دانش و استعداد همیشه بزرگ‌ترین دارایی کتابخانه‌های دانشگاهی و تحقیقاتی بوده است. با این وجود کتابخانه‌ها و خدماتشان در راستای پیشرفت فن‌آوری و نیازهای در حال تغییر کسانی که بر آن‌ها متکی هستند، تکامل یافته‌اند. روشی که کتابخانه‌ها کارکنانشان را استخدام، شناسایی و حفظ می‌نمایند در هیچ فضای مشابهی پیشرفت نداشته است.

"در گذشته، کتابداران معمولاً در مورد اینکه از منابع موجود در مجموعه خود به‌خوبی آگاهی داشتند و توانایی‌های لازم را در کمک به کاربران برای بهره‌گیری از این منابع داشتند، مورد قضاوت قرار می‌گرفتند،" به نقل از دینا مارکیوم^۲، مدیرعامل ایتاکا^۳ + R، که یک استراتژی غیرانتفاعی و خدمات پژوهشی است که به تغییر حرکت جامعه دانشگاهی کمک می‌کند.

"در محیط فعلی، حق پاداش در کمک به کاربران در انجام خدماتشان است- مانند کمک به اعضای هیئت علمی برای یادگیری طرز استفاده از یک قطعه خاص نرم‌افزاری، کمک به یک گروه تحقیقاتی در ساخت پایگاه داده‌ای برای پروژه تحقیقاتی آن‌ها، کار کردن با دانشجویان برای کمک به آن‌ها در ارزیابی منابع مبتنی بر وب، و غیره."

در الگوهای جدید، علاوه بر دانش آن‌ها از وجود منابع، توانایی کارکنان کتابخانه برای موفقیت در کمک به دانشجویان و استادان در حال ارزیابی است. مؤثرترین ذهن‌های علمی در جهان را بررسی کنید.^۴

جعبه‌ابزار جدید مورد استفاده کتابداران باید شامل مهارت در فن‌آوری و کامپیوتر و اجازه دادن به آن‌ها برای دسترسی به اطلاعات از منابع مختلف دیجیتالی باشد. با توجه به تجزیه و تحلیل موقعیت کتابخانه، مهارت‌های رایانه‌ای تبدیل به "یک نگرانی مهم" شده است و این مهارت‌ها رتبه بالایی در فهرست مهارت‌های مورد نیاز دارند. امروزه ممکن است از کتابداران خواسته شود که به ایجاد وب سایت‌ها، ویکی‌ها و مسیرب‌های دیگری که به ترویج کتابخانه و افزایش دسترسی به اطلاعات کمک می‌کند، بپردازند. مهارت‌های فن‌آوری به‌طور مداوم در حال تحول و تغییر هستند، در این عصر، توانایی مدیریت فرمت‌های مختلف رسانه‌ها و داشتن مهارت تفکر انتقادی در ارزیابی منابع اطلاعاتی برای کتابداران مهم است. این مهارت‌های حیاتی باید در راستای توسعه و تغییرات سریع دنیای دیجیتال ادامه داشته باشد.

شناسایی استعداد‌های بالا

با تغییر کتابخانه به یک سازمان خدمات محور، مرکز استعدادی فکری جدیدی ایجاد شده است. عنوان شغلی جدید شامل افرادی مانند رئیس آموزش و توسعه^۵، مدیر ارزیابی^۶ و متخصص تحقیقات

۹ روشی که عادت خرید کتاب را بنابر کیف پول شما آسان می کند

نویسنده: ژیل سعیدی

دانشجوی کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، گرایش مدیریت اطلاعات دانشگاه رازی کرمانشاه

کردن به لیستی از کتاب ها

۲) مرور فروشگاه با استفاده از فیلتر برنامه کیندل، حتی زمانی که شما به طور مستقیم در صفحه اصلی برنامه قرار ندارید، هنوز هم می توان نتایج جستجو را به کتاب هایی که در سرویس اشتراک گنجانده شده است، محدود کنید. هنگام استفاده از فروشگاه این وب سایت، به سمت چپ صفحه نگاه کنید؛ این حالت معمولاً به عنوان یک گزینه فیلتر برای اولین بار در ستون کناری سمت چپ می آید.

شلفی (Shelfie): برای هر کسی که مدیر تر دست مجموعه ای از منابع چاپی و دیجیتالی است، این برنامه را امتحان کنید. پس از دانلود شلفی (در نسخه آندروید، آیفون) با استفاده از آن، یک عکس از IRL قفسه کتاب خود بگیرید، می توانید خدمات منطبق با جلد و عطف کتاب های خود را جهت باز کردن نسخه های کتابهای الکترونیکی از عناوین چاپی از قبل خود را به صورت رایگان و یا با تخفیف بزرگ از این برنامه بخواهید.

در این برنامه های بزرگ، خواندن یک سرگرمی بسیار گران قیمت نیست، اما اگر شما مایل به مطالعه بهترین گزینه ها هستید و یا غنائم ادبی را برای قفسه های کتاب خود جمع آوری می کنید، به خوبی می توانید چگونه به سرعت به خرید کتاب با توجه به درآمد خود عادت کنید. بنابراین ما ۹ روش هوشمندانه ذخیره پول در خرید کتاب را برای هر نوع خواننده ای را جمع آوری و ارائه کرده ایم، که در ذیل به آن ها اشاره می شود.

کیندل آن لیمیتد (Kindle Unlimited): این برنامه مانند نتفلیکس برای کتاب های الکترونیکی، شما با پرداخت ماهیانه ۹.۹۹ دلار، اجازه دسترسی به یک کتابخانه از عنوان هایی (بیش از یک میلیون) را می دهد که می توانید از طریق دستگاه یا برنامه کیندل دانلود و مطالعه کنید.

برای مطالعه بیشتر: ۱. یک سرویس جدید است که به شما اجازه خواندن همان اندازه که می خواهید، را می دهد. ۲. می توانید بیش از ۱ میلیون عنوان و هزاران کتاب صوتی پر فروش را انتخاب و دانلود کنید. ۳. آزادانه به کاوش نویسندگان جدید، کتاب، ژانرهای از رمز و راز و عاشقانه، علمی، تخیلی و غیره بپردازید. دو راه برای پیدا کردن کتاب واجد شرایط در آمازون وجود دارد: ۱) شروع به مرور از صفحه اصلی برنامه Kindle Unlimited اگر شما مستقیماً به صفحه اصلی برنامه نگاه کنید، بخش های ویژه را به صورت برجسته ملاحظه می کنید، اکنون کاتالوگ کل کتاب واجد شرایط Kindle Unlimited را ببینید.

در حال حاضر، بخش های برجسته این برنامه عبارتند از: عنوان محبوب، عاشقانه محبوب، تراکم باشگاه محبوب، زندگینامه محبوب. وقتی به پایین میروید، شما در کل فروشگاه، منابع مرتب شده بر اساس عنوان برجسته را می بینید. "ویژه" بدان معنی است که یک کتاب توسط ویراستاران، بر اساس محبوبیت و فروش، و تعدادی از جهت بررسی مثبت و کیفیت مناسب انتخاب شده اند. شما می توانید این ترتیب قیمت، متوسط بازبینی مشتری، و تاریخ انتشار منابع را تغییر دهید و به این صورت عمل کنید، با انتخاب یکی از دسته بندی ها از ستون کناری سمت چپ، محدود

بوک باب (BookBub): با ثبت نام در این برنامه، در یک زمان محدود کتاب های الکترونیکی مطابق با علایق خود را به صورت رایگان و با تخفیف دریافت کنید.

برنامه های عضویت کتابفروشی: اگر شما کتابهای نسخه چاپی را خریداری کنید، شاید برای پرداخت هزینه های عضویت سالانه در کتابفروشی های زنجیره ای محلی ارزش خود را داشته باشد. کاربران معمولاً از تخفیف های شیب دار، حمل و نقل رایگان و کوپن های زیاد بهره مند شوند.

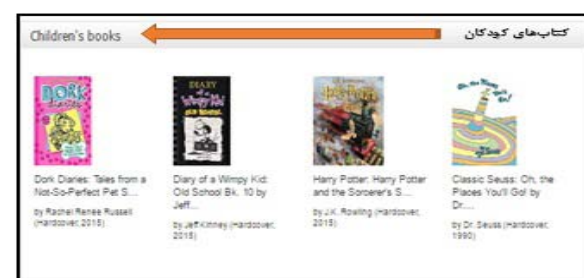
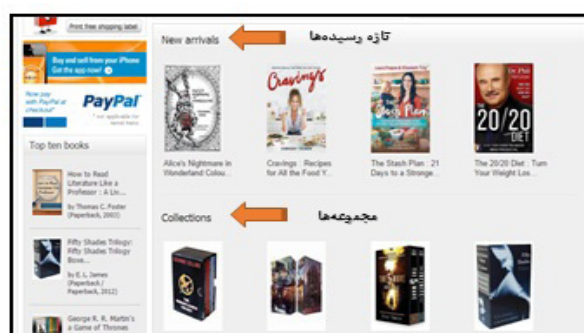
فروشگاه های صرفه جویی و فروش گارازی: شما ممکن است همیشه یک نسخه بکر از جدیدترین و بهترین فروشنده دریافت کنید، اما اگر به دنبال مرتبط بودن قفسه های کتاب خود با برخی از عناوین جدید هستید، آنرا در فروشگاه های فروش مجدد محلی و در فروش گارازی نگه دارید.

مبادله کتاب با دوستان: اگر شما به خرید و جمع آوری کتاب بیشتر عادت دارید، میتوانید دو پرنده را با یک سنگ بزنید؛ (همان اصطلاح با یک تیر دو نشان را زدن می باشد، بدست آوردن در یک اقدام). کتابهایتان را با دوستان خود مبادله کنید: قفسه کتابهای خوانده شده خود را تخلیه کنید و از یافته های جدیدی که از طرف دوستان خود توصیه شده، استفاده کنید.

بازدید از کتابخانه: از کتابخانه های محلی شهر و یا شهرستان خود که حاوی انبوهی از کتاب های جدید هستند، بدون صرف یک سنت (معادل یک صدم دلار آمریکا) بازدید کنید.

منابع:

- <http://www.apartmenttherapy.com/9-ways-to-save-money-on-your-book-buying-habit-233965>
- <http://www.half.ebay.com>
- <https://www.bookbub.com/home>
- <http://www.shelfie.com>
- <http://www.tabnak.ir/fa/news/559576>

#معرفی

معرفی و آموزش تصویری وب سایت booky.io

- نویسندگان: حسین حدیری^۱ - الهام رضوانی گیل کلانی^۲
 ۱. کتابدار دیجیتال کتابخانه آستان مقدس امام حسین علیه السلام - کربلاء
 مدیر گروه فناوری تلاش و توسعه (پابش)
 مدیر مسئول مجله کتابدار ۲۰،
 ۲. مدیر اجرایی مجله کتابدار ۲۰،

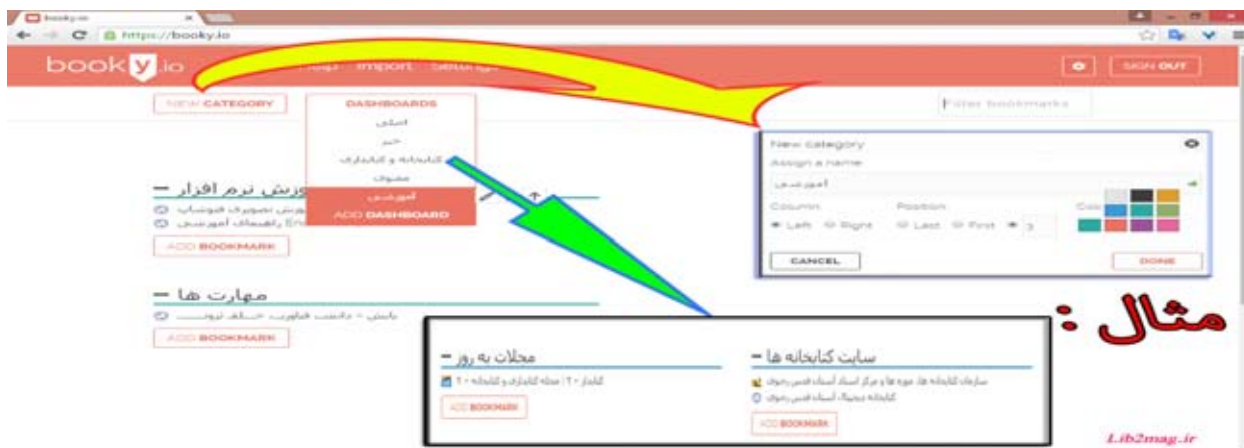
بعضی از مزیت های این سایت:

- امکان وارد کردن بوک مارک های سابق از جاهای دیگر با فرمت html (مثلا از فایرفاکس)
- ایجاد داشبوردهای مختلف بر اساس فعالیت ها و پروژه های مختلف
- ایجاد دسته بندی های مختلف در هر داشبورد
- امکان جستجو در بوک مارکها
- امکان نکته گذاری برای هر وب سایت (مثلا پسورد وب سایت موردنظر)
- امکان backup گرفتن

برای همه ما بارها پیش آمده که از سایت های مختلف بازدید می کنیم و تمایل داریم مطالب آن ها را دنبال کنیم یا در فرصت های آتی بیشتر در سایت جستجو کنیم و مطالبش را با فراغ بال بخوانیم. یکی از راههایی که انتخاب می کنیم بوکمارک یا favorite آدرس کردن سایت می باشد. اما اگر تعداد این بوکمارک ها زیاد شود برای پیدا کردن سایت های موضوعی که در آرشیو بوکمارک ها داریم به مشکل برخوردیم خورد. به همین جهت تصمیم گرفتیم به شما یک پیشنهاد جذاب بدهیم و آن هم استفاده از سایت booky.io می باشد.

در این سایت می توانید با یک ثبت نام ساده به بهترین نحو آرشیوی از سایت های مورد نظرتان تشکیل بدهید و هر زمانی که به سایتی نیاز داشتید که در گذشته از آن استفاده کردید، به راحتی آن را بیابید و با سرعت بیشتری کار خود را پیش ببرید.

وب سایت کتابخانه های سبز و پایدار

● نویسنده: ایمان نریمانی

دانشجو کارشناسی علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه قم

معلولین دارای اهمیت است.

مقدمه:

معماری و کتابخانه:

معماری در هم آمیختن هنر و دانش (فناوری) در جهت خلق محیطی مناسب برای نیازهای انسانی است.

کتابخانه با هدف خدمت رسانی به جامعه ایجاد می شود و وجود آن بر روند توسعه و بالندگی فرهنگی کشور تاثیر گذار است، لذا باید به گونه ای هماهنگ با محیط اطرافش ساخته شود که هر بیننده را در اولین نگاه مجذوب خویش سازد و استفاده از آن علاوه بر رفع نیازهای اطلاعاتی کاربر، شوق برانگیز و شادی آفرین باشد در غیر این صورت بی رغبتی و بی انگیزگی کاربران به مراجعه و استفاده از کتابخانه را به همراه خواهد داشت.

معماری پایدار:

اخبارهای گوناگون در مورد تغییرات آب و هوایی کره زمین و گرم شدن آن، قیمت رو به رشد انرژی در سال های اخیر اصل صرفه جویی را به عنوان یکی از اصول اساسی در جامعه مطرح ساخته است. معماری پایدار نتیجه آگاهی بشر نسبت به مسائل زیست محیطی می باشد.

ساخت ساختمانی که کمترین اثر را بر روی محیط ساخته شده و محیط طبیعی در طول تمامی مراحل ساخت خود دارد، به عنوان ساختمان پایدار تعریف می شود. لذا مقصود معماری پایدار، بهره وری منابع، جلوگیری از آلوده سازی محیط و تطابق با طبیعت است.

معماری پایدار در ارتباط با محیط، اقتصاد و جامعه تعریف می شود. در بعد محیطی کاهش آلودگی ها، کاهش تاثیر منفی بر سلامت انسان و یافتن مصالح تجدید شونده به عنوان اولویت ها تعیین گردیده است. در بعد اقتصادی توجه به خلق بازارها و فرصت های جدید برای رشد فروش و تقلیل هزینه ها از طریق بالا بردن بهره وری و کاهش انرژی و مصالح خام ورودی معطوف است. در بعد اجتماعی سلامت و امنیت کارکنان و استفاده کنندگان، تاثیر بر کیفیت زندگی و سودرسانی به گروه های غیراستفاده کننده نظیر

لید^[۱] چیست؟

گواهینامه ای است که در سال ۱۹۹۳ توسط انجمن ساختمان سبز ایالات متحده تحت نظر کمیته محیط زیست انستیتو معماری آمریکا برای مدیریت، سنجش و ارزیابی ساختمان های پایدار به وجود آمد. این گواهینامه طی سالیان گذشته بارها ویرایش شده و امروز ما نسخه سوم آن را در اختیار داریم.

گواهینامه لید سعی بر این دارد که تمامی انواع ساختمان ها را مورد ارزیابی قرار دهد و می تواند برای تمام انواع ساختمان ها، شامل ساخت و سازهای جدید و نوسازی های کلی ساختمان های موجود فضاهای تجاری، هسته یا پوسته یک ساختمان، مدرسه یا منزل، استفاده شود.

معرفی وب سایت:

آدرس اینترنتی: www.greenlibraries.org

اهداف سایت:

وب سایت کتابخانه سبز، با هدف مستند کردن و ایجاد پایگاهی اطلاعاتی در مورد کتابخانه های سبز و پایداری که در ایالات متحده آمریکا و کانادا وجود دارند به وجود آمده است؛ به عبارت دیگر، این وب سایت دارای پایگاهی اطلاعاتی از تمامی کتابخانه هایی است که در آن از معماری سبز و انرژی های پاک استفاده می شود که این پایگاه به صورت الفبایی اطلاعات این کتابخانه ها را در اختیار مخاطبان قرار می دهد و در حال حاضر اطلاعات مربوط به ۴۲ کتابخانه در آن وجود دارد و البته این لیست در حال تکمیل است. هدف مهم دیگر این سایت همچنین ارائه لیستی از منابع است که به افراد برای ساختن کتابخانه های سبز و پایدار کمک می کند که این لیست در قسمت منابع^[۲] از سایت قابل مشاهده است. همچنین در صفحه اول وب سایت، قسمتی را به معرفی کتابی در زمینه کتابخانه های سبز اختصاص داده است.

در این قسمت از وب سایت، کتابخانه‌های سبز در حال ساخت بر اساس حروف الفبا مرتب شده است. اطلاعات مربوط به هر کتابخانه نیز با ترتیب خاصی، به صورتی که ابتدا نام کتابخانه، شهر و ایالت واقع در آن و سپس توصیف قسمت‌های برجسته کتابخانه و در صورت وجود آدرسی از اطلاعات ساختمانی آن ارائه شده است.

پانویس:

1. Leed: Leadership in Energy And Environmental Design resource.
2. Sustainable Site selection and development.
3. Water conservation.
4. Energy efficiency.
5. Local resources, material conservation and waste reduction.
6. Indoor Environmental Quality.
7. Innovation in Design.
8. Electronic Green Journal.
9. Wall of Recognition.
10. Green Libraries Under Construction.

منابع:

۱. اصغری، مهدی و سالک، جلال. "ارتباط با طبیعت در طراحی پایدار کتابخانه‌ها"، ارائه شده در اولین همایش ملی افق‌های نوین در توانمند سازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی (همدان، ۹ مرداد ۱۳۹۳)
۲. کیانی زاده، رضا. "راهکارهای معماری پایدار در طراحی کتابخانه‌ها"، ارائه شده در همایش معماری پایدار و توسعه شهری
۳. خشت یکم (۱۳۹۰، مرداد ۲). گواهینامه leed {یادداشت وبلاگ}. بازیابی شده از <http://khesht-e-yekom.persianblog.ir/post/108>
۴. سایت کتابخانه‌های سبز

ساختمان سبز چیست؟

ساختمان‌های سبز در آمریکا از نظام کارای گواهینامه لید استفاده می‌کنند. بر طبق این گواهینامه ساختمان سبز ساختمانی است که ترکیبی از عناصر و ویژگی‌های زیر را در طراحی خود به کار برده باشد:

پایداری مکان انتخاب شده و توسعه آن^[۳]

حفاظت از آب^[۴]

بهره‌وری انرژی^[۵]

حفاظت از مصالح و منابع محلی و کاهش ضایعات^[۶]

کیفیت فضای داخلی^[۷]

خلاقیت در طراحی^[۸]

معرفی مقالات کتابخانه سبز:

همچنین برای به دست آوردن اطلاعات بیشتر در مورد کتابخانه‌های سبز، وب سایت به شما مطالعه مقالات نشریه الکترونیکی سبز^[۹] را پیشنهاد می‌کند که آدرس آن در زیر آورده شده است.

<http://escholarship.org/uc/item/39d3/>

دیوار اطلاعات^[۱۰]:

در این قسمت از سایت، اسامی افرادی که در ایجاد راهنمای کتابخانه‌های سبز به وب سایت کمک کرده اند آورده شده است و همچنین از افراد علاقه مند خواسته شده تا برای تکمیل کردن پایگاه اطلاعاتی کتابخانه‌های سبز وب سایت، اطلاعات این کتابخانه‌ها را به ایمیل داده شده ارسال کنند. کتابخانه‌های سبز در حال ساخت^[۱۱]:

معرفی نرم افزار بومی ایجاد ماتریس های هم رخدادی (راور پریمپ (Ravar PreMap))

• نویسنده: معصومه حسنجانی

دانشجوی کارشناسی ارشد علم سنجی دانشگاه تهران، کتابدار نهاد کتابخانه های عمومی

هومبولت برلین که یکی از معتبرترین و با سابقه ترین دانشگاه های کشور آلمان می باشد اخذ کرده اند. دکتر توکلی زاده راوری در دانشگاه یزد تاکنون سمت های اجرایی مهمی همچون ریاست دانشکده علوم اجتماعی، معاونت دانشکده علوم اجتماعی، معاونت کتابخانه مرکزی، مدیریت گروه علم اطلاعات و دانش شناسی را بر عهده داشته اند. زمینه فعالیت های پژوهشی ایشان علمسنجی، نمایه سازی، داده کاوی متن و مصورسازی اطلاعات می باشد. در ادامه ویژگی های کلی نرم افزار و بخش های مختلف آن معرفی می گردد.

ویژگی های اجرای نرم افزار PreMap:

- این نرم افزار نیاز به نصب ندارد و شامل یک فایل اجرایی می باشد.
- محیط اجرای نرم افزار ویندوز میباشد.
- این نرم افزار برای اجرا نیاز به نرم افزار Dot Net Framework 2.0 دارد. ۲,۰۰۰ نسخه های ویندوز ۷ به بالا نصب است. و برای اجرای PreMap در محیط ویندوز XP میتوان بعد از نصب Dot Net Framework 2.0 را نصب و اجرا کرد.
- فایل های ورودی به نرم افزار PreMap فایل های متنی ساده (text) می باشد و فایل های خروجی نیز به صورت text در سیستم ذخیره می شود.
- سرعت و ظرفیت نرم افزار در مرحله اجرا به عوامل مختلفی همچون تعداد رکوردها و آیتم های مورد بررسی و همچنین سرعت پردازش سیستم بستگی دارد.

نرم افزار راور پریمپ (Ravar PreMap)، با هدف آماده سازی داده ها و ایجاد ماتریس های هم رخدادی واژگان (Co-occurrence Word) طراحی شده است. نقشه های علمی با استفاده از تکنیک ها و روش های مختلفی ترسیم می شوند که هم رخدادی واژگان، یکی از آنهاست. در این روش از مهم ترین کلمات یا کلمات کلیدی مدارک برای مطالعه ساختار مفهومی یک حوزه تحقیقاتی استفاده می شود (صدیقی، ۱۳۹۳). ماتریس هم رخدادی تعداد رکوردهایی که در آن عنصر (I از فهرست اول) و عنصر (J از فهرست دوم) با یکدیگر ظاهر شده را نشان می دهد (کوبو و دیگران، ۱۳۹۱). معمولا ورودی نرم افزارهای ترسیم نقشه علم، ماتریس های هم رخدادی است. بنابراین، تا ماتریس هم رخدادی وجود نداشته باشد، عملا امکان ترسیم نقشه و محاسبه پارامترها و شاخص های مرتبط با نرم افزارهای مرتبط نیست. واژه PreMap از دو واژه Pre (قبل) و Map (نقشه) تشکیل شده است. همانطور که از نام نرم افزار مشخص است این نرم افزار برای انجام عملیات و آماده سازی داده های در مرحله پیش از ترسیم نقشه های علمی طراحی شده است و داده ها را برای مرحله ترسیم که توسط دیگر نرم افزارها صورت می گیرد آماده می کند. آخرین ویرایش نرم افزار را می توانید به صورت رایگان از لینک زیر دانلود نمایید:

<http://mravari.blogfa.com>

نرم افزار راور پریمپ توسط دکتر محمد توکلی زاده راوری استادیار گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه یزد نوشته شده است. ایشان مدرک دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی خود را در سال ۱۳۸۶ از دانشگاه

قابلیت های و کارکردهای اصلی نرم افزار راور پریمپ (Ravar PreMap)

• ایجاد محیطی برای ورود موجودیت ها به صورت دستی. ممکن است اطلاعاتی وجود داشته باشد که به صورت الکترونیکی نباشد. در این حالت، باید اطلاعات با دست وارد شوند تا بتوان برای ترسیم نقشه از آنها بهره برد. مثلاً ممکن است اطلاعات مربوط به یک نشریه، در هیچ پایگاه اطلاعاتی نباشد و بخواهیم نقشه هم نویسندگی در آن نشریه را ترسیم کنیم. پریمپ، محیطی را فراهم آورده است که کاربر بتواند موجودیت هایی مانند نویسندگان را وارد و سپس ماتریس روابط آنها را ایجاد کند.

• کار روی رکوردهای اطلاعاتی که نتیجه جستجو در پایگاه های اطلاعاتی هستند. اطلاعات کتابشناختی و سایر متاداده های مدارک علمی، مانند مقاله های نشریات، مقاله های کنفرانس ها، پروانه های ثبت اختراع و مواردی از این قبیل، از طریق پایگاه های اطلاعاتی قابل جستجو هستند. نمونه ای از این پایگاه ها، پایگاه های ISI، Scopus، IEEE، PubMed، ERIC و بسیاری از موارد دیگر است. پس از جستجو در این گونه پایگاه ها، معمولاً میتوان رکوردهای کتابشناختی را به شکل هایی مانند برچسبی و ستونی به صورت الکترونیکی ذخیره کرد. پریمپ سعی کرده است که نتایج جستجویی را که به شکلهای برچسبی یا ستونی از پایگاه های اطلاعاتی در قالب متن ساده ذخیره شده اند، بارگیری کند. پس از بارگیری، به کاربر امکان آماده سازی و دست کاری موجودیت های علمی درون آنها (مثل نویسندگان و موضوعات) را به منظور ترسیم نقشه علم از طریق نرم افزارهای دیگر را می دهد.

• نمایه سازی موضوعی. تحلیل های موضوعی که به تحلیل هم واژگانی نیز شهرت دارد، بر کلیدواژه ها و اصطلاحاتی استوار است که از مدارک علمی استخراج میشود یا توسط افراد به آنها داده میشود. استخراج ماشینی یا خودکار اصطلاحات موضوعی از عنوان یا چکیده، یکی از موارد ممکن است. پریمپ، به هنگام بارگیری رکوردهای اطلاعاتی این امکان را به کاربر میدهد که عنوان یا چکیده مدارک، با فن شکاف دهی نمایه سازی شوند (توکلیزاده راوری، ۱۳۹۴). پس از نمایه سازی، می توان دست کاری های لازم را روی آنها انجام داد و سرانجام با نرم افزارهای ترسیم نقشه، روابط بین اصطلاحات موضوعی را نشان داد.

• دستکاری و یک دستسازی موجودیتهای علمی. ممکن است که موجودیتهای علمی دست کاری و یک دست سازی بشوند. کارهایی که می توان به آن اشاره کرد، عبارتند از: الف- حذف یک یا چند موجودیت، مثل اصطلاحات موضوعی بی معنی ب- تبدیل دو موجودیت به یکدیگر، مثل تبدیل املائی اطاق به اتاق، پ- تقسیم یک موجودیت به چند موجودیت، مثل «سامانه مدیریت اطلاعات» به «سامانه های اطلاعاتی» و «مدیریت اطلاعات» ت- تبدیل چند موجودیت به یک موجودیت، مثل تبدیل نام خاص چند قارچ به اصطلاح عامتر قارچ، ث- افزودن یک موجودیت، مثل افزودن نام یک نویسنده به یک رکورد که قبل فراموش شده است. همه این تغییرات و تبدیلات در جایی ذخیره میشود که کاربر میتواند به عنوان سابقه آنها را ذخیره کند.

• گزارشگیری از وضعیت موجودیت های مورد نظر. گزارش های

پریمپ به صورت ستونی در قالب متن ساده ارائه میشود. از میان این گزارش ها می توان به گزارش الف- فراوانی موجودیت ها، ب- تعیین پاره شبکه ها و اعضای هر پاره شبکه، پ- تعیین اعضای شبکه اگوی (خصوصی) هر موجودیت علمی، دسته بندی به روش پرتو و برادفورد اشاره کرد. این گزارش ها به طور خاص می توانند در کاهش تعداد موجودیت های علمی برای ترسیم نقشه علم کمک کنند. مثلاً، ممکن است بخواهیم نقشه یکی از پاره شبکه ها را ترسیم کنیم، می توانیم فهرست موجودیت های آن پاره شبکه را در یک فایل متنی ذخیره کنیم و با امکانات قسمتی دیگر از نرم افزار، آن موجودیت ها را نگه داریم و بقیه را حذف کنیم. یا مثلاً بخواهیم موجودیت هایی را مورد توجه قرار بدهیم که شبکه اگوی آنها جمعیت زیادی دارد که گزارش اگو موثر خواهد بود.

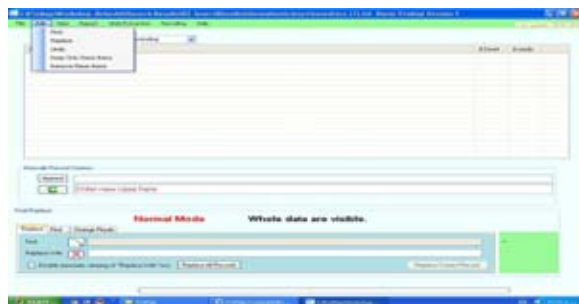
• حذف یا نگهداری مجموعه ای از موجودیت های علمی. ممکن است بخواهیم موجودیت های مشخصی را نگه داریم یا حذف کنیم که پریمپ این امکان را دارد.

• ایجاد ماتریس های هم رخدادی. پریمپ دو دسته ماتریس فراهم میکند: الف- نامتقارن و ب- متقارن. در هر یک از این دو نوع، می توان بر چسب های ماتریس را علاوه بر نام موجودیت های علمی با علامی جایگزین کرد که ترکیبی از یک حرف انگلیسی و عدد است. این نوع ماتریس که با علامی جایگزین شده است، هنگامی مفید است که بخواهیم از نرم افزارهایی استفاده کنیم که با زبان فارسی مشکل دارند و داده های ما نیز به زبان فارسی باشند. در جایی دیگر از نرم افزار پریمپ، می توان در گزارش های سایر نرم افزارها که بر اساس این نوع ماتریس ایجاد شده اند، دست برد و نام موجودیت ها را از حالت علامت به شکل اولیه برگرداند. البته به شرطی که گزارش آن نرم افزار به صورت متن ساده باشد.

• کار روی وب. شامل استخراج محتوا و جداول اطلاعاتی و استخراج پیوندهای موجود از صفحات وب مورد نظر در صفحات وب و دانلود خودکار مجموعه بزرگی از صفحات وب به صورت اچ تی ام ال.

منوهای نرم افزار

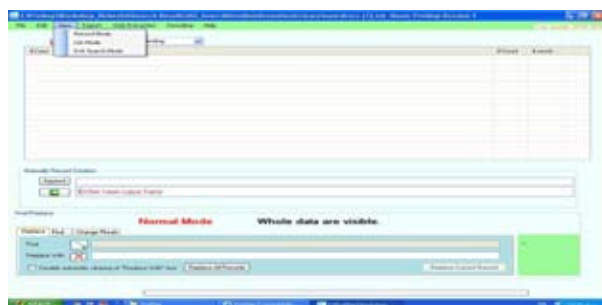

منوی فایل (File Menu):

- **بازیابی (Find):** اقلامی را که با درخواست کاربر منطبق هستند جستجو و نتایج را در یک لیست بارگیری می کند. فشردن دکمه اسکپ (Escape) برنامه را به لیست اصلی بازمی گرداند.
- **جایگزین کردن (Replace):** امکان جایگزین کردن و ویرایش اقلام را فراهم می سازد. یک مورد می تواند حذف شود، تغییر داده شود، یا به آیتم های متفاوت شکسته شود. این امکان در هر دو حالت «حالت جستجو» و «حالت عادی» قابل اجراست. این امکان نیز وجود دارد که اقلام مختلف را همزمان انتخاب و ویرایش نمود. شکستن یک آیتم یا حتی آیتم های مختلف به یک یا چند آیتم جدید از طریق افزودن یک حایل با علامت % میسر است.
- **خنثی کردن (Undo):** آخرین تغییرات اعمال شده توسط کاربر را مرحله به مرحله خنثی می کند.
- **نگه داشتن یکسری آیتم های مشخص (Keep only these items):** یک فایل متن ساده را که شامل لیستی از آیتم ها است به عنوان ورودی دریافت می کند. در این فایل هر آیتم لازم است در یک سطر جداگانه آورده شود. برنامه تمام آیتم ها بجز آیتم های موجود در فایل ورودی را حذف می کند.
- **حذف کردن یکسری آیتم های مشخص (Remove these items):** یک فایل متن ساده را که شامل لیستی از آیتم ها است به عنوان ورودی دریافت میکند. در این فایل هر آیتم لازم است در یک سطر جداگانه آورده شود. برنامه تمام آیتم های موجود در فایل را حذف میکند و بقیه را نگه می دارد.

منوی دیدن (View Menu)

- **حالت رکورد (Record Mode):** لیستی از رکوردها را نشان می دهد. کاربر می تواند داده ها را رکورد به رکورد مشاهده و ویرایش کند. تغییرات می تواند روی رکورد جاری یا روی تمام رکوردها صورت گیرد.

- **ایجاد فایل جدید (New):** برای ایجاد یک صفحه کاری برای ورود دستی اطلاعات آیتمهایی نظیر نویسنده و اصطلاحات موضوعی یک مجله به کار می رود.
- **باز کردن فایل (Open):** فایلی را که قبلاً به فرمت از پیش طراحی شده (فرمت پریمپ) تبدیل شده است، را روی یک صفحه کاری باز می کند تا عملیات ویرایش و تجزیه و تحلیل روی متاداده های مرتبط با مدرک مانند نویسندگان و اصطلاحات موضوعی انجام شود.
- **ذخیره سازی (Save):** داده موجود در صفحه کاری را رکورد به رکورد در همان فایل ورودی ذخیره می کند. قبل از ذخیره سازی، برنامه یک نسخه پشتیبان از آخرین فایل ذخیره شده را در پوشه ای با نام «Ravar PreMap» قرار می دهد. این نسخه به بازیافت فایل در صورت آسیب دیدگی احتمالی در جریان ذخیره سازی کمک می کند.
- **ذخیره سازی به عنوان (Save as):** همانند گزینه ذخیره سازی است با این تفاوت که فایل ورودی را بدون تغییر می گذارد و ذخیره سازی در یک فایل جدید ممکن می سازد.
- **تبدیل (Convert):** نتایج جستجوی بدست آمده از پایگاه های کتابشناختی و غیر کتابشناختی را به فرمت قابل تحلیل و ترسیم نقشه تبدیل می کند که برای نرم افزار راور پریمپ قابل شناسایی باشد. یک فایل تبدیل شده به فرمت پریمپ، می تواند به منظور انجام تجزیه و تحلیل و فرایندهای پیش از ترسیم نقشه از طریق منوی «Open» باز شود.

- **ساختاردهی مجدد (Restructure):** یک متن ساده به فرمت پریمپ را به عنوان ورودی می گیرد و ساختار اقلام را مجدداً تنظیم می کند. بدین صورت که دو مورد از اقلام متفاوت نظیر نویسنده- اصطلاحات موضوعی، نویسنده- مجله، مجله- اصطلاحات موضوعی و ... را در ارتباط با یکدیگر می آورد. طراحی این امکان بر پایه این عقیده صورت گرفته است که ترسیم نقشه می تواند ماورای اصطلاح- مدرک، نویسنده-مدرک، استانداردها- مدرک و ... صورت گیرد و اینکه مدرک به عنوان یک موجودیت (شیء) و ابرداده مربوط به آن به عنوان ویژگی های مدرک در نظر گرفته می شود. هر ابرداده از یک مدرک نیز می تواند به عنوان یک شیء در نظر گرفته شود و هر یک از ابرداده های مرتبط دیگر به عنوان ویژگی های آن.

منوی ویرایش (Edit Menu):

- حالت لیست (List Mode): آیتم ها را در قالب یک لیست نشان می دهد. کاربر می تواند آیتم ها را یکی یکی ویرایش کند.
- خروج از حالت جستجو (Exit Search Mode): وقتی برنامه در حالت جستجو است، آن را به حالت عادی برمی گرداند.

منوی گزارش گیری (Report Menu)

- رخدادهای آیتم (Item Frequency): میزان رخداد هر آیتم را گزارش می کند. ذخیره سازی هم برای کل لیست و هم برای لیست نتایج جستجو

امکان پذیر است.

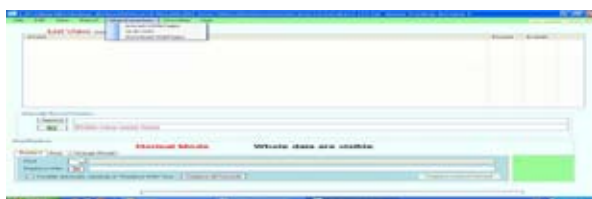
- قوانین تجربی (Experimental Laws): آیتم ها را بر اساس روش های پرتو و برادفورد توزیع می کند. اساسا، هدف توزیع پرتو، گروه بندی آیتم ها به دو گروه ۲۰٪ و ۸۰٪ است. در دنیای واقعی این ارتباط ممکن است متفاوت باشد، مثلا ۳۰٪ و ۷۰٪ یا ۴۰٪ و ۶۰٪ و غیره. برنامه لیستی از روابط متفاوت را آشکار می کند. بهترین توزیع جایی است که تعداد مطلق ستون آخر صفر یا نزدیک به صفر باشد. برادفورد نیز در اصل آیتم ها را در سه گروه توزیع می کند اما این امکان نیز وجود دارد که آیتم ها را در گروه های بیشتر یا کمتر نیز توزیع کرد. کاربر می تواند گستره های از گروه ها را انتخاب کند تا منطبق ترین گروه بندی را برای توزیع نمایی بررسی کند.

- اگو (Ego): اعضای هر شبکه اگو را با رخداد رکورد و رخداد مشترک در ایجاد رکوردها (همایندی) گزارش می دهد. دو گزارش می تواند بدست آید: گزارش با جزئیات و گزارش آگوی یک آیتم
- مولفه های (پاره شبکه های) شبکه (Network Components): مولفه هایی را که می تواند از آیتم ها گرفته شود تعیین می کند و آنها را نشان می دهد.

- ماتریس (Matrix): کاربر را قادر به تهیه ماتریس مورد نظر خود در قالب متن ساده برای استفاده در سایر برنامه های ترسیم نقشه مانند یو سی نت (UCINET) می سازد. ایجاد دو نوع ماتریس امکان پذیر است: ماتریس های متقارن و نامتقارن

- تاریخچه تغییرات (Change history): تغییراتی را که بر آیتم ها در جریان ویرایش صورت گرفته، گزارش می دهد. گزارش ها در دو قالب متفاوت ارائه می شوند: گزارش با جزئیات و گزارش مختصر.

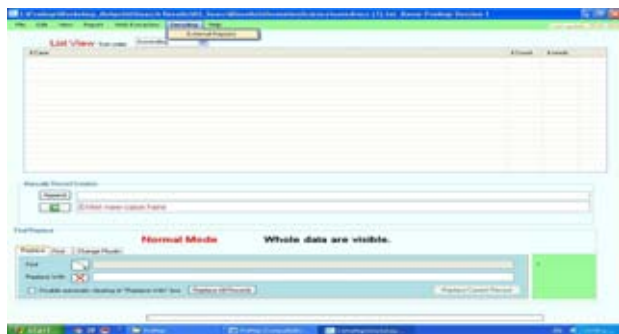
منوی استخراج از وب (Web Extraction Menu)

- استخراج صفحات اچ.تی.ام.ال (Extract HTML Pages): صفحه یا صفحات وب درخواستی کاربران را بارگیری می کند. کاربر می تواند محتوای هر صفحه را بعد از بارگیری استخراج نماید. دو نوع استخراج امکان پذیر است: استخراج به صورت متن و استخراج به صورت جدول
- گرفتن پیوندها (Grab Links): صفحه یا صفحات وب درخواستی کاربران را بارگیری می کند. کاربر می تواند لیستی از کل پیوندهای موجود در صفحات بارگیری شده استخراج نماید.
- بارگیری صفحات وب (Download Webpages): یک لیست از فایل های دو ستون را به عنوان ورودی می گیرد (ستون اول باید حاوی پیوندها و ستون دوم عنوان صفحه باشد). کاربر می تواند به طور خودکار محتوای صفحات وب مربوط به پیوندهای موجود در لیست ورودی را در قالب اچ.تی.ام.ال ذخیره کند.

منوی کدگذاری (Decoding Menu)

- گزارش های خارجی (External Reports): گزارش متن ساده سایر برنامه های ترسیم نقشه، مانند گزارش های یو سی نت (UCINET) را کدگذاری می کند. این منو برای زبان های تحت یونی کد نظیر فارسی و عربی مناسب است. برای این زبان ها ابتدا کاربر باید ماتریس مد نظر خود را به حالت شناسایی از طریق منوی ماتریس تهیه کند. گزارش های سایر برنامه های ترسیم نقشه (مانند گزارش های یو سی نت (UCINET)) باید به همراه یک لیست کدگذاری وارد شود تا شناسه ها به برچسب های واقعی تبدیل شوند.

منابع:

- ام. جی. کوبو، ای. جی. لویزهریرا، ای. هریرا و دما، اف. هریرا، (۱۳۹۱) ابزارهای نرم افزار نگاشت علمی: بررسی، تحلیل، و مطالعه مشارکتی میان ابزارها (بخش اول)، ترجمه سامان ثقفی و مریم اسدی، خبرنامه علمسنجی، شماره ۵، بهار، صص ۶-۲۰
- صدیقی، مهتری (۱۳۹۳)، بررسی کاربرد روش تحلیل هم رخدادی واژگان در ترسیم ساختار حوزه های علمی (مطالعه موردی: حوزه اطلاعاتسنجی)، پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات، دوره ۳۰، شماره ۲، صص ۳۷۳-۳۹۶
- راهنمای کار با نرم افزار راور پریمپ ماتریس <http://mravari.blogfa.com>
- توکلی زاده راوری، محمد (۱۳۹۴)، مدل دو مرحله ای شکاف- گلچین برای نمایه سازی خودکار متون فارسی، تحقیقات اطلاع رسانی کتابخانه های عمومی، ۲۱ (۱)، صص ۴۰-۱۳

۴۵ اپلیکیشن بسیار هیجان انگیز برای کتابداران - بخش دوم

• مترجم: نازنین مؤمن زاده

کتابدار کتابخانه عمومی اوحدی مراغه ای

برای افزایش بهره وری و سازماندهی محل کارتان:

۱۱. **باکس (box)** - نرم افزار باکس دسترسی امن به ذخیره سازی ابر را برای شما فراهم می کند و در بسیاری از دستگاه های تلفن همراه قابل اجراست.

۱۲. **Outliner** - این نرم افزار به سازمان کمک می کند و ساختار مناسبی را برای پروژه ها و برنامه ریزی در کتابخانه برقرار می نماید.

۱۳. **Pages** - این برنامه اسنادی را برای اهدافی نظیر خبرنگارانه کتابخانه، اسناد جزوات و سایر صفحات ایجاد می نماید و احتمالاً باید این واژه پرداز سیار را چاپ نمود

۱۴. **ورلد بوک**: در این دوره از تاریخ (world-book-this-day-in-history) - این برنامه برای ارسال واقعیت تاریخی روز در صفحه وب کتابخانه یا در بخش کتابخانه های فردی مناسب می باشد.

۱۵. **آی ناپکین (inapkin)** - نرم افزاری برای دستگاه های iOS می باشد و به شما اجازه می دهد یادداشت بردارید، یادداشت ها را سازماندهی نموده و به آنها دسترسی داشته باشید.

۱۶. **CalenGoo** - برای تلفن همراه های آندروید ساخته شده است و می توانید از آن برای همگام سازی تقویم گوگل و سایر برنامه های گوگل در گوشی همراهتان استفاده نمایید.

۱۷. **اورنوت (evernote)** - این برنامه یادداشت ساز رایگان، ایده های شما را با دادن فرصت برای عکس برداری، یادداشت برداری و یادآورهای صوتی و حتی واسطه اسکن کارت های تجاری، سازماندهی و ذخیره می نماید.

۱۸. **Things 2** - این نرم افزار در سیستم های اپل، مک یا آی فون در دسترس می باشد و وظایف را بواسطه برنامه ریزی روز شما، ذخیره تاریخ های مهم، سفارشی سازی گردش کار و سازماندهی ایمیل، مدیریت می نماید.

۱۹. **LanSchool Teachers Assistant** برای iOS - این نرم افزار یک کلاس درس رایگان را سازماندهی و مدیریت می نماید و به کتابداران اجازه می دهد تا محتوای خاصی را بلاک نمایند و در یک محیط عاریه دیجیتال بر کاربران نظارت داشته باشند.

۲۰. **History: Maps of World** - این برنامه برای کتابخانه هایی مناسب می باشد که در طول سخنرانی یا رویدادهای یادگیری مورد بحث در مورد جغرافیا برای کودکان در دسترس قرار دارند.

منبع:

این نوشته، ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[45 Most Exciting Apps For Librarians](#)

زندگی کتابخانه‌ای علامه امینی

• نویسنده: فاطمه ترابی

دانشجوی کارشناسی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

بیوگرافی

در سال ۱۲۸۱ هجری شمسی ستاره‌ای در شهر تبریز، در خانه‌ای سرشار از عشق و تقوا بدرخشید و افراد خانواده را سرشار از شور و شمع نمود. فرزند را عبدالحسین نامیدند تا همواره سینه اش سرشار از عشق اهل بیت (ع) باشد، پیوسته در مسیر ایشان گام بردارد و همچون مولایش امام حسین (ع) شمیم روح افزای ولایت را پراکنده سازد...

آری عبدالحسین به دنیا آمد و الغدیر با او جان گرفت.

علاقتمندی

علامه علامه امینی رحمه الله علیه عطش و ولع بسیاری نسبت به مطالعه و تحقیق در موضوعات اسلامی داشتند. اکثر عمر با برکت ایشان در سفرهای علمی و مطالعات و تحقیقات بسیار، صرف شده است. ایشان در حیات طیبه خویش به تالیف کتاب‌هایی پرداخته و نظرات علمی و فکری خویش را به نگارش در آورده‌اند.

زندگی کتابخانه‌ای علامه امینی در راستای تالیف اثر ماندگار «الغدیر»

علامه برای خلق الغدیر یا دایره المعارف جاودانه امامت و ولایت علوی به پژوهشی بسیار گسترده و بی‌مانند دست زد. آن مرحوم نخست همه کتاب‌های خطی و چاپی کتابخانه‌های عمومی و

خصوصی نجف اشرف را مطالعه کرد، از جمله همه کتاب‌های خطی و چاپی کتابخانه مرحوم سید محمد باقر بحر العلوم، کتابخانه مرحوم آیت الله شیخ محمد حسین کاشف الغطاء، کتابخانه شیخ فرج الله نجفی و کتابخانه حسینییه شوشتری‌ها که برای مطالعه در این کتابخانه‌ی اخیر مرحوم علامه امینی سر شب وارد آن می‌شد و مدیر کتابخانه در را به روی آن مرحوم قفل می‌نمود و صبح‌های کربلا پرداخت و پس از آن به کتابخانه‌های کاظمیه، بغداد، سامرا، حله و بصره پرداخت و همه کتب خطی و چاپی کتابخانه‌های آن‌ها را مطالعه نمود. مرحوم علامه سپس برای مطالعه به ایران آمد و به مطالعه کتب خطی و چاپی کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، مجلس شورای ملی در تهران، مدرسه سپهسالار در تهران، ملک در تهران، کتابخانه ملی در تهران، کتابخانه آیت الله بروجردی در بروجرد و کتابخانه سردار کابلی در کرمانشاه پرداخت. مرحوم علامه در سال ۱۳۸۰ قمری به هند رفت و به مطالعه کتب خطی و چاپی در کتابخانه‌های آن دیار پرداخت. در سال ۱۳۸۴ قمری علامه به سوریه رفت و به مطالعه کتابخانه‌های دمشق و حلب پرداخت و پس از آن در سال ۱۳۸۷ قمری راهی ترکیه شد تا به مطالعه کتاب‌های آن دیار بپردازد. علامه در این سیر پژوهش و مطالعه از نسخه‌های خطی نفیس و منحصر به فرد این کتابخانه‌ها نسخه برداری کرده است. مرحوم علامه، شرح این سفرهای علمی و فهرست کتب خطی و چاپی را که مطالعه و نسخه برداری کرده در دو جلد بزرگ که به صد صفحه می‌رسد نوشته و نام آن را «ثمرات الاسفار الی الامطار» نهاده است.

وقتی عاشق باشی زمان را از دست
میدهی و گرما و سرما را درک نمیکنی!!!

خاطره اول: آن وقت‌ها در نجف نه پنکه بود و نه وسایل سردکننده دیگر، در آن شرایط سخت، من هر روز برای مطالعه به حسینیه شوشتری‌ها می‌رفتم که تعدادی کتب ارزشمند کهن در آن یافت می‌شد. زمانی که کتابخانه تعطیل می‌شد به کتابدار می‌گفتم که مطالعه من هنوز تمام نشده است. تو می‌خواهی بروی، برو؛ ولی اجازه بده من بمانم و مطالعه ام را ادامه بدهم. او درب حسینیه را میبست و می‌رفت و مرا در کتابخانه تنها می‌گذاشت. من ساعت‌های دراز روی کتاب‌ها می‌افتادم و مطالعه می‌کردم و یادداشت بر می‌داشتم. غرق شدن در مطالعه، مرا به کلی از گذشت زمان غافل می‌ساخت و تنها زمانی به خود می‌آمدم که می‌دیدم فرشی که روی آن نشسته ام کاملاً خیس شده و بدنم همچون بیمار تب کرده است...

خاطره دوم: یک بار مدیر کتابخانه هنگام عصر از کتابخانه بیرون می‌آمد و در کتابخانه را قفل می‌زد. غافل از اینکه علامه امینی داخل کتابخانه است. آن روز سپری می‌شود. روز بعد او وقتی به کتابخانه می‌آید می‌بیند علامه در حال مطالعه هست. به ایشان می‌گوید: شما کی آمده اید؟ علامه پاسخ می‌دهد: از دیروز که من را در این کتابخانه زندانی کردی تا الان در اینجا به سر می‌برم!

از زبان علامه

علامه امینی می‌گوید: «هرگاه پشت میز می‌نشستم که الغدير را بنویسم مثل اینکه حضرت علی (ع) را در کنار میز می‌دیدم که مطالب را به من دیکته می‌فرمود» نکته: ایشان روزی ۱۷ ساعت مطالعه می‌کردند.

منبع:

سایت شیعیان: shiayan.ir

خاطره ای از علامه امینی هنگام تألیف کتاب الغدير از قول فرزند ایشان

من در خیابان ایران به دنیا آمدم، اولین منزلی که پدرم در تهران ساکن شدند، به طور رسمی بعد از ازدواج با مادرم، در خیابان ایران بود، منزلی در بازارچه سقاباشی، تازه برق آمده بود، بعضی وقت‌ها برق زیاد قطع می‌شد، لامپ سقفی بود که خیلی زود فتیله‌اش می‌افتاد و وقتی فتیله‌اش می‌افتاد دود می‌کرد، این دود چرب و زیاد بود. مادرم گفت که یک شب برق قطع شده بود، برق نداشتیم، این لامپ‌ها را گذاشته بودیم که آقاجان مطالعه کند. برایش چایی آوردم، عرض کردم مادرم هنرمند بود و پرده‌های خانه‌اش را خودش گل‌بافی می‌کرد، تمام سفید و نقش و گلدوزی‌های خاص به دوستانش هم یاد می‌داد. خانه‌های کاه‌گلی بود، ولی آدم با سلیقه بود و به خانه روح می‌داد. گفت: «من وارد اتاق آقا جان شدم، سینی به دست، دود رونق دارد و می‌چسبد، من دیدم تمام اتاق را دود گرفته، فتیله این لامپ‌ها درآمده بود و دود می‌کرد و این آقاجان ما اصلاً متوجه نیست فقط فوت می‌کند، یعنی آن چنان غرق در کتاب است که این بنده خدا فکرش به این نمی‌رود که این لامپ فتیله را بکشد.» بنده هم به عنوان فرزند امینی یک مدت زمانی از ایشان ناراحت بودم چون کم پدر را می‌دیدم او را هم وقتی می‌دیدم اصلاً غرق خودش بود؛ یعنی غرق عشقش [کتاب] بود، غرق کارش بود.

از قول فرزند علامه امینی در پاسخ به اینکه بعضی‌ها خیال می‌کنند کتاب الغدير به راحتی تألیف شده است؟

علامه امینی سختی‌ها متحمل شد که بیان آن از عهده زبان خارج است مقابل خانه ما کتابخانه مرحوم کاشف الغطاء قرار داشت ایشان یک مدرسه ای هم داشتند که در جنب این کتابخانه بود و دارای ده، دروازه حجره بود. کتابهای این کتابخانه از پدرشان شیخ علی کاشف الغطاء به ایشان رسیده بود و هیچگونه امکانات رفاهی نداشت. مرحوم امینی از این کتابخانه به لحاظ نزدیکی، خیلی استفاده می‌کردند. ایشان از صبح می‌رفتند برای مطالعه و آن چنان غرق در مطالعه می‌شدند که حتی گذشت زمان را هم فراموش می‌کردند.

معرفی Jason priem

نویسنده: فیروزه دوخانی

دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

کار تمام وقت در ایمپکت استوری آن را رها کرده است.

وی دارای تعداد زیادی مقاله، جزوه، همایشها، کارگاهها، ارائه های آنلاین، سخنرانیها و جوایز متعدد می باشد. جهت مطالعه مقالات وی به لینک زیر مراجعه فرمایید.

https://scholar.google.ca/citations?hl=en&user=w32jC0YAAAAAJ&view_op=list_works

پریم در دوران فعالیت حرفه ایی خود موفق به اخذ جوایز متعدد شد. در ادامه به مهمترین آنها اشاره می شود:

Louis Round Wilson Fellowship (UNC School of Information and Library Science), 2011

Royster Society of Fellows Distinguished Individual Leadership Award, 2011

Lester Asheim Fellowship (UNC School of Information and Library Science), 2010

Royster Fellowship (University of North Carolina-Chapel Hill), 2009-2014

National Merit Scholarship, 1997

وی تعدادی نرم افزار به بازار عرضه کرده است. از جمله:

- [FeedVis, Profiled on ReadWrite](#). نرم افزاری است برای تجسم واقعی زمان در پلتفورم آراس اس.
- [Zotero Report Customizer](#) این نرم افزار برای پلتفورم مدیریت مراجع زوترو ارائه شده است.
- [php-BackType](#) این نرم افزار جهت تحلیل پلتفورم Back Type تهیه شده است.
- [HumanNameParse](#) نرم افزاری است برای کتابخانه ها جهت تجزیه نام کامل به اولین و آخرین و ...

پانویس:

[۱]. UNC, the School of Information and Library Science

[۲]. Impactstory

منابع:

<http://jasonpriem.org>

<http://www.nature.com/nature/journal/v495/n7442/full/495437a.html>

html

<https://sils.unc.edu/about>

Jason priem

جیسون پریم دانشمند حوزه اطلاعات در [دانشگاه کارولینای شمالی در چپل هیل](#)، ایالات متحده آمریکا^[۱] و یکی از بنیانگذاران ImpactStory است. پریم متخصص در حوزه های شبکه های اجتماعی، علم سنجی و فعال در زمینه آلتمتریکس و دگر سنجها می باشد. وی هم اکنون مدیرعامل شرکت ایمپکت استوری^[۲] است.

پریم هم اکنون نسخه جدید ایمپکت استوری را به کاربران عرضه کرده است. جهت مشاهده جزئیات آن به آدرس پیش رو مراجعه فرمایید: <http://blog.impactstory.org/new-better-freer>

وی در زمینه آلتمتریکس بسیار خوشبین تر از همیشه است و به گفته وی. تحقیقات علمی در مورد دگرسنجی در حال حرکت به سمت جلو و برنامه های عملی در زمینه این معیار و پذیرفته شدن آن رو به افزایش است. پریم در همین رابطه مقاله ای با عنوان RLM: investigating metrics at the researcher level در کنفرانس ۲۰۱۶ آلتمتریکس که در ۲۸ و ۲۹ سپتامبر برگزار خواهد شد ارائه می دهد. جهت آگاهی از کنفرانس لطفاً به این آدرس مراجعه فرمایید: <http://altmetricsconference.com/schedule>

او دارای لیسانس تاریخ از دانشگاه فلوریدا در سال ۲۰۰۱ می باشد. سپس در سال ۲۰۰۲ موفق به اخذ مدرک فوق لیسانس علوم اجتماعی از همین دانشگاه شد. پریم دکترای خود را در رشته علم اطلاع رسانی از سال ۲۰۰۹ آغاز کرد، ولی به جهت کار تمام وقت در ایمپکت استوری آن را رها کرده است.

او دارای لیسانس تاریخ از دانشگاه فلوریدا در سال ۲۰۰۱ می باشد. سپس در سال ۲۰۰۲ موفق به اخذ مدرک فوق لیسانس علوم اجتماعی از همین دانشگاه شد. پریم دکترای خود را در رشته علم اطلاع رسانی از سال ۲۰۰۹ آغاز کرد، ولی به جهت

پروژه ها و ابداعات کتابخانه های دانشگاه استنفورد

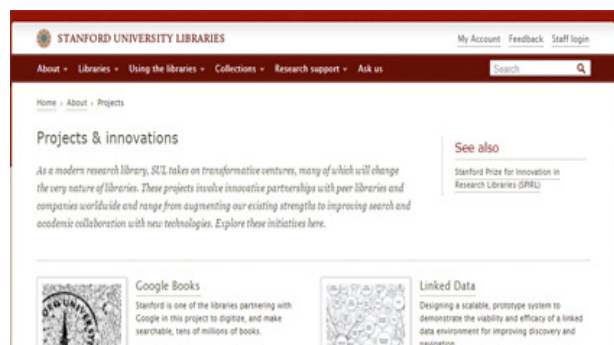
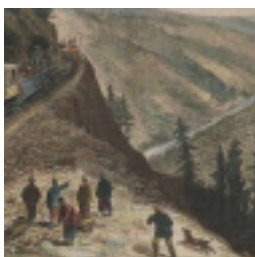
• مترجم: پری حسین زاده

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، گرایش مدیریت اطلاعات

نمایه کرده است (که بیش از ۲ میلیون جلد کتاب از قفسه کتابخانه های دانشگاه استنفورد است). این فهرست در حدود ۳۰ کتابخانه شرکت کننده در این پروژه در سرتاسر جهان را در بر می گیرد.

پروژه کارگران چینی راه آهن^[۳]

بین سال های ۱۸۶۵ تا ۱۸۶۹ هزاران نفر از مهاجران چینی با شیوه ی خسته کننده و در شرایط کاری خطرناک برای ساخت اولین راه آهن قاره پیما آمریکا تلاش می کردند. کارگران چینی راه آهن که در پروژه آمریکای شمالی کار می کردند در انتظار فرصتی بودند تا اعلام کنند که مهاجران چینی راه آهن قاره پیما در شکل دادن به چشم انداز فیزیکی و اجتماعی غرب آمریکا موثر بودند. از ویژگی های این پروژه تحقیق در آمریکا و آسیا به منظور ایجاد یک آرشیو رقومی^[۴] آنلاین برای دسترسی همگان است. این پروژه هم چنین کنفرانس های مهم و وقایع عمومی در دانشگاه استنفورد و چین را به مناسبت ۱۵۰ سالگرد ورود شمار زیادی از چینی ها برای کار در راه آهن را در سال ۲۰۱۵ سازماندهی کرده است. این پروژه در حال تولید نقشه ها و تصاویری است که به ما در درک کارگران چینی راه آهن که نه فقط چشم اندازی فیزیکی بلکه در شکل دادن چشم انداز اجتماعی از غرب موثر بودند کمک می کند.

کتابخانه دانشگاه استنفورد^۱ (SUL) شامل چند دسته از کتابخانه ها است که افراد را با اطلاعات ارائه شده از منابع و خدمات متنوع به جامعه علمی متصل می کند. بیش از ۲۰ کتابخانه منحصر به فرد در سراسر محوطه دانشگاه وجود دارد که هر کدام مجموعه ای از کتاب ها، مجلات، فیلم ها، نقشه ها، پایگاه های داده و غیره در سطح جهانی را شامل می شوند. کتابداران موضوعی برای مشاوره فردی، کلاس های گروهی و کارگاه های آموزشی ویژه در دسترس هستند. کتابخانه دانشگاه استنفورد در بسیاری از طرح ها، پروژه ها و کارهای گروهی فعالیت دارد.

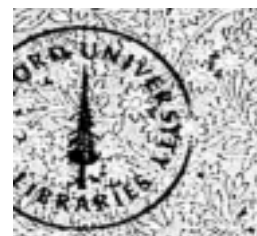
به عنوان یک کتابخانه تحقیقاتی جدید، کتابخانه دانشگاه استنفورد طرح های جسورانه ای که ماهیت کتابخانه را تغییر می دهد انجام می دهد. این پروژه ها شامل مشارکت های نوآورانه با کتابخانه های همکار و شرکت ها، در سرتاسر جهان است و دسترسی به نقاط قوت موجود ما را برای جستجوی بهتر و هماهنگی علمی با فن آوری های جدید افزایش می دهد.

بعضی از پروژه ها عبارت اند از:

پروژه کتاب های گوگل^[۲]

پروژه کتابهای گوگل که با نام جستجوی کتاب گوگل نیز شناخته می شود از سال ۲۰۰۴ شروع شده است و اعلام می کند که قدرت و توانایی، قابلیت های جستجوی گوگل به کتاب های چاپ شده است.

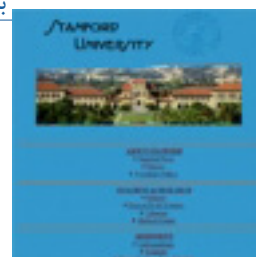
این پروژه علاوه بر بستن قرارداد با ناشران چاپی فعلی، درگیر یک برنامه با کتابخانه های شرکت کننده در این پروژه برای اسکن ده ها میلیون کتاب از کتابخانه های بزرگ در سراسر جهان است تا با نمایه سازی تمام متن آن ها جستجوی کاملی از آن ها را فراهم آورد. تا به امروز گوگل بیش از ۱۲ میلیون جلد کتاب را اسکن و

گروه فن آوری های نوظهور^[۵]

گروه فن آوری های نوظهور (ETT) متشکل از فن آوری و کارمندان کتابخانه است، که در کتابخانه های دانشگاه استنفورد دائما با فن آوری های جدید و نوظهور کار می کنند. هدف این گروه شناسایی، آزمایش و دسترسی به فن آوری های جدید و نوظهور در محیط کتابخانه های دانشگاهی و انتشار اطلاعات آن به همکاران خود است. این گروه دائما با بحث درباره امکان سنجی و توسعه استراتژی های اجرا و پیاده سازی فن آوری های جدید و نوظهور مواجه است. گروه فن آوری های نوظهور هم چنین مشاوره برای فن آوری های جدید و پشتیبانی از ارزیابی بخش های کتابخانه و ارائه بازخورد و گزارش نتایج ارزیابی خود از کارکنان کتابخانه های دانشگاه استنفورد را به طور جامع فراهم می کند.

بایگانی وب^[۶]

تجلیل کردن از نوآوری از طریق برنامه ها، پروژه ها و یا خدمات جدید و بهبود یافته ارائه می دهد که به طور مستقیم و یا غیر مستقیم به نفع خوانندگان و کاربران است. هدف از این جایزه، متمایز کردن نوآوری برای جلب توجه مردم و تجلیل کردن از نتایج عملکردهای مهم از انگیزه های نوآوری در کتابخانه های تحقیقاتی در سرتاسر جهان است. معیارهای داوری برای این جایزه بر اساس یک برنامه واحد و یا پروژه جوابگو و یا فرهنگ پایدار و ویژگی های مشوق نوآوری استوار است. اثر این نوآوری و تلاش باید تاثیر قابل اندازه گیری شده ای بر مراجعان کتابخانه داشته باشد و هم چنین پتانسیل موثری بر شیوه ها و یا استانداردهای تحقیقات کتابداری برجای گذارد.

پانویس:

Stanford University Libraries [۱]

Google Books [۲]

Chinese Railroad Workers Project [۳]

Digital [۴]

Emerging Technologies Team [۵]

Web Archiving [۶]

Stanford Prize for Innovation in Research Libraries [۷]

منبع:

این نوشته برگرفته از مطلبی با این عنوان است: [Projects & innovations](#)

وب به یک رسانه ارتباطی فوق العاده مهم برای کمک به دانشمندان و تاریخ اجتماعی و میراث فرهنگی تبدیل شده است. اطلاعات منحصر به فرد و با ارزش در معرض خطر هستند. و محتوای آن ها در وب دائماً در حال بروزرسانی، جایگزین شده و یا از دست می رود. نمونه های از این قبیل اطلاعات که در معرض خطر هستند مانند: وب سایت کمپین نامزدهای سیاسی که فقط در مدت محدودی در زمان انتخابات دایر هستند و یا اخبار آنلاین مربوط به اخبار تحولات سریع که به سرعت اصلاح و ناپدید می شوند. برای دسترسی به محتوای وب که ناپدید شده و یا دوباره بازنویسی شده و برای اهداف متنوع پژوهشی، آموزشی، میراث نهادی، الزامات قانونی و نظارت اطلاعات دولتی، بایگانی وب ضروری است. با شناخت این نیازها، ما برای ایجاد یک سرویس بایگانی وب برای پشتیبانی از جمع آوری، حفظ و دسترسی به محتوای وب در معرض خطر ملزم می شویم. این پروژه از سال ۲۰۱۱ در حال انجام است و از انتقادات و پیشنهادات سهامداران دانشگاه استنفورد و بررسی داخلی موارد استفاده شده برای پیشرفت و تکامل خود برای رسیدن به بهترین شیوه از بایگانی وب ملی و بین المللی بهره می گیرد و بر اساس شکل داده های استاندارد و فن آوری منابع باز صورت می گیرد.

جایزه استنفورد برای
نوآوری در کتابخانه های
تحقیقاتی^۷ (SPIRL)

کتابخانه دانشگاه
استنفورد یک جایزه برای
به رسمیت شناختن و

SPIRL

خواندن کتاب خوب
به منزله همنشینی با مردم شریف روزگار است.

رنه دکارت
فیلسوف و ریاضیدان فرانسوی

آزمایشگاه نوآورانه هاروارد

• مترجم: پری حسین زاده

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، گرایش مدیریت اطلاعات

به نویسندگان و ناشران کمک می کند تا اسنادهای آرشیو شده و پایداری از آثار منتشر شده شان ایجاد کنند. این ها نمونه های کوچکی از کارهایی است که در این آزمایشگاه انجام می شود در آینده شاهد کارهای بیشتری از این آزمایشگاه خواهیم بود، آن ها به نظر جالب می رسند.

برخی از پروژه های فعال در این آزمایشگاه عبارت اند از:

[Awesomebox](#)

این پروژه به کتابخانه ها کمک می کند که کتاب هایشان را علامت گذاری و با مراجعانی که خواهان کتاب هستند به اشتراک بگذارند.

[Haystacks](#)

ابزاری برای تصور داده ها درباره کتابخانه دانشگاه هاروارد است که با حمایت فراوان از سوی آزمایشگاه کتابخانه هاروارد ایجاد شده و به کتابداران، اساتید، دانشجویان و دیگران اجازه می دهد تا مجموعه گسترده ای از کتابخانه دانشگاه هاروارد را با روشی جدید تجربه کنند.

[H2o](#)

یک پلتفرم برای ایجاد، اشتراک گذاری و ترکیب مجدد از مواد درسی باز از قبیل کتاب های درسی سنتی، به ویژه پرونده های حقوقی که گران، پرهزینه و انعطاف ناپذیرند است. فرهنگ حاکم بر این گروه کاملاً باز و آزاد است و از ایده های جدید استقبال میکند.

بیايد تا با همكاري هم كتابخانه هاي بهتري بسازيم

پانویس:

[۱] قبل از اینکه یک پروژه به یک طرح تبدیل شود طرح های اولیه را که همان دریافت ایده و فهمیدن اینکه آن ایده کجا به کار می آید را در بر می گیرد و همچنین چیزی که در ذهن ماست و بهره گرفتن از چیزی که برای شما جالب است را نیز شامل می شود.

bookmark [۲]

منبع:

این نوشته برگرفته از مطلبی با این عنوان است:

[The Library Innovation Lab at Harvard University](#)

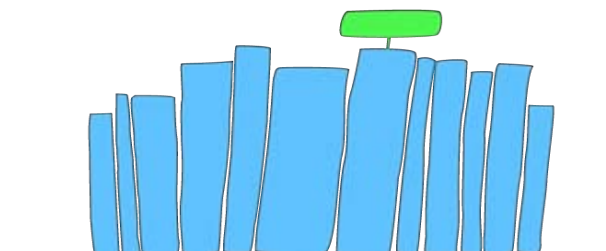
**Library
Innovation
Lab**

Langdell Hall, Harvard University.

این آزمایشگاه متشکل از گروهی از اندیشمندان و متفکران کارآمد است که سعی دارند کتابخانه های بهتری از طریق اتصال کتابخانه ها با جهان بزرگتر ایجاد کنند. این آزمایشگاه در کتابخانه دانشکده حقوق دانشگاه هاروارد مستقر است و تا حد زیادی از تفکر حقوقی عمیق و پژوهشگری که آن را احاطه کرده است بهره می گیرد. راهبرد آن در مواجهه با مسائل کتابخانه استفاده از دوربین های مدار بسته نصب شده در کتابخانه دانشکده حقوق است. آن ها روی پروژه های مختلف کار می کنند و اطلاعاتشان را از طریق وب به رایگان به اشتراک می گذارند و ماهیت کاملاً ساده ای دارند. سرمایه این آزمایشگاه بر تعدادی از پروژه های بزرگ چندین ساله و شماری از پروژه های کوچک که طرح های اولیه^[۱] نامیده می شوند متمرکز است. پروژه ها قلب آزمایشگاه نوآورانه کتابخانه هستند.

هدف این آزمایشگاه بررسی آینده کتابخانه هاست.

این آزمایشگاه ماهیت کاملاً ساده ای دارد یکی از پروژه های این آزمایشگاه پروژه [Hovermarks](#) است که بوک مارک های^[۲] ساده و رایگانی تولید می کند نشانه هایی که به صورت عمودی در کتاب قرار می گیرند و می توانند به جای پوشش کتاب استفاده شوند که باعث می شود کاربران به راحتی و آزادانه به منابع خود دسترسی پیدا کنند این بوک مارک ها برای کتاب های خاص یا مجموعه های جذاب به کار می روند و آن ها را برجسته تر می کنند و فضایی ایجاد می کنند تا کاربران بتوانند مواد را سفارش دهند.

چگونه این کتابخانه آموزشی دانش آموزانش را به سقف ۱۰۰۰ درصد افزایش داده است؟

• مترجم: مهناز کریم زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تربیت مدرس - کتابدار کتابخانه عمومی حکیم هیدجی

تنظیمات مکانی

برای شروع طراحی مجدد فضا، کیچن یک نظافت حسابی انجام داد. استروانت می گوید: اولین چیزی که آقای کیچن آن را تمیز کرد، تقریباً پاک کردن محتواها بود. اگرچه آن‌ها را بیرون نینداخت اما فضا باز شد. کتاب‌ها هم‌اکنون در امتداد دیوار جای گرفته‌اند.

هم استروانت و هم کیچن می‌خواهند مکانی ایجاد کنند که دانش‌آموزان بتوانند به روش‌های مختلف زیادی با یکدیگر همکاری کنند، بنابراین آن‌ها به انعطاف‌پذیری جهت استفاده مفید از فضای موجود، نیاز دارند. برای انجام این کار، آن‌ها میلمانی که به‌آسانی قابل حمل باشد را جستجو کردند. کیچن می‌گوید شما نمی‌توانید اشیایی که در یک نقطه ثابت هستند را داشته باشید. اگر اشیاء در چهار طرف قرار دهید آن‌ها کل فضا را اشغال خواهند کرد، بنابراین هر چیزی که ما داریم خواه صندلی باشند یا میز امانات یا پنل‌های مسطح، همگی قابل حمل هستند.

برای استروانت میلمان بیش از هر قطعه دیگر از تجهیزات یا تکنولوژی، ارزشمند هستند. او می‌گوید: تکنولوژی‌ای وجود نخواهد داشت که من بتوانم آن را جایگزین میلمان کنم. مسیر به‌گونه‌ای است که بچه‌ها می‌توانند حرکت کنند و بروند... با هم به‌صورت دونفره، یا با دوستانشان یا گروه‌های بزرگ‌تر کار کنند، یا اگر معلم پایین بیاید و از آن استفاده کند ما دوباره وسایل را مرتب می‌کنیم - آنجا جایی است که من می‌بینم آن‌ها چطور خلاقانه با یکدیگر کار می‌کنند.

دانش‌آموزانی که به‌صورت دسته‌جمعی کار می‌کنند، می‌توانند از کروم بوک‌هایی که قابل اتصال به تلویزیون نصب‌شده روی دیوار که برای تماشای گروهی است، استفاده کنند.

نحوه‌ی کار آن چگونه است؟

کیچن به‌طور مداوم با معلمان جهت آگاه کردن آنان از اهداف آموزشی‌شان ملاقات می‌کند چون او می‌داند تکنولوژی مرکز آموزشی چه چیزی می‌تواند انجام دهد، او آماده است به معلمان

جهت انطباق با نیازهای در حال تغییر دانش‌آموزان، بعضی از کتابخانه‌های مدارس در حال بازسازی خود به‌عنوان فضاهای سازنده هستند اما این کتابخانه اوهایو رویکردی متفاوت به کار گرفت که در حال حاضر شاهد نتایج باورنکردنی آن هستند. سال گذشته در دبیرستان بیگ والنوت^[۱] در سانبری اوهایو، بعضی از روزها کمتر از ۱۰ دانش‌آموز از درب کتابخانه رد می‌شدند. درست مثل بسیاری از مدارس دیگر، دانش‌آموزان و معلمان به اکثر منابع از طریق تبلت‌هایشان، کروم بوک‌ها^[۲]، E-reader^[۳] ها و وایت‌بردهای هوشمند دسترسی داشتند؛ بنابراین آن‌ها دیگر نیازی به کتابخانه حتی برای بازدید از آن احساس نمی‌کردند.

بعضی از مدارس از طریق تبدیل کتابخانه‌هایشان به فضاهای سازنده نسبت به حل این مشکل اقدام کردند. این محیط‌های پویا به دانش‌آموزان امکان ساخت، خلق، طراحی و آزمایش را می‌دهد. وقتی که ما با فضاهای سازنده روبرو می‌شویم، تمایل به دیدن میز بزرگ لگو، ابزارهای محاسبات و برنامه‌نویسی مانند آرپی^[۴] (RP) و پرینترهای سه‌بعدی داریم، جاییکه خلاقیت دانش‌آموزان در آنجا به عرصه ظهور می‌رسد.

اما پنی استروانت^[۵] مدیر مدرسه بیگ والنوت می‌گوید تصویری که او از فضاهای سازنده دارد اندکی متفاوت است. او می‌خواهد که کتابخانه‌اش مکانی باشد که تاحدامکان نظام‌اند است، مکانی که دانش‌آموزان کارهای خلاقانه انجام دهند، اما چیزی فراتر از آنچه در کلاس‌های درسشان اتفاق می‌افتد. به‌جای الهام گرفتن از جنبش ساز، استروانت نسبت به متمایل کردن دانش‌آموزان به خودآموزی بیشتر علاقه‌مند بود.

مثلاً او شروع به تصویرسازی مجدد فضا کرد و از من خواست تا به‌عنوان یک مشاور خدمت کنم. او مرا به اد کیچن^[۶] که اخیراً او را برای توسعه و اداره مرکز آموزشی استخدام کرده بود معرفی کرد و هر سه ما بر روی اسکایپ^[۷] و به اشتراک گذاشتن گوگل داک^[۸] به‌منظور کشف تمامی احتمالات به توافق رسیدیم، بر روی نمادهای منطقی هم فکر کردیم و یک برنامه را طراحی کردیم. حتی در مراحل اولیه، می‌دانستیم که ممکن است قضیه‌ای که در ذیل بیان خواهیم کرد اتفاق بیفتد، به‌طوری‌که کتابخانه‌های دیگر که امکان داشت برای یک فضای سازنده کامل آماده نباشند هم می‌توانستند آن را به‌عنوان جایگزینی مناسب ببینند.

پس چطور همه این‌ها امکان‌پذیر می‌شود؟ خب، مرکز آموزشی با نام جدید بیگ والنوت قطعاً فاقد مشکلات کاربری برای دانش‌آموزان است. در یک روز معمولی، بیش از صد دانش‌آموز جهت کار بر روی پروژه‌ها، همانند استفاده از تکنولوژی‌های تعاملی، فیلم و ویرایش فیلم‌ها و نیز نحوه‌ی امانت کتاب‌ها بازدید خواهند کرد.

دانش آموزان وجود دارد؟ تکنولوژی های این مرکز آموزشی به تفکیک در ذیل بیان می شود:

- ۲ صفحه نمایش لمسی تعاملی هوشمند
- ۱ پروژکتور تعاملی اپسون برای لینک
- ۲ تلویزیون دیواری که می تواند به لپ تاپ متصل و به عنوان مانیتور استفاده شود
- ۱ صفحه نمایش سبزرنگ که به عنوان آی پد^[۱۲] با برنامه صفحه نمایش سبزرنگ مورد استفاده قرار می گیرد
- ۵ کامپیوتر رومیزی
- ۱۰ کروم بوک
- ۳ دوربین دیجیتال

این صفحه نمایش لمسی تعاملی هوشمند می تواند به صورت قایم یا قابل چرخش به طرفین همانند یک سطح لوح گونه مورد استفاده قرار گیرد.

درباره کتاب ها چطور؟

آیا دانش آموزان هنوز هم می توانند کتاب امانت بگیرند؟ مسلماً می توانند. بیگ والنوت مجموعه اش را کاهش نمی دهد، بلکه آن را یکپارچه می کند. در حقیقت دانش آموزان در حال حاضر به هر کتابی بیش از پیش دسترسی دارند، چون این مرکز در حال کار بر روی ایجاد همکاری با یک کتابخانه عمومی محلی است تا امکان امانت بین کتابخانه های منابع آن کتابخانه و مدرسه به صورت هفتگی فراهم شود.

استروانت می گوید: در اصل ما داریم مجموعه کتابخانه خود را گسترش می دهیم نه اینکه آن را کاهش دهیم.

در عمل ببینید

دبیرستان بیگ والنوت می خواهد از خیر ناشناسی بنیاد دلور کانتی^[۱۳] تشکر کند که کمک مالی ایشان سبب فراهم شدن امکانات زیادی از جمله تکنولوژی در مرکز آموزشی جدید شد. آیا شما هم علاقه مند به تبدیل کتابخانه خود به یک مرکز آموزشی هستید؟

اد کیچن مدیر مرکز آموزشی دبیرستان بیگ والنوت برای مشاوره و توسعه حرفه ای در دسترس است. شما می توانید در دبیرستان بیگ والنوت یا در شبکه اجتماعی توئیتر با نام کاربری [@ekitchen87](https://twitter.com/ekitchen87) به وی دسترسی داشته باشید.

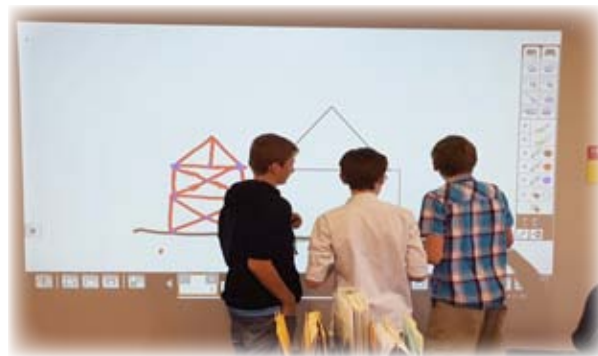
کمک کند تا با در نظر گرفتن روش های جدید فعالیت های کلاس درس کنونی خود را به فضای بزرگ تری گسترش دهند. او می گوید آن ها می آیند و به من می گویند، من چگونه می توانم این پروژه را به شکل متفاوتی بسازم؟ چرا که آن ها از انجام کارهای مشابه خسته هستند، خواه آن فقط ارائه یک اسلاید گوگل باشد یا ایستادن و انجام دادن یک گزارش یا نوشتن یک مقاله.

هنگامی که معلمان در محل مذکور برنامه ای دارند و آماده هستند که دانش آموزان را به مرکز آموزشی بفرستند، آن ها یک فرم (پایین را ببینید) پر می کنند تا نشان دهند که دانش آموزان در طول مدت زمان حضورشان در مرکز باید بر روی چه چیزی کار کنند. همزمان با ورود دانش آموزان، شناسه دانش آموزی آن ها را با یک بارکد خوان اسکن می کنند که سپس یک گوگل اسپرد شیت^[۱۴] با اسامی و یک بازه زمانی برایشان ایجاد می کنند. معلمان از طریق کامپیوترهای شخصی شان به این صفحه دسترسی دارند به طوری که می توانند دقیقاً ببینند دانش آموزان چه زمانی به مرکز آموزشی می رسند. دانش آموزان سپس فرم ها را به کیچن یا دستیار او تحویل می دهند بنابراین کارکنان می دانند دانش آموزان دقیقاً باید چه کاری را انجام دهند.

این ترتیب به طور چشمگیری سبب بزرگ تر شدن هر کلاس درس شده است. کیچن توضیح می دهد فقط خودتان را به عنوان یک معلم در کلاس درس تصور کنید، شما احتمالاً می خواهید بچه ها را به راهرو بفرستید، اما نگران مشکلات x و y و z هستید که بعضی از معلمان در مورد آن ها مردد هستند؛ بنابراین در حال حاضر این فضا این مشکلات را برطرف کرده است. اگر می خواهید آموزشتان را منحصربه فرد کنید که امروزه در هر صورت ما به دنبال آن هستیم، می توانید ۳ یا ۴ نفر از بچه ها را به مرکز آموزشی بفرستید با این معرفی نامه که به ما اجازه می دهد واقعاً با آن ها کار کنیم.

در صورت نیاز تجهیزات و تکنولوژی بر روی چرخه هایی متحرک قرار می گیرند که میزان انعطاف پذیری فضا را به حداکثر می رساند.

فناوری

پروژکتور اپسون برای لینک^[۱۵] این امکان را می دهد که دانش آموزان با یک تصویر طرح شده به همان روشی که می خواهند از وایت برد تعاملی^[۱۶] استفاده کنند، برخورد کنند. غیر از این تجهیزات، چه تجهیزات دیگری برای استفاده

پانویس

[۱]. Big Walnu

[۲]. Chromebook یک رایانه شخصی است که سیستم عامل گوگل کروم را اجرا می کند. نسبتاً نازک است. این لپ تاپ فقط برای استفاده کاربرانش از اینترنت ساخته شده است.

[۳]. E-Book Reader ها دستگاه هایی هستند که وظیفه اصلی آن ها اجرا و نمایش پسوند های مختلف کتاب های الکترونیکی یا همان e-book ها هستند.

[۴]. Raspberry Pi kits (رزبری پای) نوعی کامپیوتر ارزان قیمت و هم اندازه یک کارت عابر بانک است که می تواند به مانیتورها و تلویزیون متصل شود. می توان از رزبری پای برای یادگیری چگونگی نوشتن یک برنامه برای کامپیوترها به زبان های مختلف مانند پایتون و اسکرچ استفاده نمود. این دستگاه از مرور صفحات وب و پخش آهنگ و فیلم های HD گرفته تا نرم افزارهای صفحه گسترده، پردازش متن و تصویر و اجرای بازی را انجام می دهد.

[۵]. Penny Sturtevant

[۶]. Ed Kitchen

[۷]. Skype: نرم افزاری است که امکان برقراری ارتباط صوتی و تصویری را از طریق اینترنت فراهم می کند. برای برقراری ارتباط، طرفین رابطه باید این برنامه را بر روی دستگاهشان نصب کنند. این نرم افزار از کیفیت بالایی در انتقال صدا و تصویر برخوردار است. [۸]. سرویس [Google Docs](https://docs.google.com) که تقریباً شبیه به Office Word است امکان قرار دادن و ذخیره اسناد را به کاربر می دهد و با اتصال به اینترنت می توان از هرجایی به آن ها دسترسی داشت. گوگل داکس به کاربران این امکان را می دهد که اسناد را به صورت آنلاین ایجاد یا ویرایش کنند.

[۹]. Google Spreadsheet: گوگل شیت امکان سازمان دهی، ویرایش و آنالیز اطلاعات با فرمت های متفاوت، ذخیره سازی و سازمان دهی انواع اطلاعات مختلف را نظیر نرم افزار اکسل را فراهم می کند و نیز به عنوان ابزاری جهت مدیریت کارهای روزانه (everyday tasks) نیز قابل استفاده است.

[۱۰]. Epson Brightlink

[۱۱]. Interactive White board (iwb): صفحه کامپیوتر را که توسط پروژکتور بر روی پرده، نمایش داده شده است را لمس می کند و می توان تنها با لمس کردن (به وسیله انگشت یا قلم مخصوص) روی تصویر کار کرد. می توان بدون استفاده از کیبورد و ماوس به مدیریت اطلاعات و نرم افزارهای مختلف سیستم پرداخت، عکس و ویدئو نمایش داد، روی محتواهای مختلف یادداشت نوشت یا قسمت های مختلف یک متن را هایلایت کرد.

[۱۲]. iPad

[۱۳]. Delaware County

منبع:

این نوشته برگرفته از مطلبی با این عنوان است:

[How This School Library Increased Student Use by 1,000 Percent](https://www.delawarecountypa.gov/2017/04/05/how-this-school-library-increased-student-use-by-1000-percent/)

#کارآفرینی

کتابداری و کارآفرینی

• مترجم: شیرین زاهدی

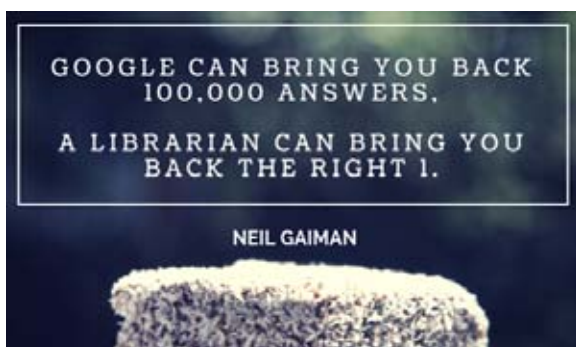
کارشناس علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه رازی کرمانشاه

- منابع کتابخانه‌ای مانند پایگاه‌های داده‌ای کسب‌وکار^۲، برنامه‌ها و طرح‌های کسب‌وکار^۴
 - منابع پژوهش صنعتی^۵
- اگرچه به‌طور گسترده کتابخانه‌های عمومی به‌عنوان خدمت‌دهندگان به‌کل جامعه، شناخته‌شده‌اند این نکته مهم است که کتابخانه‌های دانشگاهی کسب‌وکار، خدمات خود را تنها به دانشجویان و اساتید و برنامه‌های آن‌ها محدود نمی‌کنند، بلکه اغلب فعالیت‌های پشتیبانی خود را به کاربران جامعه نیز گسترش می‌دهد.

شخصی‌سازی^۶: نه گفتن به داده‌های اضافی

گوگل یک اختراع فوق‌العاده مهم در زندگی ماست که همانند لزوم یک فعل متعدی در زبان انگلیسی لازم و ضروری است! باوجود قدرتمندی گوگل هنوز هم محدودیت‌هایی دارد. هنگامی که جستجوی معمولی انجام می‌دهید، نتایج معمولاً بین میلیون‌ها نتیجه متغیر است. به‌عنوان کارآفرین، آخرین راه در فهرست کارهایتان صرف ساعت‌ها وقت بر روی این مقالات برای به دست آوردن اطلاعات لازم در حوزه کسب‌وکار خود است. خوشبختانه، کتابداران آموزش‌های لازم را برای جستجوی تخصصی، استراتژی‌های کارآمد، شخصی‌سازی و مسئولیت محتوا با توجه به درخواست‌ها و پرس‌و‌جوهای منحصربه‌فرد شما، و شناسایی مبانی و زیرساخت‌های جست‌وجو، را دیده‌اند.

شبکه ارتباطی در جامعه

بیشتر کتابخانه‌ها محیط‌هایی برای رواج و پرورش روح کارآفرینی ایجاد کرده‌اند؛ که صرفاً به سمینارهای آموزش کارآفرینی، یادگیری‌های علمی و تجربی و به اشتراک‌گذاری منابع و اطلاعات محدود نمی‌شود. حضور در مکان‌ها و نهادهای

در زمان‌های گذشته کتابخانه‌ها از فضاها فیزیکی و کتاب‌های ملموس تشکیل‌شده بودند، جایی که سروصدا در آن ممنوع در نظر گرفته‌شده بود به این دلیل که کتابخانه مکانی جدی برای مردم جدی بود - نه برای وقت‌گذرانان^۷. اگر به اطراف خود نگاه کنید، به‌آسانی متوجه خواهید شد که کتابخانه‌ها به تدریج به سمت عصر دیجیتال تغییر جهت داده‌اند کتابداران در همکاری با جامعه و همکاران خود می‌کوشند که مرکزی اطلاعاتی برای هرکسی ایجاد کنند. منظور از "هر کس" می‌تواند شامل جامعه کوچکی از کسب‌وکار باشد. کارآفرینان^۸ نقش بزرگی در پیش بردن اقتصاد دارند و کتابخانه‌ها به‌عنوان رفع نیاز، در ترویج و حفظ کارآفرینی شناخته‌شده‌اند.

این متن نشان می‌دهد که کتابداران چگونه می‌توانند مشاور اطلاعاتی شخصی شما در کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری‌های حال و آینده باشند.

خلق دانش

کتابخانه‌ها مرکز دانش هستند. در هر دو نوع کتابخانه‌های عمومی و دانشگاهی طیف گسترده‌ای از منابع برای تأمین نیازهای اطلاعات کارآفرینان وجود دارد. ما در محیط دانش مبتنی بر اقتصاد زندگی می‌کنیم. و تحقیقات ثانویه باید به‌منظور دستیابی به یک مزیت رقابتی سرنوشت‌ساز باشد. به کتابداران مهارت‌های لازم برای شناختن و یافتن مکان و جایگاه منابع داده می‌شود، که موجب صرفه‌جویی در وقت کارآفرینان می‌شود و همچنین به‌طور بالقوه آن‌ها را در معرض دستیابی به برخی از اطلاعات جدید و مفید قرار می‌دهد که ممکن است در وهله اول کارآفرینان به آن توجه ای نکرده باشند. برخی از منابعی که کتابداران می‌توانند در کسب‌وکار شما راهنمایی کنند عبارت‌اند از:

- لیست رقبا^۹

عمومی، کتابخانه‌ها را به مشارکت با سازمان‌های معتبر و یا دیگر کارآفرینان همکار وامی‌دارد که ممکن است در حوزه کسب‌وکار کمک‌حال شما باشند. به‌عنوان مثال، برای شروع، ممکن است شما ارتباط با سازمانی که مخصوص حمایت مالی است را مورد ملاحظه قرار دهید. گزینه‌های زیادی برای درآمدزایی وجود دارد که صرفاً فقط با جستجو در گوگل قادر به یافتن آن‌ها نخواهید بود. کتابداران می‌توانند با خلاصه کردن جست‌وجو به شما کمک کنند که به بهترین گزینه‌هایی که نیاز دارید برسید. اگرچه کتابداران مسئول ارائه مشاوره نیستند، ولی آن‌ها می‌توانند شما را به سازمان‌های مناسب و معتبری ارجاع دهند که آن سازمان‌ها می‌توانند به شما مشاوره بیشتر و بهتری بنا بر درخواست شما ارائه دهند (اگر طبیعتاً حساس است) یا شما را به ارتباط با یک کتابخانه در شبکه خود هدایت کند.

کمک به پرورش روح کارآفرینی

کتابداران می‌گویند "زمان مانند پول است" و کارآفرینان جوان قطعاً برای بررسی و گزینش از میان هزاران صفحه از داده‌ها برای جست‌وجوی اطلاعاتی که به آن‌ها در اهداف پژوهشی‌شان کمک کند، زمان کافی را ندارند. کتابداران، با دانش خود در دسترسی به منابع مناسب، همیشه برای کمک به شناسایی بهترین گزینه‌ها خود را به‌سرعت و به‌طور کارآمد آماده می‌کند؛ بنابراین شما می‌توانید تمرکز خود را بر روی ایجاد کسب‌وکار بگذارید.

پانویس‌ها:

۱. Entrepreneurs
۲. lists of competitors
۳. business databases
۴. business plans
۵. Industry research sources
۶. Customization

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: [Librarians and Entrepreneurship](#)

#تغییر در زندگی

برای تغییر درست در زندگی باید
برنامه‌ریزی، طرح و تعهد داشت.
تا هم تغییر را حس کنیم و ماندگار باشد
و هم عزت نفس ما حفظ شود.

YaBeSH.ir

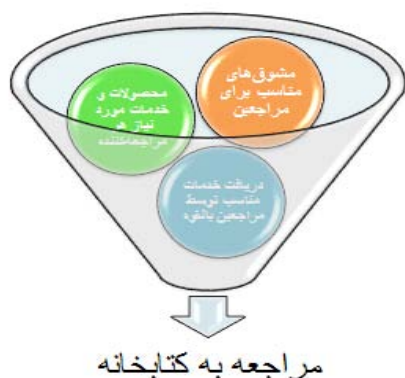
مجله کتابدار ۲۰ دوره دوم، شماره سه، مرداد ۹۵ ۵۲

@Librarian2

طراحی برند و هنر بازاریابی در کتابخانه

نویسنده: سمیه مردمی

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی (مدیریت اطلاعات)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

نمودار ۱: اهداف مراجعه‌کننده به کتابخانه

چارلز اف. کترینگ^[۱] یکی از بزرگترین کارآفرینان نوآور دنیا می‌گوید: «در کسب و کار آن کسی که هرگز درباره‌اش فکر نمی‌کنید و او را نمی‌شناسید، می‌نشیند و کل جریان را کنترل می‌کند، آن شخص مشتری شما است. همیشه گفته‌ام تمام سود و زبانی که در دفاتر یک تولیدکننده دیده می‌شود، حاصل تشویق‌ها و تحذیرهای مشتریان است.»

بنابراین برندسازی می‌تواند اولین مرحله در این بازار رقابتی را برای سازمان‌های فرهنگی همچون کتابخانه‌ها فراهم سازد تا کتابداران از طریق نظرسنجی و جمع‌آوری اطلاعات سعی در برآورده کردن نیازهای مراجعه‌کننده کنند.

تصویر ۱: ویژگی‌های یک طراح برند در کتابخانه

پانویس:

Trademarks [۱]

Charles F. Kettinger [۲]

بازاریابی هنری است که به شغل پر درآمد در دنیا مبدل شده و سرمایه اصلی آن کاربران یا همان مشتریان هستند و نیاز به کسب تجربه و تخصص برای موفقیت دارد.

هنر بازاریابی در کتابخانه تنها

ارایه محصولات مناسب و به

روز به مراجعان نیست بلکه حفظ و جذب کاربران برای استفاده از این محصولات از طریق تعریف دقیق نیازهای اطلاعاتی آنها است. زمانی که کسب و کار در صنایع توسعه یافته به بخش‌های دیگر سازمانی نفوذ کرده باشد، اهمیت ارتباط موثر با مشتریان نیز مورد توجه قرار می‌گیرد.

مفهوم خدمت‌رسانی به مخاطبان در کتابخانه از دیرباز مورد توجه کتابداران بوده و در عصر حاضر با رقابتی شدن ارایه خدمات و جلب رضایت مشتری بیش از پیش مورد توجه سازمان‌های فرهنگی قرار گرفته است.

همان‌گونه که هر سازمان با آخرین روش‌ها و تغییرات در حوزه تخصصی اهمیت زیادی در جذب مخاطب خواهد داشت.

اگر کتابخانه‌ها بتوانند به صورت حرفه‌ای اقدام به برندسازی و ارایه محصولات چاپی و غیرچاپی خود به اشکالی نوین نمایند، بیشترین تاثیر را بر مشتری یا همان مراجعین کتابخانه خواهند گذاشت.

یکی از نقش‌های مهم کتابداران کارآفرین ترکیب دانش فنی و تکنولوژی با نیازهای بازار است. آنها با ارایه محصولات و خدمات جدیدی که قادر به رفع یک خواسته باشد، سعی در برطرف کردن نیازهای افراد دارند. محصولات و خدمات کتابداران به هر اندازه که خواسته‌های افراد را برآورده کند، دارای ارزش است. یکی از راه‌هایی که از توجه به نقش مخاطب (مشتری) در فعالیتهای بازاریابی نشأت گرفته، طراحی برند (برندینگ) است.

علائم تجاری^[۱] (برند) یکی از مصادیق مالکیت صنعتی محسوب می‌شود که نقش به سزایی در توسعه و کسب درآمد برای سازمان‌های تجاری داشته است.

داشتن ذهنی خلاق در وجود کتابداران نوآور، عرصه را برای ایجاد ارتباط با کاربران، مشتریان و یا مخاطبان کتابخانه گسترده‌تر ساخته و کتابخانه می‌تواند روش‌های مختلف بازاریابی را برای جذب و کنترل نیاز مخاطبان به سمت برند خود آغاز کند که این عمل خود منجر به افزایش سود برای سازمان می‌گردد.

شناخت رفتار مراجعه‌کننده به کتابخانه از طریق طراحی برند مناسب یکی از هنرهای بازاریابی موفق است.

گزارش و مصاحبه

فرهنگ سازی اینترنتی (قسمت دوم: نشر نوگام، کتاب هایمان را به رایگان منتشر کنیم)

نویسنده: محمدرضا چهارسوقی
دانشجوی متالوژی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر تهران

نویسنده‌های قدیم و جدید و عاشقان کتاب و کتابخوانی تا با دنیای آنلاین آشتی کنند و با ساز و کار دنیای دیجیتال بیشتر آشنا شوند، در این کارگاه‌ها به نویسندگان کمک میشود تا آثار خود را هرچه بیشتر به مخاطبان معرفی کنند و به دیگر علاقه‌مندان نیز کمک میکند تا آثار مورد علاقه خود را به دیگران معرفی کنند، در حال حاضر علاقه‌مندان میتوانند در دو کارگاه وبلاگ‌نویسی برای نویسنده‌ها و حضور نویسنده در شبکه‌های اجتماعی شرکت کنند، این کارگاه‌ها بصورت آنلاین برگزار میشوند و شرکت در آنها برای علاقه‌مندان رایگان است.

ارسال کتاب برای انتشار: اگر شما نویسنده و یا مترجم هستید و به هر دلیلی، از کافی نبودن منابع مالیاتان تا ترس از سانسور، نمیخواهید که کارتان را به دست ناشران ایرانی بسپارید، میتوانید وظیفه‌ی انتشار این کتاب را به نشر نوگام محول کنید تا نشر نوگام کتابتان را، بدون اینکه از شما هزینه‌ای دریافت کند، منتشر کند. احتمالا مشتاق به خواندن ادامه‌ی این بخش شدید، من هم نمیخواهم بیش از این منتظران بگذارم.

نشر نوگام مشتاقانه کتاب‌هایتان را برایتان منتشر میکند و شما علاقه‌مندان میتوانید کتاب‌هایتان را تنها با عضو شدن در سایت برای انتشارات نوگام بفرستید، پس از اینکه شما کتابتان را برای موسسه غیرانتفاعی نوگام فرستادید، نوگام با شما تماس می‌گیرد. کتاب شما خوانده می‌شود و در صورت تایید، قراردادی با شما امضا می‌شود و نمایه (پرو فایل) کتاب در سایت باز می‌شود. نوگام برای کتاب شما قیمت پشت جلدی تعیین می‌کند که معیار محاسبه هزینه نشر الکترونیک کتاب است سپس نوگام یک بازه زمانی برای تامین هزینه کتاب از طریق حامیان تعریف می‌کند (در رابطه با چگونگی یافتن حامی برای کتاب، در بخش حمایت از اهل قلم در ادامه‌ی همین گزارش توضیحاتی آورده شده). در صورتی که در زمان تعیین شده هزینه لازم تامین شود، پرداختی طبق قرارداد به شما انجام خواهد شد و کتاب الکترونیک منتشر می‌شود.

نشر نوگام مشتاقانه کتاب‌هایتان را برایتان منتشر میکند و شما علاقه‌مندان میتوانید کتاب‌هایتان را تنها با عضو شدن در سایت برای انتشارات نوگام بفرستید، پس از اینکه شما کتابتان را برای موسسه غیرانتفاعی نوگام فرستادید، نوگام با شما تماس می‌گیرد. کتاب شما خوانده می‌شود و در صورت تایید، قراردادی با شما امضا می‌شود و نمایه (پرو فایل) کتاب در سایت باز می‌شود. نوگام برای کتاب شما قیمت پشت جلدی تعیین می‌کند که معیار محاسبه هزینه نشر الکترونیک کتاب است سپس نوگام یک بازه زمانی برای تامین هزینه کتاب از طریق حامیان تعریف می‌کند (در

درود بر خوانندگان عزیز مجله‌ی کتابدار ۲۰، به ویژه خوانندگان بخش فرهنگ سازی اینترنتی. امروز تصمیم دارم یکی از جالب‌ترین موسسه‌های انتشاراتی پارسی زبان را به شما عزیزان معرفی کنم، موسسه‌ای که کتاب‌های شما را به رایگان منتشر میکند، دوره‌ها و کارگاه‌های مختلف برگزار میکند، برای علاقه‌مندان امکان حمایت مالی از نویسندگان و مترجمان جوان کشور را فراهم می‌آورد و از همه مهم‌تر اینکه تمامی این امکانات را به صورت رایگان و در بستر مجازی در اختیار شما عزیزان قرار می‌دهد. بیاید در این قسمت در کنار هم سفری به قلب موسسه انتشاراتی نوگام داشته باشیم. اگر میخواهید با هویت این موسسه بیشتر آشنا شوید باید به شما بگویم، موسسه انتشاراتی “نوگام” یک موسسه غیرانتفاعی است و توسط گروهی از جوانان ایرانی مهاجر در لندن شکل گرفته است.

این نشر سه ایده کلی را دنبال می‌کند:

اول) مدیران نشر نوگام بر این عقیده‌اند که وقت آن رسیده که از کتاب‌های چاپی گذر کنیم و وارد دنیای کتاب‌های الکترونیک شویم. آنان بر این باورند که این عبور نه تنها ما را وارد عرصه تازه‌ای از دنیای کتاب می‌کند بلکه می‌تواند معضل توزیع کتاب را نیز حل کند.

دوم) نشر نوگام معتقد است اگر کتاب پاسخی به نیازهای فکری روز جامعه باشد، خوانندگان کتاب فارسی کم نیستند. نوگام همچنین بر این باور است که اگر نویسندگان و مترجمان ما آزادانه و بدون مانع قابلیت‌هایشان را ارائه دهند، دلیلی وجود ندارد که از سوی مخاطبان‌شان مورد حمایت قرار نگیرند. بنابراین نوگام با ایجاد رابطه بین شبکه خالقان آثار و شبکه حامیان آثار می‌خواهد امکان ظهور و حمایت از آثار فرهنگی ارزشمند را فراهم کند.

سوم) مدیران نشر نوگام بر این باورند که رشد و تغییر جامعه زمانی رخ خواهد داد که حجم انبوهی از دانش تولید شده، مورد بحث و بررسی جمع‌بزرگی از شهروندان قرار بگیرد. این خواست به سادگی میسر نمی‌شود و به همین دلیل نوگام ارائه کتاب رایگان را به عنوان یکی از راه‌حل‌ها در اختیار مخاطب فارسی زبان می‌گذارد. انتشار رایگان کتاب توسط نوگام نه تنها چیزی از ارزش کتاب کم نمی‌کند بلکه جمیع ایرانیان را مستقل از توان مالی‌شان در امر کتابخوانی سهیم می‌کند.

حال که با ایده‌ها و اهداف این موسسه آشنا شدید، بیاید نگاهی به بخش‌های مختلف سایت این موسسه، که به نوعی قلب تپنده آن نیز محسوب میشود، نگاهی بیندازیم:

کارگاه‌ها و دوره‌ها: کارگاه نوگام مکانی است برای

واریز پول به صندوق نوگام می‌توانید از حمایت خود صرف نظر کنید. اما از آنجا که فرآیند تنظیم و نشر کتاب بعد از واریز پول صورت می‌گیرد، بعد از شروع کار امکان انصراف برای شما وجود نخواهد داشت.

اگر حمایت مالی از یک کتاب در زمان تعیین شده به مبلغ مورد نظر نرسد، کتاب از روی وبسایت برداشته خواهد شد و پروسه انتشار آن متوقف می‌شود. سپس نوگام با حامیان کتاب تماس گرفته، از آنها می‌خواهد که اگر مایلند از پروژه دیگری حمایت کنند. اگر حامی تمایلی به پروژه‌های دیگر نوگام نداشته باشد، پول اهدا شده به او بازگردانده خواهد شد. اما اگر هزینه مورد نیاز برای انتشار یک کتاب در مدت معین جمع آوری شد، نوگام حداقل یک ماه زمان برای آماده‌سازی و انتشار الکترونیک کتاب نیاز دارد. این مدت زمان ممکن است با توجه به نوع کتاب تغییر کند.

اگر بخواهم تمامی مطالبی را که تا به اینجا خوانده اید در چند خط دوباره بیان کنم باید بگویم، ابتدا نویسنده و مترجم اثر را نشر برای نوگام ارسال می‌کند، پس از تایید شدن، اثر برای مدت محدودی بر روی سایت نوگام قرار می‌گیرد، حامیان میتوانند در این مدت محدود در حد توانشان به انتشار این اثر کمک کنند (تمامی افراد میتوانند از کتاب‌ها حمایت کنند)، در صورت جمع آوری مبلغ معین در زمان تعیین شده کتاب فرستاده شده منتشر خواهد شد و در صورت تمایل حامیانی که حداقل ده درصد از مبلغ تعیین شده را پرداخته‌اند، عکس و مشخصات آنها در صفحه ی پایانی کتاب درج میشود.

تهیه کتاب های منتشر شده توسط نشر نوگام: نسخه ی الکترونیکی کتاب های منتشر شده توسط موسسه غیر انتفاعی نوگام، بصورت رایگان، برای دانلود بر روی سایت نوگام قرار داده شده و علاقه مندان میتوانند این کتاب ها را با دو فرمت (پی دی اف) و (ای_پاب) دریافت کنند.

پادکست و وبلاگ: شما عزیزان میتوانید از کتاب ها و مطالب صوتی آماده شده توسط نشر نوگام به رایگان استفاده کنید، به علاوه میتوانید با استفاده از بخش وبلاگ سایت نشر نوگام به مطالب جذاب و خواندنی دست پیدا کنید. آدرس وبسایت این انتشارات: nogaam.com

دوستان عزیز این قسمت از مجموعه ی فرهنگ سازی اینترنتی در اینجا به پایان رسید، خواهشمندیم اگر خودتان از فرهنگ سازان دنیای مجازی هستید و یا سایت، صفحه اجتماعی و هر چیز دیگری را که به نوعی دنیای کتاب و کتابخوانی را با دنیای مجازی پیوند داده است میشناسید، از طریق آدرس ایمیل زیر به ما اطلاع دهید: lib2mag@gmail.com

قلم در ادامه ی همین گزارش توضیحاتی آورده شده). در صورتی که در زمان تعیین شده هزینه لازم تامین شود، پرداختی طبق قرارداد به شما انجام خواهد شد و کتاب الکترونیک منتشر می‌شود.

لطفا دقت داشته باشید که تمامی کتاب‌های ترجمه باید از ناشر اصلی مجوز رسمی داشته باشند که حق ترجمه را به مترجم و متعاقبا به ناشر می‌دهد، لازم به ذکر است که نشر نوگام در گروه کودک و نوجوان و شعر، کتاب ترجمه نمی‌پذیرد.

اگر شما از مترجمان عزیزی هستید که تصمیم به فرستادن کتاب برای نشر نوگام گرفته اید باید دقت کنید که نشر نوگام تحت قوانین انگلستان و ولز فعالیت می‌کند و ملزم به رعایت کپی‌رایت است و شما عزیزان حتما باید قبل از معرفی و فرستادن کتاب، ترجمه ی کتاب را کامل کرده باشید، سپس کیفیت ترجمه شما توسط نوگام ارزیابی می‌شود، حق ارزیابی کیفیت ترجمه برای حامی یا حامیان نیز محفوظ است (خود نویسندگان و مترجمان نیز میتوانند از کتابشان حمایت مالی کنند).

اگر از نویسندگان خلاق ایرانی هستید و میخواهید کتابتان را از طریق موسسه انتشارات نوگام منتشر کنید، می‌توانید کتابتان را با نام مستعار به دست خوانندگان ایرانی برسانید، اما نوگام به اطلاعات مربوط به هویت واقعی شما نیاز دارد. نوگام پیش از معرفی کتاب شما، کپی مدارک احراز هویتتان را درخواست خواهد کرد. این اطلاعات جهت کاهش امکان سرقت ادبی ضروری است (نشر نوگام قبل از اقدام به جذب حامی برای کتابتان، کتاب را به جهت جلوگیری از سرقت ادبی بررسی میکند)، سپس نشر نوگام بر اساس تجربه و شناخت خود از بازار کتاب در داخل و خارج از ایران یک قیمت اسمی پشت جلد برای هر کتاب تعیین می‌کند.

حمایت از اهل قلم (نشر نوگام، نویسندگان و مترجمان): اگر با خواندن مطالب فوق الذکر مشتاق به حمایت از اهل قلم شدید، میتوانید شرایط و چگونگی حمایت کردن را از این بخش بخوانید، نشر نوگام از هرگونه حمایت مالی توسط افراد حقیقی و حقوقی و مراکز فرهنگی استقبال می‌کند و حامیان بدون نیاز به عضویت در سایت می‌توانند از پروژه های نوگام حمایت کنند (چنانچه بخواهید در بحث‌های مربوط به کتاب مورد حمایتتان در سایت شرکت کنید، نیاز دارید که در سایت عضو شوید).

برای حمایت از کتاب‌ها یک سری بسته حمایتی تعریف شده است. حداقل میزان کمک ۱ پوند است، هرچند که برای حمایت از خود موسسه نوگام، نه مترجمان و نویسندگان، هیچ محدودیتی برای شما وجود ندارد. اطلاعات مربوط به پیشرفت کار توسط نویسنده و نشر در صفحه مربوط به پروژه کتاب به روز می‌شود و حامیان می‌توانند از طریق صفحه پروژه کتاب روند کار کتاب را دنبال کنند، شما عزیزان میتوانید نتیجه ی حمایت خود را پس از بیست و چهار ساعت در سایت مشاهده کنید. شما تا پیش از

گزارش سمینار کتابدار ۲۰ در کتابخانه ملی

● نویسنده : سمانه نوذر

رئیس گروه کنترل کیفیت در اداره برنامه ریزی و توسعه کتابخانه ملی

سمینار کتابدار ۲۰ در اندیشگاه فرهنگی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران به درخواست اداره کل پژوهش و آموزش از ساعت ۹ - ۱۲ با تدریس مهندس حسین حیدری و با حضور ۸۵ نفر از کتابداران و علاقه مندان برگزار شد.

به طور خلاصه موارد جستجو و بازیابی با ظهور فناوری های جدید، تشویق و ترغیب کتابداران برای ورود به این فضا و ایجاد انگیزه به آنها در رشد فردی و کارآمد ساختن خود متناسب با نیازهای جدید کاربران و مراجعان به کتابخانه ها بحث و تبادل نظر شد. سرفصل های ارائه شده در این جلسه که بیش از ۳ ساعت به درازا کشید مربوط به رویارویی با پارادایم های عصر حاضر است که عبارتند از: روند موبایل، روند اینترنت، روند وب ۲.۰، روند ابری، روند امنیت، روند شبکه های اجتماعی

سپس مدیر یابش به طور چکیده در مورد هر کدام از روندهای اشاره شده

در حد آشنا کردن کتابداران با این پدیده ها و استفاده موثر از فناوری در پیشبرد امور کتابخانه ها سخنرانی کرد.

خلاصه موارد اشاره شده در این کارگاه عبارت است از:

آشنا کردن شرکت کنندگان با تعریف وب ۲.۰ و به تناسب آن کتابدار ۲.۰، ترغیب به تدوین سند چشم انداز برای کتابخانه، تعریف سواد اطلاعاتی و رسانه ای (تعریف یونسکو)، آشنایی با انواع فرمت های کتاب های الکترونیکی علاوه بر PDF، تعریف وب ۳.۰ یا وب معنایی، تشویق کتابداران به آشنایی با برنامه های نرم افزاری مورد استفاده در کتابخانه ها، آشنایی با انواع امکانات رایگان گوگل برای پیشبرد امور جاری کتابخانه، آشنایی با هک شدن برای جلوگیری از بازگذاشتن راه های نفوذ و دسترسی به اطلاعات خاص، ارائه تعاریفی از وب پیدا و وب پنهان، استفاده از ابزارها و تکنیک های خاص بازیابی اطلاعات از هر دو جای وب، ارائه نمونه های عملی و تجربی از جستجو در پایگاه های اطلاعاتی تخصصی و منابع مرجع الکترونیکی مانند اولریخ در بازیابی اطلاعات در کمترین زمان و بدون هزینه، پیشرفتن به سمت کارآفرینی با به کارگیری خلاقیت و ...

در انتها فایل صوتی کارگاه به همراه فایل پاورپوینت ارائه شده در سخنرانی برای حاضران و علاقه مندان ارسال شد.

برای دریافت فایل پاورپوینت اینجا را کلیک بفرمایید.

برای دریافت فایل صوتی در تلگرام به آی دی زیر پیام بدهید :

<https://telegram.me/andishe128>

کتابخانه ملی (۹۵/۰۴/۲۳)

گزارشی از جایزه بهترین کتاب به انتخاب انجمن کتابداران آمریکا

• نویسنده: ژیل ساعدی

دانشجوی کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، گرایش مدیریت اطلاعات دانشگاه رازی کرمانشاه

معیارهای انتخاب:

- اهمیت مسئله یا موضوع
- مرتبط بودن با کار متخصصان
- خوانایی، نظم و ترتیب یا اقناع
- اصل بودن ایده‌های به دست آمده یا روشهای به کار رفته
- قدرت شواهد و مدارک (چه از طریق آمار و چه در سوابق)

برندگان سال ۲۰۱۵:

“کتابهای کمیاب و مجموعه‌های ویژه”

توسط سیدنی برگر نوشته شده و توسط کمیته نیل شومان (انجمن کتابداران آمریکا) چاپ شده است.

“کتاب‌های کمیاب و مجموعه‌های ویژه” مجموعه گسترده‌ای هستند که در عین حال بررسی جامعی از اصول و شیوه‌هایی که در کتابهای کمیاب و مجموعه‌های ویژه کتابداری موجود هستند را فراهم می‌کنند. کتاب را به عنوان برنده جایزه برای سبک کلی دیدگاهش که عناصر کلیدی از کتابهای کمیاب و اصول مجموعه‌های خاص و مدیریت در یک کتاب را به دست آورده و بررسی می‌شود را انتخاب می‌کنند.

نتایج به دست آمده از سالها تجربه و دانش، اثر برگر که پیکره‌های از دانش و علم زیادی را ایجاد کرد و انواع موضوعات متنوع را پوشش می‌دهد، و حوزه‌هایی که هنوز اساسی هستند؛ که اینها شامل کشف ویژگیهای کلیدی و عوامل مجموعه فیزیکی می‌باشند و مدیریت مسائل فلسفی و حقوقی را پوشش می‌دهد. اثر دقیقتر برگر، نثر و در عین حال در دسترس، همراه با تحقیق و نوشته‌های جامع و همچنین استفاده‌ی استراتژیک از تصاویر باعث می‌شود این کتاب یک اثر ارزشمند برای کتاب‌های کمیاب و مجموعه‌های ویژه کتابداران و همچنین برای کسانی که موسسه‌های این مجموعه را حفظ می‌کنند.

ABC-CLIO¹ جایزه‌ای برای بهترین کتاب در متون کتابداری (تاریخی)

در مورد جایزه برای بهترین کتاب در متون کتابداری، کسانی که اصول مدیریت و عمل، درک و استفاده از تکنیک‌های جدید را گسترده می‌کنند یا بیشتر دانش و علم کتابداران و یا دیگر متخصصان اطلاعاتی را می‌شناسند. این جایزه توسط انجمن کتابداری آمریکا^۲ اداره می‌شود.

شایستگی

عنوان (عناوین) جوایز:

- باید به موضوعات و مسائل مربوط به متخصصین کتابخانه پردازد،
- باید یک اثر اصلی باشد،
- شاید بخشی از یک مجموعه تک نگاشت باشد،
- باید در آمریکا یا کاندای چاپ شده باشد،
- شاید اثری از چند نویسنده باشد،
- باید بین ۱ ژانویه تا ۳۱ دسامبر سال قبل از اعلام این جایزه منتشر شده باشد.

• عناوین منتشر شده توسط حامی جایزه، گروه انتشارات گرین وود، واجد شرایط برای دریافت این جایزه هستند اگر آنها تمام شرایط و معیارهای مناسب را در نظر بگیرند، تا زمانی که هیچ یک از کارکنان گرین وود در موسسه جوایز انجمن کتابداران آمریکا کار نکنند.

فهرستی از کمیته‌های فعال از تاریخ ۲۰۱۶/۲۴/۰۶ و آخرین زمان بازبایی شده در تاریخ ۲۰۱۶/۰۶/۲۴ را نشان دادند و کاربران می‌توانند وارد شوند تا اطلاعات کامل تماس با اعضای کمیته را ببینند

سال	عنوان	نام
برنده سال ۲۰۱۵	کتاب های نادر	کتابهای کمیاب و مجموعههای ویژه
برنده سال ۲۰۱۴	دستنامه راهنما مکس ول برای استاندارد توصیف و دسترسی به منابع	کتاب راهنما مکس ول برای استاندارد توصیف و دسترسی به منابع ^۳ توضیحات و تشریحات آن توضیح منابع و کاربرد دسترسی به فهرست نویسی ماشینخوان ^۴
برنده سال ۲۰۱۳	حق نسخه برداری کامل: راهنمای هرروزه برای کتابداران و مربیان	حق نسخه برداری کامل: راهنمای هرروزه برای کتابداران و مربیان
برنده سال ۲۰۱۲	اطلس کتابداری جدید	اطلس کتابداری جدید

پانویس:

۱. یک ناشر برنده جایزه از آثار مرجع، کتاب، بهره های علمی و به طور کلی، منابع دیجیتال، و نشریات توسعه حرفهای و برنامه هایی برای کتابداران و مربیان است.

۲. ALA

۳. Resource Description Access (RDA)

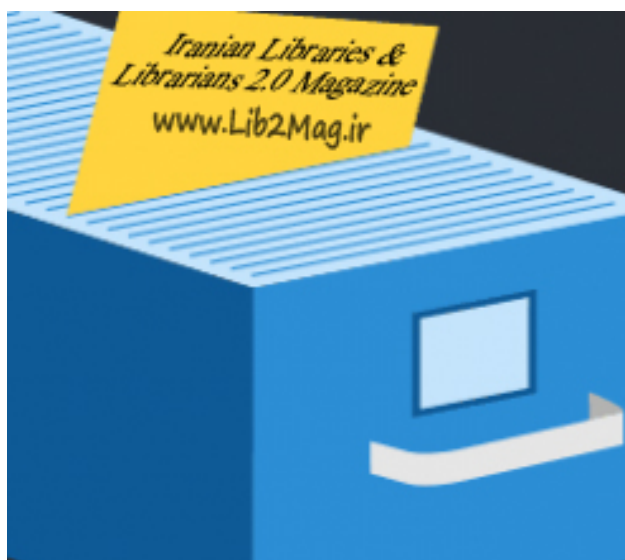
۴. Machine Readable Cataloging (MARC)

منابع:

<http://www.ala.org/awardsgrants/awards/33391/apply>

http://www.ala.org/awardsgrants/awards/33391/all_years

<http://www.ala.org/awardsgrants/abc-clio-award-best-book-library-literature>

کتابخانه عمومی اوحدی مراغه ای به روایت تصویر

• نویسنده: نازنین مؤمن زاده

کتابدار کتابخانه عمومی اوحدی مراغه ای

جلسه آشنایی کودکان با کتابخانه

جلسه نقد و بررسی کتاب طریقت عشق - با حضور مترجم مترجم

برپایی نمایشگاه عکس

نشست کتابخوان - کودک

حضور غلامحسین صدری افشاری (فرهنگ نویس معاصر) بخش مرجع

معرفی کتابهای علمی - مسابقه ، پرسش پاسخ

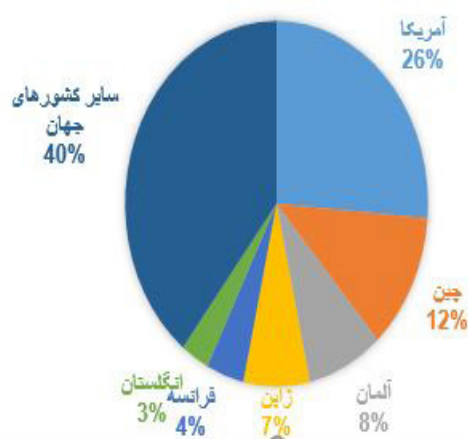
بقیه عکس ها را میتوانید از [اینجا](http://www.maraghehpl.blogfa.com) ببینید.

آدرس وبلاگ کتابخانه: www.maraghehpl.blogfa.com

کجای قفسه جهانی کتاب ایستاده‌ایم؟

نویسنده: قاسم صفایی نژاد
دانشجوی دکتری مدیریت رسانه دانشگاه تهران

اما در این میان سهم کشورهای مختلف در بازار کتاب چگونه است؟ در سال ۲۰۱۴ ایالات متحده آمریکا کماکان بزرگترین بازار کتاب جهان را از آن خود کرده است؛ بازاری که پس از آمریکا، چین، آلمان، ژاپن، فرانسه و انگلیس در رتبه‌های بعدی ایستاده‌اند. این شش کشور روی هم رفته ۶۰ درصد از بازار جهانی کتاب را در اختیار دارند! اگر ۱۴ کشور دیگر به آنها اضافی کنید، ۲۰ کشور اول مجموعاً ۸۴ درصد از بازار کتاب جهان را در اختیار دارند.

آمریکا با ۲۶ درصد از سهم بازار جهانی کتاب رتبه اول را به خود اختصاص داده است. چین با ۱۲ درصد، آلمان با ۸ درصد، ژاپن با ۷ درصد، فرانسه با ۴ درصد و انگلیس با ۳ درصد در رتبه‌های دوم تا ششم ایستاده‌اند و سایر کشورها در مجموع ۳۹ درصد از بازار کتاب را در اختیار دارند. سهم ایران از ارزش کل بازار کتاب در جهان، یک صدم ایالات متحده آمریکاست؛ یعنی چیزی حدود ۳۵۰ میلیون یورو در سال یا به عبارتی حدود ۰.۲۵ درصد از کل بازار.

از سوی دیگر تعداد عناوین چاپ اول یا ویرایش مجدد کتب در ایران طبق آخرین آمار ۴۲۵۱۸ عدد است؛ این تعداد هر چند نسبت به کشور چین و آمریکا چیزی حدود ۱۰ درصد و نسبت به انگلیس حدود ۲۰ درصد است اما نسبت به کشورهای چون فرانسه، ژاپن و آلمان آمار نسبتاً قابل قبولی است (جزئیات را می‌توانید در جدول شماره ۱ ببینید). اگر این آمار را به نسبت جمعیت هر کشور بسنجیم، وضعیت ایران بهتر نیز خواهد شد. جایی که ایران با شاخص ۵۳۱ عنوان کتاب به ازای هر یک میلیون نفر جمعیت، در رتبه ۲۲ دنیا می‌ایستد. در این شاخص کشور انگلستان با شاخص ۲۸۷۵ مقام نخست را دارد.

«کتاب یار مهربان ما است»، «کتاب یکی از بهترین ابزارهای حفظ هویت فرهنگی و کسب دانش بشری است»، کتاب و کلی حرف‌های خوب و تکراری دیگر...

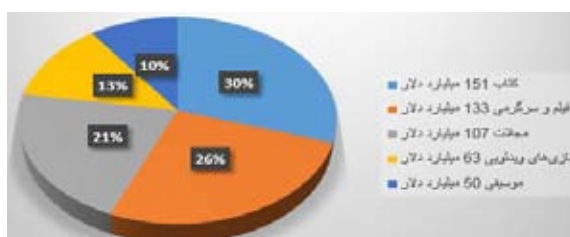
کتاب‌ها از چند هزار سال پیش وجود داشتند، از چند قرن پیش با اختراع دستگاه چاپ توسط گوتنبرگ فراگیرتر شدند، یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه فرهنگی هستند و باز هم سخنانی که همه بارها شنیده‌ایم...

وضعیت اقتصادی ناشران خوب نیست، تیراژ کتاب‌ها پایین است، مردم لاقلاً تا وقتی مجبور نشوند حاضر نیستند برای کتاب دستشان را به جیبشان ببرند، نویسنده خوب کم داریم و کتاب شایسته کم به چاپ می‌رسد، شرکت‌های توزیع کتاب... انگار باز هم این حرف‌ها را شنیده‌ایم.

ایران یکی از پرچمداران علم به خصوص پس از اسلام در جهان بوده است. این مهم از طریق نوشتن کتب فراوان انجام شده است. پس کتاب و کتابت چیزی نیست که در فرهنگ ایرانی جای نداشته باشد؛ اینکه چه شده است این همه حرف تکراری می‌زنیم از وضعیت بحرانی کتاب و باز هم کاری انجام نمی‌گیرد در این یادداشت محل صحبت نیست؛ در اینجا هدف «شناخت» نسبت به وضعیت موجود کتاب و کتابخوانی در ایران است. یکی از راه‌های شناخت وضعیت، مقایسه وضع موجود با دیگر کشورها و فرهنگ‌ها است. آیا واقعاً وضعیت کتابخوانی در کشورمان شرم‌آور است؟ تا چه حد؟

قصد این گزارش پژوهشی، نمایش وضعیت موجود است با انتخاب برخی از شاخص‌های مهم در این حوزه و مقایسه وضعیت کشورمان با کشورهای پیشرفته دنیا. معتقدیم باید خودمان را با بهترین کشورها در این حوزه مقایسه کنیم، چرا که پیشینه چند هزار ساله در کتاب داریم و زمانی بیشتر کتابخانه‌های بزرگ دنیا در کشور عزیزمان بوده است.

قبل از هر چیز نیاز است بدانیم که نگاه مردم دنیا به کتاب چگونه است و این رسانه ارزشمند در مقابل سایر رسانه‌ها از جمله فیلم، تلویزیون، موسیقی، بازی ویدئویی و... چه سهمی از بازار را به خود اختصاص داده است. جالب است بدانید که در سال ۲۰۱۴ کتاب بیش از ۱۵۱ میلیارد دلار از سهم بازار را به خود اختصاص داده است که بیش از سایر رسانه‌ها بوده است:

به سمت سایر رسانه‌ها»، «گران بودن کتاب و عدم توان مالی خانواده‌ها برای خرید کتاب»، «عدم جذابیت موضوعات کتاب‌ها برای مردم»، «مضر بودن محتوای برخی کتاب‌ها»، «عدم وجود تبلیغات مناسب در سایر رسانه‌ها» و «توزیع نامناسب کتاب» به عنوان بخشی از دلایل نام برد.

ضمن اینکه نباید فراموش کنیم که وضعیت کتاب در ایران از میانگین جهانی بهتر است. به طور مثال ما در شاخص تعداد عناوین جدید کتاب جزو ۴۰ کشور اول دنیا، در شاخص عناوین جدید به ازای هر یک میلیون نفر جمعیت رتبه ۲۲ دنیا، در شاخص سرانه مطالعه جزو ۶۰ کشور اول دنیا، در شاخص تعداد کتابخانه‌های عمومی جزو ۴۰ کشور اول دنیا هستیم. البته این وضعیت متناسب با پرچمداری علم در تمدن اسلامی توسط ایران و همچنین انتظارات رهبر معظم انقلاب نیست اما وضعیت در مقایسه با سایر کشورها آنچنان هم بد نیست. همانطور که مطالعه کردید ۲۰ کشور اول ۸۴ درصد از بازار کتاب جهان را به خود اختصاص داده‌اند و این یعنی اینکه سایر کشورهای دنیا روی هم ۱۶ درصد از بازار کتاب را دارا هستند و کشورمان هم جزو یکی از آن همه کشور است.

ارزش کل بازار در قیمت مصرف کننده (میلیارد یورو)	جمعیت (میلیون نفر)	تعداد کتابخانه عمومی	سرانه مطالعه	تعداد عناوین جدید به ازای هر یک میلیون نفر	تعداد عناوین چاپ اول یا ویرایش مجدد ویرایش مجدد کتب	ایران
۰۰۰۰۰۰۰۰	۸۰	۳۹۵۰	۷-۱۸	(۲۲۰۵۳۱)	۴۲۵۱۸	ایران
۱۴	۱۲۵۰	---	۶۸	۳۲۵	۴۴۰۰۰	چین
۲۰	۳۱۴	۹۱۰۵	۲۵-۴۹	۹۵۹	۳۰۹۱۳	آمریکا
۴	۶۳	۴۱۰۰	۲۹-۴۶	۷۸۷۵	۱۸۴۰۰۰	انگلستان
۸	۱۲۸	۳۱۲۶	۳۵-۵۲	۶۱۳	۷۷۹۱۰	ژاپن
۴۵	۹۵	۳۴۱۰	۳۵-۵۸	۱۰۰۸	۶۶۵۲۷	فرانسه
۱۰	۸۲	۸۱۹۵	۴۷-۴۹	۱۱۵۶	۹۴۰۰۰	آلمان

آمار مندرج در جدول مربوط به سال ۲۰۱۴ است.

البته مشکل اصلی در تعداد عناوین کتب منتشره نیست؛ مسئله اصلی تیراژ کل کتاب‌ها است، جایی که طبق شواهد و قرائن موجود تیراژ هر عنوان کتاب ایرانی چیزی حدود هزار نسخه است و در موارد انگشت‌شماری به بیش از ۱۰۰ هزار نسخه می‌رسد؛ در حالی که کتاب‌ها بخصوص در کشورهای نظیر آمریکا، آلمان و ژاپن تیراژ چند میلیونی دارند و طبق شواهد و قرائن به صورت میانگین چند ده هزار نسخه از هر کتاب فروش می‌رود. در این خصوص آمار رسمی قابل استنادی یافت نشده است اما فعالان حوزه کتاب به این مهم واقفند.

شاخص دیگر که بخصوص در ایران خیلی مورد توجه قرار گرفته است اما هیچوقت آمار دقیقی از آن منتشر نشده است، سرانه مطالعه است. سرانه مطالعه شاخصی ترکیبی از میزان فروش کتاب ضربدر ضریب گردش آن به علاوه میزان امانت و میزان مطالعه دیجیتال است. در برخی کشورها این آمار در کنار تعداد کتابخانه‌های عمومی نسبت به جمعیت قرار می‌گیرد و در برخی دیگر از کشورها آمار سایر رسانه‌های مکتوب مانند روزنامه و مجلات از آن جدا می‌شود. به طور مثال در کشورهای مانند ژاپن که خواندن روزنامه یکی از عادات روزنامه است، سرانه مطالعه ۹۲ دقیقه است ولی بدون آن و فقط سرانه مطالعه کتاب به ۵۲ دقیقه در روز می‌رسد.

در ایران مسئولین گوناگون در زمان‌های مختلف از ۲ تا ۱۲۰ دقیقه در روز ارائه آمار کرده‌اند که موثق‌ترین آنان به نظر می‌رسد بین ۷ تا ۱۸ دقیقه در روز باشد. نکته جالب در مورد ایران اینکه مطالعه قرآن و مفاتیح الجنان در برخی از آمارها از سرانه مطالعه کتاب حذف می‌شود. مقایسه ایران و سایر کشورها را می‌توانید در جدول شماره ۱ مشاهده کنید.

شاخص دیگری که معمولاً در آمارهای جهانی در نظر گرفته می‌شود، تعداد کتابخانه‌ها بخصوص کتابخانه‌های عمومی است. ایران از این حیث با توجه به جمعیت، وضعیت نامساعدی ندارد و فقط آلمان با اختلاف زیاد در این شاخص رتبه اول را از آن خود کرده است. همچنین آماری از کشور چین در این شاخص یافت نشد. در مورد کیفیت و امکانات کتابخانه‌ها قضایای نمی‌کنیم و فقط کمیت آنها در جدول شماره ۱ مقایسه شده است.

جمع‌بندی

به نظر می‌رسد که ایران از نظر تعداد ناشران، تعداد عناوین جدید کتب، تعداد کتابخانه‌ها در وضعیت خیلی بدی قرار نداشته باشد و حتی از میانگین جهانی وضعیت بهتری داشته باشد. آن چیزی که باعث پایین بودن سرانه مطالعه کتاب و ارزش کم بازار کتاب نسبت به کشورهای پیشرو در این حوزه است، تیراژ پایین هر عنوان کتاب است؛ گویا مردم به هر دلیلی تمایلی به خرید کتب به صورت عام ندارند و فقط در برخی از زمان‌ها برخی کتاب خاص به صورت یک تب فراگیر خریداری می‌شود. اینکه دلیل مردم از کتاب نخریدن چیست، پژوهش جداگانه‌ای می‌طلبد اما به طور خلاصه و با توجه به نظرات کارشناسان می‌توان از «عدم احساس نیاز به کتاب»، «خودشیفتگی فرهنگی»، «سطحی بودن تفکر»، «ارزش نبودن دانایی»، «تنبلی در مطالعه و اقبال

حال که وضعیت موجود را شناخته‌ایم و مقایسه کرده‌ایم، بهتر است وقت خود را روی حل مسئله کشف شده بگذاریم. راه حل در حال حاضر افزایش تعداد عناوین کتاب، یا تعداد کتابخانه‌ها نیست. باید فکری به حال این کرد که چرا تیراژ کتاب‌ها پایین است؛ هر دلیلی از دلایل بالا باشد یا دلیل جدیدی که مدنظر نبوده است، باید اولویت بندی شود و وزن‌دهی شود، ترتیب زمانی حل آن مشخص شود و چاره‌جویی شود تا بتوانیم ایرانی کتابخوان‌تر با اندیشه‌های عمیق‌تر مردمانش داشته باشیم. به امید آن روز...

نگاهی مختصر به برنامه های کتاب، کتابخوانی، نشر و حوزه های مرتبط صدا و سیما در چند سال اخیر (بخش دوم: رادیو)

• نویسنده: میلاد روشنی

دانشجوی کارشناسی علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه شاهد تهران

رادیو اقتصاد

به تولید برنامه های اقتصادی می پردازد. با توجه به گروه ها و اهداف ذکر شده در سایت خود طبیعی است که رادیو برنامه هایی در رابطه با کتاب هم داشته باشد.

۱. برنامه «اقتصاد حوالی

فرهنگ» برنامه ای است که چند تولید خود را در سال ۹۵ درباره رابطه اقتصاد مقاومتی با مباحث تولید، توزیع، صادرات، مصرف و... کتاب در ایران متمرکز کرده است. این برنامه همچنین در سال های اخیر برنامه های پراکنده ای درباره کتاب، محصولات فرهنگی، نشر و... تولید کرده است.

۲. «پیش» برنامه ای با محوریت پایان نامه ها و کتب و مقالات اقتصادی با موضوع غالب اقتصاد مقاومتی است که جمعه ها حدود یک ساعت روی آنتن می رود. این برنامه همچنان در حال پخش است

۳. «درس خواندن آسان است»: این برنامه از سال ۹۴ از شنبه تا چهارشنبه هر هفته به ارائه شیوه های صحیح درس خواندن می پردازد.

۴. «نود و هشتیا»: این برنامه که اطلاع رسانی درباره موضوعات اقتصادی ارتقای فرهنگ اقتصادی با تاکید بر اقتصاد مقاومتی و ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی را در دستور کار دارد، گاهی درباره

در میان رسانه های گروهی، صدا و سیما جامع تر از بقیه قرار می گیرد و درست است که مخاطبان تلویزیون بیشتر و عام تر اند اما رادیو مخاطبان و طرفداران خاص خود را دارد. از این رو تولید پخش برنامه های کتاب محور و موثر در مطالعه همگانی برای رادیو نیز ضروری است. همانند تلویزیون برنامه های تولیدی رادیو در این زمینه ها نیز به دو دسته مناسبی مانند نمایشگاه بین المللی کتاب و برنامه های روتین تقسیم می شوند. به دلیل ازدیاد و همچنین اینکه تقریباً همه رادیو ها در ایام برگزاری نمایشگاه کتاب برنامه های متنوعی دارند و حتی بعضی از آن ها در نمایشگاه غرفه دایر می کنند، از معرفی برنامه های نمایشگاهی صرف نظر می کنیم و به معرفی باقی برنامه ها می پردازیم. نکته دیگر این که این معرفی ها شامل رادیو های سراسری است و رادیو های استانی مد نظر نیست.

رادیو آوا

رادیو آوا برنامه مستقیمی درباره کتاب و کتابخوانی ندارد. اما سایت رادیو مطالب و خبرهایی را درباره موسیقی منتشر می کند که بخش عظیمی از آن ها معرفی کتاب هایی مرتبط با موسیقی است.

رادیو پیام

رادیو پیام از پنج بخش صبحگاهی، نیمروزی، عصرگاهی، شامگاهی و شبانگاهی تشکیل شده است که هر کدام از آن ها بخش های متنوعی دارند. مثلاً معرفی کتب و نشریات سودمند و خوانش بخش هایی از آن ها به صورت هنرمندانه و بخش موسیقی های فاخر از دیگر رسالت های بخش شبانگاهی است. در بخش های نیمروزی و صبحگاهی که با هدف اطلاع رسانی و ارتقا سطح دانش و فرهنگ طراحی شده اند نیز، گاهی به موضوع مطالعه و کتاب پرداخته شده است.

کتاب و مطالعه برنامه ساخته است. برای نمونه در برنامه ای در اردیبهشت سال ۹۵ موضوع تاثیر مطالعه و تالیف کتب اقتصادی در افزایش آگاهی اقتصادی جامعه بررسی شد.

۵. «چشم انداز»:

اگر رابطه علم سنجی و سیاست گذاری علم را با اسناد بالا دستی نادیده نگیریم، میتوانیم برنامه چشم انداز را هم مرتبط با علم سنجی در نظر گرفت چرا که این برنامه به بررسی اسناد بالادستی نظام در حوزه اقتصاد از جمله سند چشم انداز ۱۴۰۴،

برنامه ششم توسعه، سیاست های کلی نظام و... با رویکرد اقتصادی می پردازد. ان جامعه به ویژه کودکان جا بیناندازد.

رادیو تهران

۱. برنامه «کتاب شب» از سال ۷۰ هرساله با قصه های شبانه از رادیو تهران، صدای پایتخت روی موج اف.ام.ردیف ۹۴ مگاهرتز می رود. در این برنامه سعی شده قصه های ایرانی و جهانی مختلفی از کتاب های متنوع برای مخاطبان خوانده شود.

۲. برنامه «مرز پر گهر» به بررسی ادبیات دفاع مقدس، مرور مستندات و معرفی کتاب های مختلف در این حوزه می پردازد. در این برنامه از نویسندگان زیادی از حوزه

دفاع مقدس دعوت شده است.

۳. «الماس های درخشان»:

این برنامه نیز مانند مرز پر گهر با هدف معرفی آزادگان و خاطرات اسارت آنها تولید می شود و چند باری با نویسندگان کتاب های دفاع مقدس که خود جانباز و آزاده

نیز هستند گفت وگو کرده است.

رادیو ایران

۱. رادیو ایران در قسمت فرهنگ و اندیشه و در برنامه «کافه هنر»، بسیاری از رویداد های فرهنگی و کتابی را پوشش می دهد.

۲. «درس خواندن آسان»

این برنامه که از تولیدات رادیو اقتصاد است، از شبکه رادیویی ایران نیز پخش می شود.

رادیو ایران برنامه های پراکنده ای را درباره کتاب و مطالعه و... پخش کرده است که اطلاعات دقیقی از آن ها در دسترس نیست.

آشنا می شوند. تشویق شنوندگان به خواندن و مطالعه بیشتر و اصولی آموزش روش های مناسب مطالعه نیز از اهداف پخش این برنامه است.

۵. برنامه ریزی در کنکور، تست زنی، روش های مطالعه و... از محتویات برنامه «طعم مطالعه» است.

۶. «راه نامه شناخت نهج البلاغه» با هدف اصلاح سبک زندگی ارتقاء مفهوم خودشناسی و نوع تعامل با خود، بهبود روابط با دیگران و توجه به کمیت و کیفیت زندگی در عرصه های مختلف زندگی و توجه به مفاهیم کلی و جزئی نهج البلاغه با ذکر نمونه های جذاب این کتاب شریف موضوعات این برنامه را شامل می شود.

راديو سلامت

۱. برنامه «یک روز یک کتاب»: در سال های اخیر راديو سلامت برنامه ای را تحت عنوان یک روز یک کتاب را روی آتن می برد که هر روز به معرفی یک کتاب در حوزه سلامت می پردازد.

۲. «رسانه و سلامت»: این برنامه در مواقع مختلف و به مناسبت های مختلف سعی می کند در ارتباط با رسانه های مکتوب از جمله کتاب و مطبوعات و نقش آن ها در سلامت، برنامه ها و گفتگوهای مختلفی ترتیب دهد.

۴. برنامه «تمام قد» با هدف گفت و گو مفاخر ملی و چهره های ماندگار کشوری در حوزه های مختلف و بازنگری فردی، علمی و فرهنگی این افراد، تلاش دارد ضمن انتقال تجربیات آنها به جوانان و ایجاد خودباوری در این نسل، قدردان این قشر از جامعه باشد. از اقدامات این برنامه دعوت از نویسندگان، مترجمان، شاعران و... است.

راديو جوان

۱. برنامه «با من ورق بزن»: برنامه ای برای شناخت کتاب و معرفی آشنایی با فرهنگ کتاب و کتابخوانی.

۲. «از زبان برگ»: معرفی کتاب های تازه جوانان، مشکلات نشر، نقد کتاب جوانان و جوانانی که نخستین کتابشان را منتشر کرده اند. این برنامه جدیدترین کتاب های مورد نیاز جوانان را معرفی می کند.

۳. برنامه «لذت یادگیری» به منظور ارتقاء سطح کیفی مطالعه و آمادگی دانش آموزان برای کنکور سراسری و ارتقاء سطح آموزشی آنان تهیه می شود.

۴. برنامه «درس خواندن آسان است» که در راديو اقتصاد تولید می شود، علاوه بر راديو ایران از راديو جوان نیز پخش می شود. با شنیدن برنامه های درس خواندن و تست زنی با مشاوره های کارشناسان کنکور

نت» به معرفی کتاب های گویا می پردازد و در بخش «سربانگ» نیز نظرات و انتقادات فرهیختگان را درباره کتاب ها پخش می کند..

۴. «کتابک»: این برنامه به معرفی آثار یک نویسنده به صورت مجموعه ای مبادرت می کرد. همچنین به انواع کتاب ها می پرداخت.

۵. بررسی موارد خاص نسخ خطی، انواع نوشته ها، سیر تکاملی خط و کتاب ها و... همگی در برنامه «هفت کوچه» بررسی می شد. همچنین این رادیو بارها در برنامه های مختلفی مانند برنامه هفت اقلیم، طنز پردازان و... به طور پراکنده به موضوعات کتابی و مطالعه ای پرداخته است.

رادیو قرآن

این شبکه رادیویی برنامه مستقیمی درباره کتاب و خواندن ندارد اما با توجه به اینکه تمام فعالیت ها و اهداف این شبکه روی قرآن، کتاب آسمانی تمرکز دارد، به نحوی میتوان گفت مخاطبان خود را به سمت خواندن قرآن و کتاب قرآن سوق می دهد. نکته قابل توجه در این شبکه رادیویی امضای تفاهم نامه با مرکز اسناد کتابخانه ملی است. این تفاهم نامه به منظور همکاری در تبادل و اشتراک منابع اطلاعاتی بین سازمان اسناد و کتابخانه ملی به مدیریت اسحاق صلاحی و رادیو قرآن با مدیریت محمدحسین محمدزاده منعقد شده است و براساس این تفاهم نامه طرفین از منابع اطلاعاتی، ظرفیت ها و فرصت های پژوهشی، مطالعاتی و تخصصی یکدیگر بهره مند می شوند

رادیو فرهنگ

با توجه به نام و رسالت این رادیو، قطعاً بخش زیادی برنامه ها متوجه کتاب و کتابخوانی و مسائل مربوطه است. گروه های برنامه ساز این شبکه رادیویی شامل کتاب، فرهنگ و جامعه، تاریخ و اندیشه، ادب و هنر هستند که هر یک برنامه های متنوعی دارند. لازم به ذکر است این رادیو برای تهیه برنامه های خود با خانه کتاب نیز تفاهم نامه امضا کرده است.

۱. «کتاب فرهنگ»: کتابی ترین

برنامه رادیو همین کتاب فرهنگ است. برنامه ای که هر هفته شنبه ها روی آنتن می رود و شامل برنامه های متنوعی درباره کتاب است از جمله: معرفی کتاب، نقد کتاب، دعوت از نویسندگان مختلف، صحبت درباره انواع

مختلف کتاب ها، انواع روش های خواندن، انواع مخاطبان، بزرگداشت مفاخر و نویسندگان، برنامه های مناسبتی و... است. کارشناس و مجری این برنامه بر عهده دکتر حاجی زین العابدینی، عضو هیات علمی رشته علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شهید بهشتی است. این برنامه همچنان در حال پخش است.

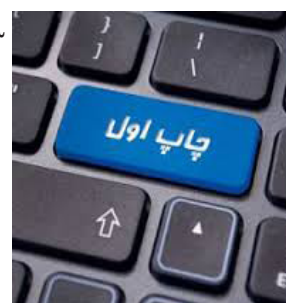
۲. برنامه «قدم زدن در

کلمات» از برنامه های رادیو فرهنگ است که با موضوع معرفی و نقد کتاب و همچنین معرفی تازه های کتاب به طور زنده پخش می شود.

۳. برنامه «چاپ اول»: بخش

«قفسه» این برنامه تازه ترین کتاب های حوزه نشر توسط ناشر کتاب معرفی می شود. بخش «اهل قلم» شامل کتاب هایی است که با صدای پدید آورنده، کتاب به شنوندگان معرفی می شود. بخش «کتاب

رادیو گفت و گو

این رادیو که با شعار صدای اندیشه ها تاسیس شد، برنامه هایی در قالب میزگرد، مناظره و مصاحبه و سخنرانی را روی آنتن می برد.

۱. برنامه «اینجا چراغی روشن است»

«است» در سری محفل های شبانه خود دوشنبه شب ها با اهالی علم گپ و گفتی درباره وضعیت عملی کشور و جهان دارند. در این محفل که چهره های شاخص علمی، کارآفرینان برتر و دانشمندان حوزه علم و فناوری دور هم جمع می شوند، در فضایی دوستانه درباره مسائل مختلف علمی و فناوری کشور دور به بحث و گفت و گو می نشینند.

اینجا
چراغی روشن است

۲. «ملاقات»: رادیو گفت و گو هر

هفته با یکی از چهره های شاخص هنری، ادبی «ملاقات» می کند و در گفت و گویی صمیمانه زوایایی جذاب از زندگی این چهره ها را به علاقه مندان و مخاطبان برنامه تقدیم می کند. نویسندگان، مترجمان و بزرگان نشر و... از جمله چهره های شاخص دعوت شده این برنامه اند.

۳. «گفت و گوی فرهنگی» در

این برنامه تلاش می شود مهمترین موضوعات و چالش های فرهنگی مطرح در سطح جامعه به صورت روشن و شفاف مورد تحلیل قرار بگیرند و در این راستا از نخبگان فرهنگی و استادان حوزه و دانشگاه با دیدگاه های مختلف دعوت میشود. وضعیت مطالعه، استناد در علوم، نقش رسانه ها در کتابخوانی و... از جمله مسائلی است که در این گفت و گو ها به آن پرداخته شده است.

رادیو معارف

این رادیو را شاید بتوان پرکار ترین و متنوع ترین رادیو در حوزه کتاب دانست. در ادامه به معرفی برنامه های تولیدی این رادیو می پردازیم:

۱. «باغ علم»: این برنامه به معرفی

مراکز علمی و پژوهشی سراسر کشور و چگونگی ارتباط با این مراکز و بیان دستاوردهای علمی آن ها پرداخته می شود.

۲. «چراغ مطالعه»: سعی می نماید

با قالبی نو و جذاب مخاطب را به امر مطالعه کتب ارزشمند ترغیب نماید.

۳. «طلوع دانش»: به بررسی تاریخ

علوم مختلف اسلامی و فراز و نشیب ها و تاثیراتی که دانش های مختلف در تمدن اسلامی داشته اند می پردازد.

۴. معرفی کتابهای تخصصی حوزه

فلسفه، کلام، عرفان و اخلاق در گفتگو با کارشناسان و نویسندگان آثار که از سال ۹۰ تا ۹۴ در برنامه «گنجینه» دنبال می شد.

۵. «پیشخوان»: برنامه ای در سال

های ۹۰ و ۹۱ به معرفی کتب نشر معارف پرداخته بود.

۶. برنامه «حدیث در آینه»

پژوهش» به معرفی و بررسی پایان نامه های برتر حوزوی و دانشگاهی با موضوع علوم حدیث می پرداخت. در هر برنامه صاحب اثر و پایان نامه در برنامه حاضر می شد و بخش های محتوایی پایان نامه را معرفی و تبیین می کرد. این

برنامه سال ۹۲ و ۹۳ پخش می شد.

دیجیتالی، قالب های جدید مطالعه» و موارد دیگر بود.

رادیو کتاب

رادیویی که کم عمر و کم فروغ بود!
رادیو کتاب از ۲۷ آبان ۹۱ همزمان با هفته کتاب، فعالیت رسمی خود را آغاز کرده بود. اما از چهارشنبه ۱۰ دی ۹۳ شب پخش

برنامه های رادیو کتاب برای همیشه متوقف شد و استودیوی پخش برنامه ها پلمب گردید. معاون سیما در خصوص تعطیلی رادیو کتاب اذعان داشت: بعد از بررسی های انجام شده توسط کارشناسان رادیو مشخص شد رادیو کتاب بعد از ۲ سال فعالیت نه تنها در جذب مخاطب موفق نبوده بلکه بر روند پرداختن به مسأله کتاب در شبکه های دیگر رادیو تأثیر منفی گذاشته است. بر اساس نظرسنجی های سازمان صدا و سیما میزان مخاطب این کانال رادیویی که فقط در تهران پخش می شد کمتر از سه دهم درصد بوده که این میزان در آمار مخاطبان یک شبکه رادیویی نزدیک به صفر محسوب می شود. از سوی دیگر به دلیل وجود این رادیو دیگر شبکه های سراسری و عمومی که میزان چشمگیری از مخاطبان رادیو را تحت پوشش دارند خود را از پرداختن به مسأله مهم کتاب بی نیاز می دیدند.

فعالیت رادیو کتاب در بخش هایی چون معرفی آثار، ناشران، محققان، مولفان، مترجمان و همچنین چگونگی سیر تحول چاپ و نشر و تهیه کتاب و در ایران و جهان بود و در فعالیتی دیگر سیر تاریخی نویسندگان ایران و جهان هم مورد بررسی قرار می گرفت. برنامه هایی مانند «وقایع اتفاقیه» در مورد رویدادهای حوزه صنعت کتاب، برنامه «مدال و مرکب» درباره جوایز مرتبط با کتاب، برنامه «صفحه مجازی» درباره مباحث دانش افزایی و آموزش فن آوریهای نوین مرتبط با کتاب، و برنامه «با کتابداران» که به بررسی مسائل مربوط به حوزه کتاب و کتابخانه و کتابدار و فعالیت های مرتبط با این موضوع اختصاص داشت، از جمله برنامه های پر مخاطب رادیو کتاب بودند.

رادیو اینترنتی ایران صدا

این رادیو ۱۴ شبکه رادیویی را به صورت زنده پخش می کند همچنین دارای آرشیو زمانی و موضوعی این شبکه هاست. بخش هایی مانند گزارش خبری، کتاب گویا، گنجینه دیجیتالی و... را داراست و به زودی رادیو تصویری خود را راه می اندازد. در واقع این رادیو یک رادیو ارائه محتوای تعاملی است. مجموعه کتاب های صوتی این رادیو بسیر غنی و متنوع است که با گذشت زمان تکمیل تر خواهد شد.

۷. ویژه نامه ای که در دهه فجر سال ۹۴ کتاب های مربوط به انقلاب، دستاوردهای آن و اندیشه های امام و مقام معظم رهبری را معرفی می کرد، «کتاب انقلاب» نام داشت.

۸. برنامه «نشریه»: در سال های ۹۱ تا ۹۳ به معرفی نشریات معارفی در سطوح مختلف می پرداخت.

رادیو معارف در برنامه های مختلفی به معرفی، تفسیر و تحقیق کتاب هایی چون قرآن کریم، نهج البلاغه، اصول کافی، کتاب شریف تحف العقول و... پرداخته است. از دیگر برنامه ای کتابی و ویژه این رادیو می توان به معرفی کتابخانه ای مانند کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی نام برد. همچنین این رادیو در سایت خود کتابخانه ای مجازی در حوزه علوم اسلامی و معارف تشکیل داده است.

رادیو نمایش

این رادیو بارها اقدام به تولید نمایش نامه های رادیویی کرده است که بر پایه کتاب بوده اند.

رادیو ورزش

۱. «نقد کتاب»: به نقد و بررسی کتاب های حوزه ورزش و علوم ورزشی با استفاده از نظرات ناشر، نویسندگان و... به منظور ارتقاء آگاهی و تعمیق بینش عمومی در حوزه نشر ورزشی می پردازد.

۲. برنامه «فرهنگ و ورزش»

با رویکرد توجه به اصلاح و پالایش فضای فرهنگی ورزش ایران در راستای اعتلای فرهنگ در امر ورزش پرداخته است. از جمله برنامه ها «ظرفیت های ورزش در توسعه فرهنگ کتابخوانی»، «بررسی وضعیت نشر و کتب ورزشی»، «کتاب های صوتی و

اولین لیب استارت آپ؛ چگونه کسب و کار خود را راه اندازی کنیم؟ برگزار شد

اولین لیب استارت آپ؛ چگونه کسب و کار خود را راه اندازی کنیم؟ برگزار شد

سلسله نشست‌های عملی یادگیرنده و خلاق اولین جلسه خود را با عنوان اولین لیب استارت آپ؛ چگونه کسب و کار خود را راه اندازی کنیم با همکاری «کتابخانه مرکزی، مرکز نشر و اسناد دانشگاه شهید بهشتی، شرکت یابش و ادکا» روز دوشنبه ۲۱ تیرماه ساعت ۱۰:۳۰ برگزار شد.

این کارگاه با سخنرانی مهندس حسین حیدری در سالن کنفرانس کتابخانه مرکزی، مرکز نشر و اسناد دانشگاه شهید بهشتی با حضور جمعی از اساتید و دانشجویان رشته علم اطلاعات و دانش شناسی، مسئولین و کارشناسان کتابخانه‌های تخصصی و دانشگاهی تشکیل شد. حیدری در ابتدا هدف از برگزاری این کارگاه را کمک به راه اندازی کسب و کارهای کوچک توسط دانشجویان و فارغ‌التحصیلان کتابداری و علم اطلاعات اعلام کرد.

در این کارگاه که به مدت ۳ ساعت به دو صورت تئوری و عملی برگزار شد مدیر یابش در آغاز جهت آماده شدن ذهن شرکت کنندگان برای ورود به بحث به بیان داستان کارآفرینی خود پرداخت. ایشان با بیان این نکته که در ابتدا باید ایده کاری را در ذهن پرداخت و سپس با ترسیم به پرورش و تغییر شکل آن از صورت بالقوه به بالفعل کمک نمود به بیان مراحل اولیه راه اندازی کسب و کار (کارآفرینی) پرداخت. در ادامه از دوستان حاضر در جمع خواسته شد تا ایده‌های کاری مد نظرشان را یادداشت و تحویل دهند. «هر شخص ده ایده». این کار به دو صورت انفرادی و گروهی توسط دوستان انجام گرفت.

در ادامه میلاد روشنی کارشناس علم اطلاعات و دانش شناسی با ارائه پاورپوینت درباره استارت آپ‌های ایرانی به ایراد سخنرانی پرداخت. روشنی با بیان این نکته که استارت آپ‌های ایرانی مبتنی بر تولید محتوای اطلاعاتی هستند به معرفی چند نمونه از این استارت‌آپ‌ها پرداخت. ایشان همچنین به نکاتی در مورد راه‌هایی جهت کسب ایده‌های خوب و شروع یک استارت آپ موفق اشاره کرد. بعد از اتمام صحبت میلاد روشنی، مهندس حیدری درباره کشف فرصت و خلق یک ایده موفق و نمونه‌های کاری در این زمینه «مبتنی بر روش‌های مختلف» سخن گفت.

در انتها از حضاران در جلسه خواسته شد تا ایده‌های نوشته شده را برای جلسه آینده ترسیم و در آن جلسه به معرفی کامل ایده‌ها و ایرادات آن‌ها پرداخته شود.

برای دریافت فایل پاورپوینت [اینجا](#) را کلیک بفرمایید.
و برای دریافت فایل‌های صوتی کارگاه [اینجا](#) کلیک نمایید.

گفت و گو مجله کتابدار ۲۰ با سارا عرفانی - در حال حاضر قصد نوشتن ادامه ی پنجشنبه ی فیروزه ای را ندارم.

• نویسنده : محمدرضا چهارسوقی

دانشجوی متالوژی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر تهران

بیشتر دوست دارید؟
- قاعدتا همه ی آثار یک نویسنده برایش ارزشمند است. اما من پنجشنبه فیروزه ای را بیشتر دوست دارم. از این جهت که زمان بیشتری برای نوشتنش صرف کردم و تلاش بیشتری برای به سرانجام رساندن داستان داشتم. اما در مورد شخصیت ها باید بگویم که نمی توانم آنها را از هم متمایز کنم. چون همه شان باورپذیر بوده اند و مخاطب با آنها ارتباط برقرار کرده، لذا همه ی آنها را دوست دارم.

+ نویسنده ی مورد علاقه ی خودتان کیست؟

- کارهای آقای رضا امیرخانی را خیلی می پسندم.

+ آیا تا بحال شده برای درک بهتر یکی از شخصیت هایی که طراحی کرده اید، خود را در موقعیت آن شخصیت قرار دهید؟

- حتما باید خود را در شرایط شخصیت ها تصور کنم تا بتوانم بنویسم، وگرنه داستانی خلق نمی شود، البته گاهی هم شخصیت ها را در موقعیت هایی که خودم قبلا تجربه ی حضور در آنها را داشته ام قرار میدهم.

+ آیا برایتان پیش آمده که در حین نوشتن یک داستان، حال و روز شخصیت هایی که خلق کرده اید شما را بسیار اندوهگین کند و یا حتی اشکتان را درآورد؟

- برای خود شخصیت ها نه، اما پیش آمده که در فضای معنوی داستان غرق بشوم و گریه کنم.

+ ایده ی آغاز نوشتن یک اثر جدید، چگونه در ذهنتان شکل میگیرد؟

- یک اتفاقی خیلی باید ذهنم را درگیر کرده باشد تا کم کم به ایده ی داستانی تبدیل شود. یعنی معمولا از چیزهایی می نویسم که برایم دغدغه ی ذهنی می شوند و مدت ها اذیتم می کنند. آنقدر به ماجرا فکر می کنم که کم کم به این نتیجه می رسم می شود آن را به شکل داستان نوشت.

خانم سارا عرفانی، نویسنده ی ایرانی کتاب های پنجشنبه ی فیروزه ای، لبخند مسیح و ... در سال ۱۳۶۱ متولد شدند، وی در شمار معدود نویسندگان ایرانی قرار می گیرد که کتاب هایشان به زبان های دیگر نیز ترجمه شده اند، او همچنین توانسته جوایز متعددی را در زمینه ی نویسندگی کسب کند که از بین آنها میتوان به جایزه ی رضوی اشاره کرد.

بانو سارا عرفانی امروز در کنار ما هستند تا به برخی از سوالات ما پاسخ بدهند.

+ یک سوالی که پس از خواندن کتاب پنجشنبه ی فیروزه ای برای من به وجود آمد، این بود که از دیدگاه خود شما، سرنوشت هریک از شخصیت ها را به کدام سو برد و آیا شما قصد نوشتن جلد دوم این کتاب را دارید؟

- ترجیح می دهم در مورد پایان داستان صحبت نکنم. هر خواننده ای می تواند خودش به نتیجه برسد. ضمن اینکه در جلسات نقد و بررسی ای که شرکت کردم دیدم بر اساس کدها و اشاره هایی که در داستان داشتم، مخاطب توانسته به درستی پایان داستان را کشف کند. اگر من پایان داستان را بگویم، اجازه ی این کشف را از مخاطب گرفته ام. شاید زمانی ادامه ی پنجشنبه فیروزه ای را بنویسم، اما در حال حاضر چنین قصدی ندارم.

+ در بین کتاب هایی که نوشته اید و شخصیت هایی که طراحی کرده اید، کدام کتاب و کدام شخصیت را از بقیه

+ اگر نویسنده نبودید چه شغلی را انتخاب میکردید؟

- من به مباحث فلسفی عرفانی خیلی علاقمند هستم. رشته‌ی دانشگاهی‌ام هم فلسفه اسلامی بود، اگر نویسنده نمی‌شدم حتماً آن را جدی‌تر دنبال می‌کردم.

+ دلیل نادیده گرفته شدن کتاب‌های نویسندگان ایرانی در مقابل کتاب‌های ترجمه شده چیست؟ راه حل پیشنهادی شما برای بیشتر دیده شدن کتاب‌های نویسندگان ایرانی چیست؟

- به نظرم رسانه‌ها باید بیشتر به معرفی آثار ایرانی بپردازند. معرفی و بررسی این کارها می‌تواند موثر باشد. ضمن اینکه نویسنده‌ها نسبت به سایر هنرمندان همیشه مهجورتر هستند و باز هم وظیفه‌ی رسانه است که نویسندگان را معرفی کند.

+ شما به عنوان یک نویسنده قطعا از نوشتن لذت می‌برید، چه چیز لذت بخشی در نوشتن دیده‌اید؟

- بله لذت می‌برم. نوشتن دنیایی پیش رویم می‌گذارد که می‌تواند توسن خیالم را رها کنم و آنچه ذهنم را درگیر کرده خلق کنم، حرف‌هایی بزنم که شاید نتوانم در دنیای واقعی آنها را به زبان بیاورم و شخصیت‌هایی بسازم که کارهای خاصی انجام می‌دهند. اصل ماجرا همین است؛ خلق.

وقتی داستانی خلق می‌شود و من خالق داستان می‌شوم، گویی یکی از صفات حضرت حق را در خودم پیاده می‌کنم. کمی شبیه خدا می‌شوم و لذتش در همین است. وقتی هم که داستان تمام می‌شود کناری می‌ایستم و به خودم تبارک می‌گویم.

+ خاطره‌ای از دوران کودکی خود برایمان تعریف کنید؟

- در کودکی خیلی پیش می‌آمد اگر از شرایط مدرسه ناراضی بودم یک نامه برای مدیر یا معاون مدرسه بنویسم و یک جوری مخفیانه در اتاقش بیندازم. بعضی وقت‌ها هم اتفاقاً نامه موثر واقع می‌شد و مشکلات حل می‌شد. فکر می‌کنم همان نامه‌ها بدون اینکه حواسم باشد مقدمه‌ی نویسنده شدنم بودند.

+ آیا کاری در دست نوشتن دارید؟ موضوع و داستان کلی کار چیست؟

- در حال نوشتن داستان زندگی حضرت معصومه هستم برای گروه سنی نوجوان. امیدوارم کار خوبی بشود.

+ ممنون از اینکه با ما صحبت کردید.

مصاحبه کننده: محمدرضا چهارسوقی
۱۱ تیرماه ۱۳۹۵

پرونده ویژه ۲: مشکلات نویسندگان و مترجمان (بخش دوم)

• نویسنده: محمدرضا چهارسوقی

دانشجوی متالوژی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر تهران

در همان حوزه ی کاری خود شروع به درآمد زایی کاذب می کند. سفارشی نویسی، باند بازی، داور، فروش آموزش داستان نویسی (تضمینی به شرط کمک به چاپ)!!

+ ناشران چگونه میتوانند در رفع این مشکلات سهیم باشند؟

- ناشران خود مولد مشکلات و بیشترین بهره برنده از این ضعف ها و کاستی ها هستند. ناشر حق دارد کتابی را رد یا قبول کند، ولی بعد از قبول کتاب باید تعهداتی نسبت به نویسنده اثر داشته باشد و به آنها عمل کند. جالب این جاست که نگاه اکثر ناشران به نویسنده ها از بالاست و برای چاپ اثر روی سر نویسنده منت می گذارند. در حالیکه بساط نشر وابسته به کار نویسنده هاست. تصور کنید نویسنده ها در یک حرکت جمعی و اعتراضی به ناشران اثری ندهند، خب در نشر و ناشر تخته می شود.

+ آیا دخالت بخش دولتی میتواند مشکلات شما را حل کند؟

- فکر نمی کنم، چراکه برخی مشکلات صنفی هستند و به صورت پیگیری سندیکاها یا صنفی قابل پیگیری و حل می باشند، دخالت و نظارت مستقیم نهادهای دولتی نمیتواند اتفاق مثبت و خوبی باشد.

+ رسانه چطور میتواند گامی در جهت رفع مشکلات نویسندگان بردارد؟

- در مورد رسانه ها باید بگویم که تاثیرشان بدون شک مثبت هست و خواهد بود، مثلاً "صفحات ادبی" روزنامه ها که به معرفی و نقد کتاب می پردازند، برنامه های خوبی که در شبکه های مختلف رادیویی مثل رادیو فرهنگ، رادیو گفتگو و ... در همین زمینه تولید می شود، تاثیرشان در جذب مخاطب برای ادبیات مثبت است.

+ وزارت ارشاد ادعا دارد که سانسور کردن باعث میشود که کتاب ها در چهارچوب اخلاقی منتشر شوند، این چهارچوب را شرح دهید و بگویید آیا تمامی کتاب هایی که سانسور میشوند خارج از این چهارچوب هستند؟ - خلاصه بگویم، هیچ چهار چوبی برای شرح دادن وجود ندارد.

درود بر خوانندگان و همراهان همیشگی بخش پرونده ویژه، خیلی خوشحالم که بار دیگر با مصاحبه ای جدید در خدمتان هستم، در بخش قبلی این قسمت به سراغ **آقای آراز بارسقین** رفتیم و در کنار ایشان به بررسی مشکلات مترجمان پرداختیم، امروز این افتخار نصیب ما شده که در کنار خانم نیکی، به بررسی پاره ای از مشکلات نویسندگان بپردازیم.

شایسته است قبل از شروع مصاحبه، مهمان این بخش از مجموعه پرونده ویژه را خدمتان معرفی کنم، **ملاحات نیکی**، متولد رشت، کارشناس مهندسی متالوژی از دانشگاه صنعتی سهند تبریز، وی از سال هشتاد و نه شروع به نوشتن داستان کرد و **محراب سانتاماریا**، عنوان کتاب اخیری است که از وی منتشر شده است.

+ درود بر خانم نیکی، ممنونم که قبول کردید به سوالات ما پاسخ بدهید.

- سلام بر شما و خوانندگان عزیز مجموعه ی پرونده ی ویژه.

+ ابتدا خودتان در مورد مشکلات نویسندگان و منشا این مشکلات برایمان توضیح دهید.

- مشکل عمده نگاه به حرفه ی شریف نویسندگی است. نگاهی که در هر سطحی از جامعه وجود دارد و کسی این حرفه را به رسمیت نمی شناسد و ... نویسندگی تامین مالی ندارد و تقریباً سفره ای خالی است که تنها میتوان به بهانه ی عشق دورش نشست، لاجرم این عشق همیشه کافی نیست. به این ترتیب نویسند

هیچ سیستم سانسوری، هر چقدر قوی و کامل باشد هم، نمی تواند چهارچوبی تعریف کند. گاهی در آثار منتشر شده مطالبی بوده که عبور آن مطالب از ماشین سانسور بعید به نظر رسیده و گاهی مطالب عادی و روزمره و روتین سانسور شده. نمی توان هدفمندی و هوشمندی خاصی پشت قضیه دید. هر چند بحث محتوایی به نظرم بیشتر مدنظر بوده ولی گاهی تا حد بازی با کلمات و نوع کاربرد آنها افول داشته.

+ آیا واگذار کردن مسئولیت سانسور به بخش خصوصی، مشکلات ناشی از سانسور را کمتر میکند؟
- من فکر می کنم مشکلات، به دلیل تداخل روابط و ... بیشتر هم شود و امکان تحقیر و سو استفاده نویسنده شدید تر شود.

+ آیا نویسندگان بعد از انتشار کتاب باز هم مجبورند با مشکلات دست و پنجه نرم کنند؟ چه مشکلاتی؟
- البته که بله، مخصوصا اگر در شهرستان باشی. روال کلی کار یکسان می باشد، ارتباط با ناشر، پذیرش شرایط یکطرفه ی ناشر، تعیین زمان چاپ از طرف ناشر، اخذ مجوز از ارشاد و ... بعد از چاپ هم عرضه و معرفی کتاب. اکثر کتاب ها فقط در تهران و به ندرت در چند شهر بزرگ پخش می شوند و اغلب نویسنده ی شهرستانی باید مدت ها برای رسیدن کتاب به ویتترین کتابفروشی ها پیگیری کند...

+ چرا کتب نویسندگان ایرانی به زبان های دیگر ترجمه نمیشود؟

- دو مورد از شاخص هایی که در آثار داستان نویسان ایرانی دیده میشود، ضعف تجربه ی زیستی و عدم تجربه فضاهای جدید و به کار گیری آن در ادبیات است. به این ترتیب داستان های تولیدی اغلب شخصیت محور هستند نه فضا محور، البته نمی توان گفت این به خودی خود ضعف تلقی میشود ولی به نظر من تنوع و جذابیت را از آثار گرفته. شاید ضعف دیگر به این برگردد که نویسندگان جوان ما برای نوشتن و مطرح شدن عجله دارند و در حیطه ی نوشتاری داستان خود تحقیق نمی کنند، در حالی که نویسندگان مطرح که آثار ماندگار و شاخص به وجود آورده اند، سال ها وقت برای نت برداری، تحقیق، بازدید مکانی ... میگذاشتند، به همین علت آمارهای جدید به تخیل صرف وابسته میشود.

+ ممنون از اینکه همراه ما بودید، کتاب جدیدتان کی منتشر میشود؟

- مشغول نوشتن رمانی هستم که ایده ی آن بر اساس تجربیاتم در محیط کارگری و کارخانه ها شکل گرفته و حقیقتا معلوم نمیدانم چه زمانی منتشر میشود.

مصاحبه کننده: محمدرضا چهارسوقی

۱۸ تیر ماه ۱۳۹۵

#آرشیو و موزه

معرفی استانداردهای آرشیوی: استاندارد تبادل داده توصیف آرشیو

رمز گذاری شده «EAD»

● نویسنده: فرزانه بهارلو

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات آرشیوی دانشگاه الزهرا - کتابدار کتابخانه دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهرا

مقدمه

آرشیو دربردارنده پیشینه فعالیت هایی است که سازمان ها و نهادهای کشوری انجام می دهند. این پیشینه ها در گذشته فقط قالب چاپی داشتند ولی امروزه گسترش منابع وبی و اتوماسیون های اداری موجب گسترش اسناد الکترونیکی شده است. بنابراین آرشیو امروزه اسناد رقمی و چاپی را با اهداف اداری-قانونی و فرهنگی-تاریخی نگهداری می کند. اساسی ترین دلیل نگهداری این منابع، ثبت آنها به عنوان شناسنامه ملی است که هویت یک ملت را نمایان می سازد. استانداردها در طول زمان برای تامین سیستمی موثر و منسجم برای آرشیوها و آرشیویست ها توسعه یافته اند (عادل اسفنجانی، ۱۳۸۹). توصیف منابع در جهت دسترسی بهتر از وظایف آرشیو و آرشیومدار است.

استاندارد مجموعه ای از دستورالعمل ها و معیارهاست که طی آن فرایند تهیه یک محصول یا نحوه اجرای یک عملکرد را به نحو کامل شرح داده که توسط یک سازمان معتبر ملی یا بین المللی تأیید و امضاء گردیده است. استاندارد یک توافق حرفه ای، توانا و مولد در تبادل اطلاعات، قابل استفاده در صورت کهنه شدن فناوری است (انصاری، ۱۳۸۸).

استاندارد های توصیفی از مهمترین ابزارهایی است که آرشیومداران برای توصیف منابع آرشیوی از آنها بهره می گیرند. استانداردهای توصیف آرشیوی با تأکید بر برقراری پیوند بین تنظیم و توصیف و با هدف "اطمینان از تولید توصیف منطقی و روشن، تسهیل بازیابی و تبادل اطلاعات، کمک به اشتراک اطلاعات معتبر و یکپارچه سازی توصیف های مختلف در نظام اطلاعاتی واحد" ایجاد شده است.

استاندارد ساختار داده^[۱]، استاندارد ارزش داده^[۲]، استاندارد مبادله داده^[۳] و استاندارد محتوای داده^[۴] از جمله استانداردهای توصیف آرشیوی هستند (کوکبی، رضایی شریف آبادی، و اصنافی، ۱۳۹۱). استاندارد تبادل داده، امکان انتقال و مبادله ساختار داده یا داده های منفردی-که تحت استاندارد ساختار داده کددار شده اند- فراهم می کند. به وسیله این استانداردها، اطلاعات را می توان به رایانه منتقل کرد. استاندارد فراداده ای آرشیو کدگذاری شده (ای. ای. دی^[۵]) نیز از جمله این نوع استانداردهاست، که در سال ۱۹۹۶ توسط دفتر توسعه شبکه و استانداردهای مارک کتابخانه کنگره برای جامعه آرشیومداران آمریکا تهیه شده است (کوکبی، رضایی شریف آبادی، و اصنافی، ۱۳۹۱).

استاندارد فراداده ای موجب بهبود کیفیت خدمات سامانه های اطلاعاتی و تسهیل تبادل اطلاعات می شود. این استانداردها

شامل داده هایی است که اطلاعات کتابشناختی، شکل ظاهری، خصوصیات فیزیکی، ساختار فنی و محتوای موضوعی یک منبع یا شی اطلاعاتی را توصیف می کند. استاندارد فراداده ای آرشیو کدگذاری شده معبرهایی به درون و برون استاندارد توصیف آرشیوی بین المللی عام^[۶] دارد (صمیعی، میترا، ۱۳۹۴). معرفی استاندارد

توسعه اینترنت و لزوم ایجاد آرشیو دیجیتال موجب شد استاندارد تبادل داده در جهت حفاظت رقمی داده های توصیفی، "استاندارد توصیف آرشیوی رمز گذاری شده" در سال ۱۹۹۶ برای حفاظت داده های توصیفی استاندارد توصیف بین المللی عام و براساس طرح کدگذاری گسترش پذیر (اکس.ام.ال)^[۷] توسط دفتر توسعه شبکه و استانداردهای مارک کتابخانه کنگره آمریکا منتشر شود (Doranti & Franks, 2015).

هدف اصلی این استاندارد، شناسه گذاری محتوای ابزارهای بازیابی اطلاعات (فهرست ها، نمایه ها و راهنماها) برای دسترسی به اشیای آرشیوی و مخازن نسخه های خطی در محیط شبکه ای است. این استاندارد امکان توصیف دقیق و جامع محتوا و ساختار معنایی مجموعه های اشیای آرشیوی را میسر می سازد. همچنین، موجب استاندارد سازی اطلاعات مجموعه های آرشیوی ذخیره شده در ابزارهای بازیابی اطلاعات می شود. به عبارت دیگر، پیشینه های تولید شده براساس این استاندارد، به دلیل استفاده از بستر نحوی و ساختار مناسب، تبادل اطلاعات میان نظام های آرشیوی را بهبود می بخشد.

این استاندارد، پرکاربردترین فراداده توصیفی در بافت آرشیوی به شمار می رود و با دارا بودن ویژگی های مناسب، قابلیت میانکنش پذیری با دیگر استانداردهای بافت فرهنگی را دارد (طاهری، سیدمهدی، ۱۳۹۱).

این استاندارد توسط انگلستان در ۱۹۹۷ و کره ۲۰۱۱ مورد بهره برداری قرار گرفته است. استاندارد توصیف آرشیو رمز گذاری شده اگرچه برای منابع دیجیتالی طراحی نشده است ولی برای توصیف فراداده های مجموعه های دیجیتالی و آنالوگ مورد استفاده قرار می گیرد. سازگاری با اصول آرشیوی و استانداردهای مرتبط از ویژگی های آن محسوب می شود. از کاربرد های آن هم می توان توصیف مجموعه آرشیوی، توصیف راهبری فضاهای اطلاعاتی سلسله مراتبی و پیچیده، رمزگذاری راهنماهای بازیابی آرشیوی را برشمرد. این استاندارد در سه سطح و ۲۶۶ عنصر داده ای تعریف شده است (صمیعی، میترا، ۱۳۹۴).

عناصر موجود در استاندارد

توصیف آرشیوی <Archdesc>	توصیف کتابشناختی <Frontmatter>	مستندسازی <eadheader>
یادداشت - شرایط دسترسی	عنوان	عنوان
تاریخچه - سطح توصیف	اسامی	تاریخ
زبان - وضعیت توصیف	موضوع	روش های ارزشیابی
شرایط دسترسی - اسناد مرتبط	فهرست راهنما	اندازه
ارزشیابی دوره‌ای - مجموعه مرتبط		درهمکرد مجموعه زمانی
خط مشی ارزشیابی - انتشارات مرتبط		تاریخ تولید
تاریخ نگهداری - شرایط تکثیر		گردآورنده/تولیدکننده
منبع دریافت سند - ناشر یا توزیع کننده		سایر مجموعه رکوردها
موضوع - یادداشت عمومی		
سازمان آرشیوی - شیوه تنظیم		
محل - استناد ارجاعی		
انتخاب، ارزیابی و امحا		

اطلاعات، ۱۳۱-۱۴۷.

Doranti, L., & Franks, P. c. (2015). Encyclopedia of Archival Science. canada: Rowman& Littlffielo

G.Krouse, M. (2010). Remote users in our midst: insights from Archivalmetrics project. Michigan: university of michigan

M.Duff, w. (2010). The development, testing, and Evaluation of the Archival Metrics Toolkites. the American Archivist, ۵۶۹-۵۹۹

Meyerson, j., Galloway, P., & Bais, R. (2012, October). Improving the user Experience of Professional Researchers: Applying a user-centered Design framework in Archival Repositories. Asist, ۲۸-۳۱

School of information, university of michigan. (2010, 01 31). Archivalmetrics.ppt. Retrieved from Archivalmetrics: www.Archivalmetrics.org

این استاندارد با ایجاد عناصر توصیف چند سطحی بازبگرهای جامعی را برای بازبایی مواد آرشیوی ایجاد می کند. وجود فراداده های تکراری در استاندارد مورد بررسی، موجب توصیف همه جانبه ماده آرشیوی می شود و آرشیومدار با هر نگاهی به ماده آرشیوی می تواند آن را همه جانبه توصیف نماید که دسترسی بیشتر کاربران به آرشیو را ممکن می شود.

پانویس:

Data Structure Standard [۱]

Data Value Standard [۲]

Data Interchange Standards [۳]

Data Content Standard [۴]

EAD [۵]

ISAD [۶]

XML [۷]

منابع

اشرفی، ف. و بزرگی، ا.ا. (۹۰). خدمات مرجع مجازی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران: ارزیابی کیفی. فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی

#کتابخانه و کودک

۱۸ حقیقت درباره کتابخوانی کودکان

● مترجم: معصومه سعادت

کارشناس علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه الزهرا (س) تهران

۷. در مناطقی با درآمد بالا به ازای هر کودک سیزده کتاب وجود دارد، اما در مناطق فقیر این نسبت برابر یک کتاب مناسب برای هر ۳۰۰ کودک است. نیومن، سوزان و دیوید K. دیکنسون، اد. راهنمای اولیه سواد تحقیقات، جلد ۲. نیویورک، نیویورک: ۲۰۰۶، ص. ۳۱.^[۵]

۸. هشتاد درصد از کودکان در برنامه‌های قبل و بعد از مدرسه در مجامع کم درآمد حتی یک کتاب مناسب سن کودکان هم ندارند. نیومن، سوزان، و همکاران. دسترسی برای همه: بسته شدن شکاف کتاب برای کودکان در آموزش و پرورش ابتدایی. نیوآرک، DE: انجمن قرائت بین المللی، ۲۰۰۱، ص. ۳.^[۶]

۹. ۶۱٪ خانواده‌های کم درآمد در خانه‌ی خود هیچ کتابی برای کودکانشان ندارند. سواد خواندن در ایالات متحده، ۱۹۹۶.^[۷]
۱۰. فقط ۲۴٪ کودکان شش ساله‌ی واثوکان، با کتاب درگیر بوده‌اند. ۲۰۰۹ ارزیابی آمادگی مهدکودک‌ها، یونایتد وی آو لیک کانتری ۲۰۱۰.^[۸]

۱۱. هر سال بیش از دو میلیارد دلار هزینه می‌شود تا دانش آموزان یک پایه‌ی راه، به خاطر مشکلاتی که در خواندن دوباره بخوانند. وزارت بهداشت و خدمات انسانی ایالات متحده.^[۹]
۱۲. شاید جدی‌ترین مساله برای مبارزه با مشکلات سوادآموزی فعلی این است که آن را ندیده بگیریم، یا توجه‌ها را از آن منحرف کنیم. از مشکل واقعی: عدم دسترسی کودکان به کتاب به خاطر فقر! کراشن، ۲۰۰۷.^[۱۰]

۱۳. هر ترک تحصیلی در طول عمر خود، حدود ۲۶۰۰۰۰ دلار از هزینه‌های کشور را مصرف می‌کند. Rouse, C.E. (2005). «عواقب بازار کار از آموزش ناکافی» مقاله هزینه‌های اجتماعی سمپوزیوم آموزش ناکافی، اساتید کالج دانشگاه کلمبیا. اکتبر ۲۰۰۵.^[۱۱]

۱. داشتن کتاب در خانه ۲ برابر تاثیرگذارتر از آموزش پدر است. پژوهش در طبقه بندی و تحرک اجتماعی، ۲۰۱۰.^[۱۲]
۲. مهم‌ترین عامل بر موفقیت‌های تحصیلی کودکان در ابتدای تحصیل در مدرسه، شناختن کتابی است که قبل از ورود به مدرسه آن را در خانه خوانده‌اند. کمسیون ملی در خواندن، ۱۹۸۵.^[۱۳]
۳. تنها عاملی که با نمرات روخوانی کتاب ارتباط مستقیم دارد، تعداد کتاب‌های داخل خانه است. بحران سواد آموزی: ادعاهای دروغین، رئال راه حل، ۱۹۹۸.^[۱۴]
۴. کودکان کلاس اولی که بیهوده با کتاب خواندن مبارزه می‌کنند خیلی زود به این نتیجه می‌رسند که به خواندن نه علاقه و نه احتیاج دارند. Juel, ۱۹۹۸.
۵. دو سوم دانش‌آموزانی که در پایان کلاس چهارم نمی‌توانند به خوبی روخوانی کنند، مدرسه را کج دار و مریز تمام می‌کنند. BeginToRead.com
۶. اصرار جوانان به خواندن وقتی کتابی برای خواندن در دسترس نیست، با اصرار مردم گرسنه به غذا، وقتی غذایی در دسترس نیست برابر است. کراشن، ۲۰۰۷.^[۱۵]

- Kindergarten Readiness Assessment, United Way ۲۰۰۹ [۸]
of Lake County 2010
U.S. Department of Health and Human Services [۹]
Krashen, 2007 [۱۰]
Paper prepared the Social Costs of Inadequate Edu- " [۱۱]
cation symposium, Teachers College Columbia University.
October 2005
Arizona Republic (9-15-2004) Advertisement by [۱۲]
Sheahomes
Newman [۱۳]
Sanford [۱۴]
American's Child Care Crisis: A Crime Prevention" [۱۵]
"Tragedy"; Fight Crime: Invest in Kids, 2000
Anderson, Wilson, & Fielding, 1988 [۱۶]
Ramos and Krashen, 1998; Cho and Krashen, 2002 [۱۷]

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[۱۸Facts about Children's Literacy](#)

۱۴. زمانی که پروژه ی ایالت آریزونا برای تخمین تعداد تخت های زندان ها داشت انجام می شد، یکی از عوامل مورد بررسی تعداد دانش آموزانی بود که در کلاس چهارم هنوز نمی توانستند خوب روخوانی کنند. جمهوری آریزونا (۹-۱۵-۲۰۰۴) تبلیغات توسط شیاهوم^[۱۲]

۱۵. موفق ترین راه برای بهبود کتاب خوانی کودکان خانواده های کم درآمد این است که دسترسی آنها را به ناشرانی مانند نیومن^[۱۳]، سنفورد^[۱۴] و همکاران آنها افزایش یابد. "بحران آمریکا مراقبت از کودک: فاجعه پیشگیری از جرم؛ مبارزه با جرم: سرمایه گذاری در کودکان و نوجوانان، ۲۰۰۰^[۱۵]

۱۶. عادت به کتاب خوانی دانش آموزان خارج از مدرسه نشان داده است که حتی ۱۵ دقیقه مطالعه ی مستقل در روز، آنها را در معرض بیش از یک میلیون واژه در سال قرار می دهد. اندرسون، ویلسون، و فیلدینگ، ۱۹۸۸^[۱۶]

۱۷. داشتن حتی یک وسیله ی کوچک برای کتاب خواندن می تواند شور و شوق کتاب خوانی را به طور قابل ملاحظه ای افزایش دهد. راموس و کراشن، ۱۹۹۸؛ چو و کراشن، ۲۰۰۲^[۱۷]

۱۸. در سال ۲۰۰۹ آمریکایی ها سه میلیارد و دویست میلیون دلار برای کتاب های کودکان خرج کرد. اما عرضه ی با کیفیت کتابهای کودک بسیار بیشتر از تقاضای آن است.

پانویس:

- Research in Social Stratification and Mobility, 2010 [۱]
National Commission on Reading, 1985 [۲]
The Literacy Crisis: False Claims, Real Solutions, 1998 [۳]
Krashen, 2007 [۴]
Neuman, Susan B. and David K. Dickinson, ed. Hand- [۵]
book of Early Literacy Research, Volume 2. New York, NY:
2006, p. 31
Neuman, Susan B., et al. Access for All: Closing the Book [۶]
Gap for Children in Early Education. Newark, DE: Interna-
tional Reading Association, 2001, p. 3
Reading Literacy in the United States, 1996 [۷]

نوجوانان چه بخوانند؟ چه نخوانند؟

● نویسنده: معصومه سعادت

کارشناس علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه الزهرا (س) تهران

بزرگشان دیگر نمی‌توانست آن‌ها را سرگرم کند. تا چند سال بازار کتاب نوجوانان کساد بود و به جز چند عنوان کتاب خوب، کتابی که بتواند آن‌ها را مشتاق خواندن کند وجود نداشت.

اما حالا اوضاع نشر کتاب‌های نوجوان بهتر است. هرچند هنوز کمیت آن‌ها را نمی‌توان با کتاب‌های بزرگسال و کودک مقایسه کرد ولی کیفیت آن‌ها خیلی بهتر از قبل و کاملاً مناسب و به روز و جذاب برای این گروه سنی (۱۳-۱۸ ساله) است. همچنین جشنواره‌هایی وجود دارند که در آن‌ها کتاب‌های کودک و نوجوان بررسی می‌شوند و برای کتاب‌های برتر آن‌ها نیز جوایز و نشان‌هایی در نظر گرفته شده است.

من به عنوان یک کتابدار کتابخانه آموزشی که با دانش‌آموزان نوجوان سر و کار دارم و به عنوان یک کتابدار برای رسیدن به مهم‌ترین رسالت‌ها که ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی و آشتی دادن گروه‌های مختلف جامعه با کتاب و مطالعه است، وظیفه‌ی خودم می‌دانم چند ناشر پر قدرت و کار درست که بخشی از فعالیت خود را به انتشار کتاب‌های با کیفیت برای نوجوانان اختصاص داده‌اند معرفی کنم. امیدوارم سایر کتابداران و کسانی که دغدغه کتاب‌خوانی نوجوانان را دارند بتوانند از این ناشران و کتاب‌های آنها استفاده کنند. چرا که اگر کتاب خوب در دسترس نوجوانان نباشد سراغ کتاب‌هایی می‌روند که برای سن آن‌ها مناسب نیست و ذهن‌شان را درگیر مسائلی می‌کند که به روح و جسم آن‌ها در سن حساس و پر تنش نوجوانی ضربه می‌زند.

در شماره‌های آتی به سراغ ناشران مطرح در این عرصه خواهیم رفت و با گزارش و مصاحبه علاقه‌مندان را با این ناشران آشنا خواهیم کرد.

پیش از این‌ها ثابت شده است که کودکی مهم‌ترین سن برای شکل گرفتن عادت کتاب‌خوانی است، و هر کتاب‌خوان حرفه‌ای به راحتی می‌تواند ده‌ها کتاب کودک خوب معرفی کند. کتاب‌هایی که در کودکی خوانده و از آن‌ها آموخته است و معمولاً جزء بهترین و شیرین‌ترین خاطرات کودکی هر فرد به شمار می‌رود. کتاب‌هایی که روان بودن، حجم کم و آموزندگی سه مولفه‌ی اصلی آن‌ها به شمار می‌رود و انتخاب آن‌ها بسیار راحت است.

کتاب‌های بی‌شماری هم برای بزرگسالان وجود دارد. انتخاب کتاب خوب برای بزرگسالان نیز کار آسانی است. کتاب‌هایی که جایزه‌های ادبی و بین‌المللی گرفته‌اند، کتاب‌هایی که به قلم نویسندگان مطرح ایران و دنیا نوشته شده است و یا کتاب‌هایی که در تخصص هر فرد نوشته شده است بی‌شمارند و هر کسی می‌تواند به راحتی طبق عادت مطالعاتی خود کتابی را انتخاب کند و بخواند.

پیش از انقلاب اسلامی در ایران نوجوان‌ها پا به پای بزرگترهایشان کتاب‌های دکتر شریعتی و سخنرانی‌های امام خمینی و کتاب‌هایی با موضوع ظلم‌ستیزی و مقابله با ظالم می‌خواندند. برای همین پس از انقلاب انتشار کتاب‌هایی با این مضامین بازار گرم و طرفدار بی‌شمار داشت. کمی بعد از آن مردم ایران و مخصوصاً نوجوانان با واقعیت جنگ رو به رو شدند و همانطور که انتظار می‌رفت کتاب‌هایی در حوزه‌ی جنگ، خاطرات رزمندگان و انتظار خانواده‌ها برای برگشتن جوانانشان به خانه رونق پیدا کرد. اما چند سال بعد از جنگ ذائقه‌ی نوجوان‌ها تغییر کرد و کتاب‌های برادران

#سرگرمی و خلاقیت

یازده کتابفروشی غیر عادی که شما می‌توانید ببینید

● مترجم: مهناز کریم زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس - کتابدار کتابخانه عمومی حکیم هیدجی

همه انواع و اعصار است.

۴. BOOK BARGE

سارا هنشاور روزنامه‌نگار سابق چیز زیادی درباره قایق‌ها یا داشتن یک کسب و کار نمی‌دانست زمانی که برای اولین بار بوک بارگ را در سال ۲۰۰۹ تأسیس کرد یک قایق با پولی که از والدینش قرض کرده بود خرید و آن را با کتاب‌های اهدایی که در پاسخ به درخواست یک روزنامه جمع‌آوری شده بود، پر کرد. امروزه این کتابفروشی شناور با دقت کتاب‌هایی که از لیست پرفروش‌ها خارج شده‌اند را می‌فروشد. بازدیدکنندگان می‌توانند روزهای شنبه بر روی بارتون مارینا در استافوردشایر انگلستان سوار شوند.

۵. LIVRARIA DA VILA

اگر می‌خواهید واقعا توسط کتاب‌ها احاطه شوید، لیوراریا دو ویلا را انتخاب کنید. این کتابفروشی در ساووپائولو در یک ساختمان دارای ساختار منحصر به فرد با قفسه‌های مدوری شکل

کتاب که نمای فروشگاه را می‌سازد، ساخته شده است. مکان سابق چندطبقه ای نیز دارای کتاب‌هایی است که فضای کف تا سقف را می‌پوشاند و همچنین یک حفره دایره‌ای شکل بزرگ مابین طبقه اول و زیرزمین وجود دارد که با کتاب‌ها پوشیده شده است.

مطمئنا شما می‌توانید در آمازون کتاب بخرید، اما این اصلا قابل مقایسه با رفتن به کتابفروشی و انتخاب عنوان مناسب به صورت دستی نیست. در اینجا برخی از کتابفروشی‌های منحصر به فرد که به اندازه خواندن کتاب‌ها جذاب هستند معرفی می‌شوند.

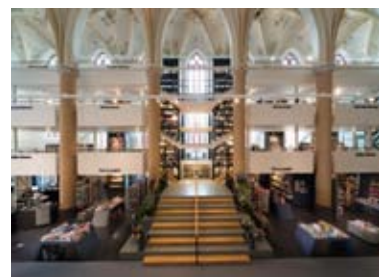
۱. کتابفروشی ساریاوا

از خصوصیات کتابفروشی ریودوژانیرو ساخت یک رنگین کمان ممتد از کتاب‌هاست که در اطراف فروشگاه چیده شده است. اگر چه این عنوانی فروش نیستند اما امکان دسترسی به بسیاری از آن‌هایی نزدیک به کف زمین هستند، وجود دارد. با وجود اینکه اندازه آن بزرگ است سازندگان می‌خواهند فروشگاه احساس آرامش و نشاط را به مخاطب القا کند. رنگ یک مسئله مهم در این مکان است. طبقه بالای کودکان همچنین دارای قابلیت چند رنگی و محل نشستن راه راه است.

۲. WAANDERS IN DE BROEREN

کتاب‌فروشی‌ها می‌توانند در هر نوع ساختمانی دایر شوند. این کتابفروشی در یک کلیسای جامع بازسازی شده قرن پانزدهم میلادی در شمال شرق آمستردام

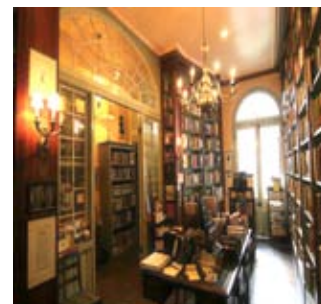

در محل شهرداری زوله واقع شده است. فروشگاه بسیاری از ویژگی‌های کلیسای اصلی از جمله سالن شبستان و سازه‌های چوبی عظیم را حفظ کرده است. معماران توضیح دادند که ما می‌خواستیم همه ضمایم ساخته شده برای کلیسا در رابطه با کلیسای قدیمی دارای ساده گی باشند.

۳. LA CAVERNE AUX LIVRES

این قطار پستی از رده خارج شده واقع در اوورز سورایز فرانسه با کتاب‌ها پر شده است. هر چند ممکن است از بیرون خیلی معلوم نباشد، اما لاکاور آکس لیورز - غار کتاب‌ها - خانه هزاران کتاب از

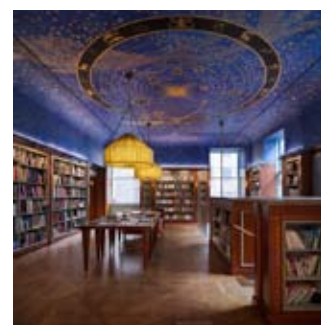
۶. FAULKNER HOUSE

همانطور که از نام آن پیداست، ویلیام فالکنر اولین بار در آپارتمان نیواورلئان ساکن شد. اگرچه او فقط برای شش ماه در سال ۱۹۲۵ در آنجا زندگی کرد اما فضا همچنان جو ادیبان را حفظ کرده است. اونرز جو دو سالوو و رزماری جیمز آپارتمان را تخلیه کردند

و آن را به یک کتابفروشی که دارای انتشارات کمیاب کلاسیک چاپ اول و کتابهای نوشته شده توسط فالکنر یا درباره وی بود، انتقال دادند. گفته می‌شود که روح نویسنده هنوز هم در اطراف بعضی از کارکنان پرسه می‌زند و گاهی با آنها برخورد می‌کند.

۷. ALBERTINE BOOKS

در یک عمارت تاریخی در شرقی‌ترین سمت منهتن واقع شده است. این کتابفروشی انگلیسی و فرانسوی - پروژه‌ای از سفارتخانه فرانسه، دست آورد بسیار جذابی است. ساختمان فوقانی یک زودیاک دیواری زیبا که یادبودی از گرند سنترال است، در بالای

آن قرار دارد. نقاشی آبرنگی روی گچ از رنسانس ایتالیا الهام گرفته است، در زمانی که تمایز بین مرز علم و شعر مبهم بود.

۸. BART'S BOOKS

کتابهای بارت به بزرگ‌ترین کتابفروشی شخصی مستقل و خودگردان در کشور گفته می‌شود. ریچارد بارتینستال این مغازه را در دهه ۶۰ میلادی در اوجای کالیفرنیا باز کرد. زمانی که او مجموعه شخصی‌اش را بنیاد نهاد، در حال ورشکستگی بود.

بارتینستال در آغاز قوطی‌های قهوه را به جای دفتر ثبت استفاده می‌کرد. افتخار مجموعه به این است که هنوز هم در این مکان کتابهای ارزانتر از ۳۵ سنت وجود دارد که به راحتی با پول خرد قابل پرداخت است.

۹. BRAZENHEAD BOOKS

افراد اهل کتاب و ادب نیویورک آشنایی طولانی مدتی با کتابهای موجود در محل فروش مشروبات الکلی قاچاق دارند. این کتابفروشی یکبار در یک ساختمان اجاره‌ای دایر شد. "کتابفروشی سام نایتز

بیشتر شبیه به یک کلوب شبانه است تا یک کتابفروشی"، این چیزی است که آقای مایکل سیدنبرگ که مالک آن است به روزنامه نیویورک تایمز گفته است. این مغازه بعد از اینکه موعد اجاره آن به پایان رسید مجبور به تعطیلی شد اما مالک آن همچنان و مصرانه به دنبال یافتن جایی برای آن‌هاست.

۱۰. THE SPOTTY DOG BOOKS & ALE

یک ایستگاه آتش‌نشانی سابق در محله هادسان نیویورک، امروزه به عنوان یک کتابفروشی و کلوب دو منظوره فعالیت می‌کند که به شما این امکان را می‌دهد که در حین گشتن در قفسه‌ها نوشیدنی بخورید. این مکان به خود افتخار

می‌کند که این چنین تنوع وسیعی را در حوزه نوشیدنی فراهم کرده است. اعضای سابق آتش‌نشانی، سی.اچ. ایوانز هوک و لادر کو، گاهی به آنجا سر می‌زنند و نوشیدنی می‌نوشند.

۱۱. LIBRERIAALTA ACQUA

کتابفروشی آکوآ آلتا در ونیز ایتالیا به خاطر کتابهای غیرمعمول و راهکارهای عجیب آن معروف است. بازدیدکنندگان می‌توانند کتابهایی را که در میان وان حمام، قایق‌ها و فضاهای عجیب دیگر قرار گرفته‌اند، جستجو کنند.

از لحاظ کشتیرانی پایه‌های کتابفروشی بر روی یک گوندولای بزرگ (نوعی قایق بزرگ ایتالیایی) قرار گرفته است که در زمان مد دریا به کتابفروشی کمک می‌کند. (معنای نام لغوی کتابفروشی به زبان ایتالیایی "کتابخانه روی آب" می‌شود). این کتابفروشی فانتزی احتمالا کتابی را که شما به دنبالش هستید را داشته باشید اما در صورتی که عوامل آلرژیک آن پاک شوند. از طرف دیگر یک لایه ضخیم از گرد و غبار و همچنین تعدادی گربه که در اطراف قفسه‌ها پرسه می‌زنند نیز وجود دارند.

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[۱۱ Unusual Bookstores You Can Visit](#)

مفرح ترین کتابخانه های جهان

● مترجم: مهناز کریم زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه تربیت مدرس - کتابدار کتابخانه عمومی حکیم هیدجی

کتابخانه هجورینگ در متروپل

این کتابخانه دانمارک داخل مرکز خرید متروپل جای گرفته است اما فضای داخلی آرامش بخش طراحی شده به وسیله بوش و فجورد آن را به یک مکان مفرح دور از سر و صدای مشتریان تبدیل کرده است. نوار قرمزی که در کل کتابخانه کشیده شده است به عنوان

یک دکوراسیون فانتزی و گاه قفسه کتاب عمل می کند. رنگ های تند و شکل های اورگانیک (مخصوصا مبلمان) مفرحی و شگفتی را بیش از آنچه باید تشدید می کند. یک درخت برقی مطالعه به رنگ سبز، یک حوض ماهی پر از کتاب،

یک محل مطالعه به شکل کیسه حبوبات، یک آوازخوان پله کانی (یک دهان بزرگ که شعر را با صدای بلند از بر می خواند)، مکان های مطالعه تک نفری و یک سیستم قفسه بندی قوس دار باعث شده است کتابخانه هجورینگ بهشتی شاد برای خوانندگان باشد.

کتابخانه فضای باز ماگدبورگ

اگر خواست شما مطالعه در فضای باز است، سر زدن به ماگدبورگ آلمان یک تجربه منحصر به فرد از کتابخانه عمومی است. منطقه شهری به وسیله کارخانه های صنعتی رها شده احاطه شده است، اما ساکنان محلی و معماران KARO بخشی از فضا را اصلاح و آن را با کتاب پر کرده اند. آنچه که به صورت روال اجرا می شود شامل: امانت کتاب، پس گرفتن آن، و یا تعویض آن است. کتابخانه گه گاه همچنین میزبان جلسات خوانش عمومی و برنامه های هنری محلی می شود.

کتابخانه سف هاون

سف هاون اورفانگ در تایلند به یک کتابخانه جهت کمک به آموزش کودکان، پیشرفت جامعه، و ارتباط کودکان با سایر نقاط جهان از طریق اینترنت نیاز داشت. بتن، گچ، و بامبو

هوای کتابخانه را خنک و مطبوع نگه می دارد. طراحی باز افرادی که در بیرون هستند را به ورود به داخل آن، و تفریح در کنار تشویق کودکان به سکوت برای دراز کشیدن و غرق شدن در مطالعه دعوت می کند.

ما می توانیم چندین جلد درباره علاقه مان به کتابخانه ها و نیز انواعی که دارند مطلب بنویسیم. در طول سفر اینترنتی مان تصادفا به بعضی از مکان های شگفت آور زیبا برای دوست داران کتاب برخورد کردیم. بعد از پیدا کردن یک کتابخانه در کولوسال، بر آن شدیم که دیگر کتابخانه های تفریحی که بر خلاقیت، سرگرمی و معجزه کتاب تاکید دارند را جستجو کنیم. مطالعات بیشتر در این زمینه موجب می شود مردم بدانند که ماجراجویی و بازی یک داروی تقویتی جالب برای روح و روانشان می تواند باشد. کتابخانه های تفریحی بیشتری را برای دوست داران ادبیات برای تمامی سنین بررسی می کنیم.

کتابخانه سرسره ای مون هون

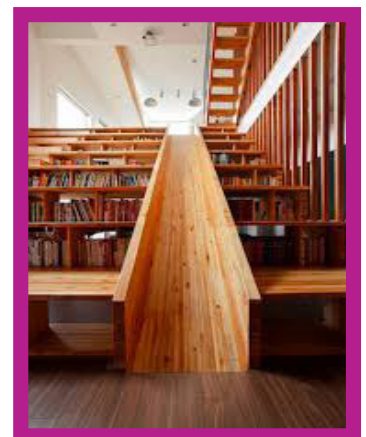
معمار مون هون خانه پانوراما را در جنوب کره طراحی کرده است که شکل یک کتابخانه چند منظوره را دارد. یک سرسره چوبی (همچنین قابل استفاده برای بزرگسالان) به وسیله پله کانی به شکل قفسه کتاب ساخته شده است. هر بخشی از ساختمان کتابخانه دو وظیفه انجام می دهد که

آن را به قلب خانه تبدیل می کند. خانواده همچنین آن را به عنوان یک قسمت نشیمن برای تماشای تلویزیون، یک میز کار (در پایین سرسره)، و یک پاتوق فصلی مطالعه استفاده می کنند.

کتابخانه مرکزی سیاتل

بخش رنگارنگ کودکان در طبقه اول کتابخانه مرکزی سیاتل به بازدیدکنندگان خوشامد می گوید، اما کتابخانه وسیع یک تفرجگاه ادبی بزرگ برای کودکان در تمام سنین است. پالت رنگ روشن هماهنگ با نور، انرژی

کارآمد ساختمان، ترکیب پنل های شیشه ای و پنجره های فلزی که نور خورشید را به داخل می رسانند، یک محیط حیرت آور برای یافتن کتاب تشکیل داده اند.

مرکز آموزش و فعالیت های زیست محیطی کودکان

هتل ۶ ستاره سونوا
کایری در جزیره
که کود در خلیج
تایلند واقع شده است.
برجسته ترین بخش
آن مرکز آموزش و
فعالیت کودکان است
که، امکان آشنایی
کودکان بازدیدکننده
با طیف گسترده ای از

فعالیت های سرگرم کننده و همچنین بالا بردن سطح آگاهی زیست
محیطی ایشان را فراهم می کند. این مکان دارای یک کتابخانه است
که کتاب های مربوط به فرهنگ و تاریخ محلی را نشان می دهد. ما
مخصوصاً مخفیگاه قفس پرنده متعلق به کودکان که بر فراز پله های
چوبی پیچ در پیچ آویزان شده است را دوست داریم.

کتابخانه سیار هیلبورن

منطقه مهیج و ترسناک
این کتابخانه سیار
در هیلبورن آلمان
قفسه هایی به شکل
منفصل، تشک های
مطالعه با رنگ روشن
و صندلی های راحتی را
شامل می شود. طراحان

آراستگی طبیعی و محیط پویای یک کتابخانه را بسیار مهم می دانند.

کتابخانه Rockine Rotundas

آینه های مدوری شکل
و متحرک بزرگ و
رنگارنگ در کتابخانه
اشپیرینگ وایل یوتا
یک مکان رویایی برای
استراحت چشم ها در

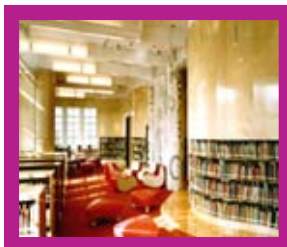

بین کتاب ها فراهم کرده است.
کتابخانه خانگی

طراح سالی تراوت این
کتابخانه خانگی را برای
یک خانواده در اوستین
ایجاد کرده است که با
یک صندلی کنترل از سقف
راه دور آویزان از سقف

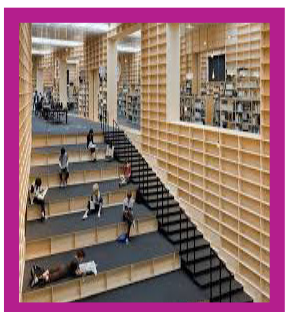
کامل شده است. ساکنان از آن برای دسترسی به قفسه های مرتفع
استفاده می کنند، اما ما امیدواریم که گه گاه آن را برای آویختن و
مطالعه استفاده کنند.
کتابخانه رابین هود

دانش آموزان مدارس نیویورک
مطالعه در کتابخانه رابین هود
را دوست دارند. فضای متحرک
برآمده دارای دیوار منحنی مملو
از کتاب، قفسه های لوله ای شکل
و صندلی های مطالعه و پرده های
نازک فضا را پوشش داده اند.

کتابخانه و موزه دانشگاه هنر موساشینو

مقیاس، فضا و شکل از ضروریات
طراحی کتابخانه و موزه دانشگاه
هنر موساشینو در توکیو هستند.
چشم انداز از بالا به پایین کتابخانه
سالن های باریک، دسته هایی از
لامپ های آویزان و قفسه های
کوتاه و بلند جا گرفته در آن را
نشان می دهد. حتی فضای کف
به وسیله اعدادی که مربوط به
بخش های مختلف کتابخانه می شوند، فعال است. آنها شبیه به
صفحه بازی لی لی هستند.

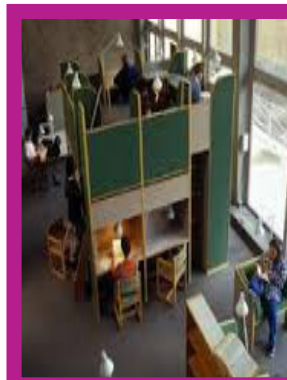
گالری خانه درختی

آیا جفتی بهتر از یک کتابخانه
و خانه درختی وجود دارد؟ این
ترکیب موقتی در پارک رجنت
لندن به وسیله یک مجموعه هنری
برای شکوفایی تخیل جمعی،
تشویق بزرگسالان و کودکان به
طور یکسان برای کشف انواع
واکنش های خلاق به طبیعت است
که با عشق ساخته شده است.

کتابخانه کالج گرینل

دانشجویان در کالج گرینل از
مطالعه در کتابخانه بارلینگ با
کابین مطالعه ای که شبیه به یک
زمین بازی مناسب بزرگسالان
است، لذت می برند. دانشجویان به
آن ورزشگاه جنگلی می گویند.

کتابخانه سپیدار بیجینگ

عنصر کشف برای معمار ساکو که این کتابخانه / کتابفروشی را برای کتابخانه صنوبر در بیجینگ طراحی می کرد، مهم بود. هر چند که بر کودکان تمرکز دارد اما بزرگسالان می توانند درک کنند که طراحی آن تخیلی است. رنگ های رنگین کمانی کودکان را تماما به اتاق های مطالعه راهنمایی می کند، جایی که فضای کوچکی وجود دارد که آن ها می توانند با کتاب مورد علاقه شان در آنجا اردو بزنند.

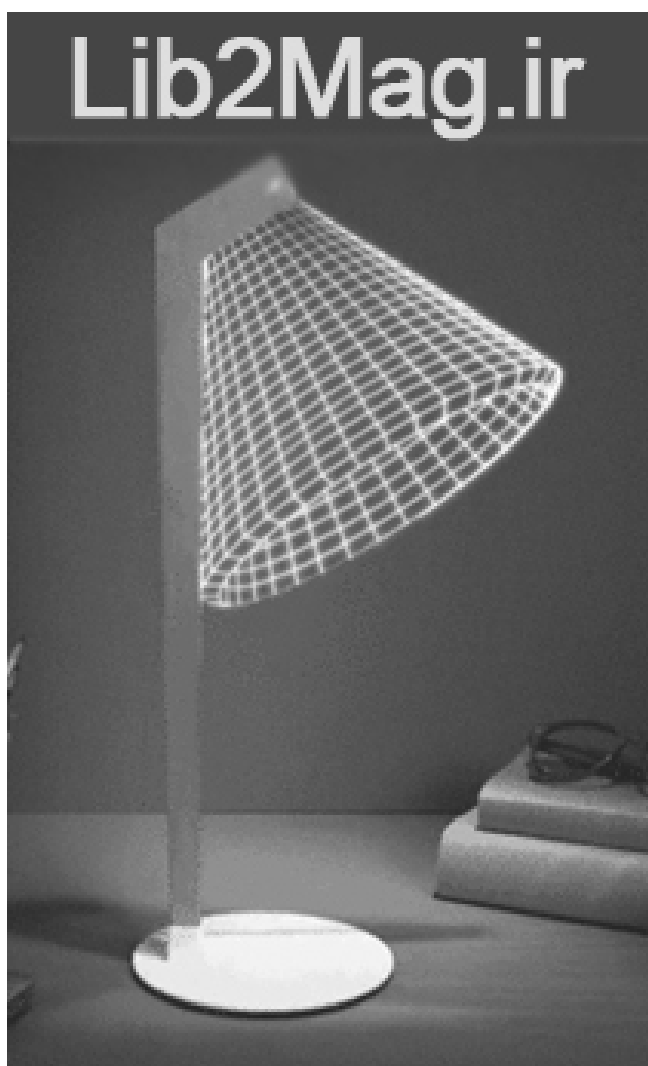
کتابخانه CultuurcampusVleuterweide

یک مجموعه جامع در هلند که شامل کتابخانه ای با نشاط، ایستگاه های کاری چوبی پوشیده از رنگ های تند می شود. بیشتر نیمکت ها شبیه آثار هنری هستند.

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[The Most Playful Libraries in the World](http://TheMostPlayfulLibrariesintheWorld)

تابلوهای کتابخانه

● مترجم: ایمان نریمانی

دانشجو کارشناسی علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه قم

۴- تابلو بخش غیرداستانی کتابخانه:

رنگ روشن تابلو بخش غیرداستانی کتابخانه. همراه با نمای کتاب‌های مرجع و ارجاع متن. کتابخانه شهر نیوکاسل ۲۰۰۹ عکاس: ریچارد ایرد^[۷] از انگلستان

۵- تابلو گرافیکی حاوی اطلاعات در ورودی کتابخانه:

این عکس تابلو کنار دیوار کتابخانه موسسه مدیریت سنگاپور را نشان می‌دهد. عکاس: دیوید ان جی سون سونگ^[۸] از سنگاپور.

۶- تابلو اطلاعات راهنمای کتابخانه:

تابلو راهنمای بزرگ همراه با اطلاعات کمکی در نزدیکی محل استراحت کتابخانه. عکاس: دیوید ان جی سون سونگ^[۹] از سنگاپور.

۷- تابلو دیوار انتشارات کتابخانه

استفاده از حروف درشت ساده همراه با تصاویر گرافیکی و بزرگ نوشت افزار بعد از در ورودی کتابخانه عکاس: دیوید ان جی سون سونگ از سنگاپور.

گالری عکس زیر مجموعه‌ای است از عکس‌هایی که به وسیله خوانندگان مجله اسمشینگ^[۱] برای «مسابقات عکس دنیای تابلوها»^[۲] ارائه شده است. در این رقابت بیش از ۲۵۰۰ عکس از سراسر جهان به این مجله ارسال شده و در اینجا تعدادی از جالب‌ترین عکس‌ها انتخاب شده که در زیر مرور خواهیم کرد. موضوع این عکس‌ها تابلوهای کتابخانه است که با طراحی منحصر به فردی که به هیچ عنوان فقط یک طراحی ساده نیست، یادآور تامل و تفکری است که انسان در چنین محیط‌های آرامی انجام می‌دهد.

۱- تابلو ناسیس

تابلو نارنجی کتابخانه ناسیس^[۳]. عکس از کارینا دائر^[۴] از ایالات متحده آمریکا

۲- تمیز و خوانا

کتابخانه صورتی با تابلوهای قرمز. عکس از کارینا دائر^[۵] از ایالات متحده آمریکا

۳- تابلو راهنمای رنگی کتابخانه‌ای:

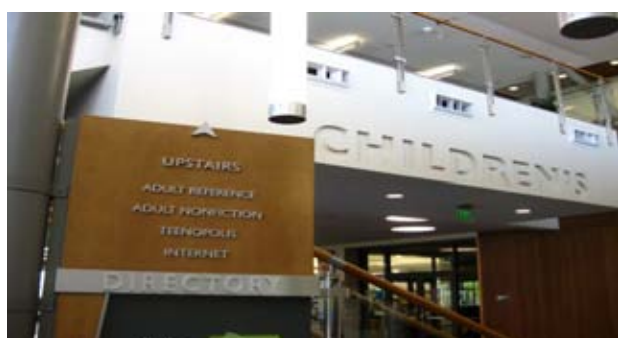
رنگ روشن علامت‌های راهنمای کتابخانه که کنج دیوارها را پوشانده است. کتابخانه شهر نیوکاسل سال ۲۰۰۹. عکس از ریچارد ایرد^[۶] از انگلستان

۱۱- تابلو هنر دیوارنگاری یا گرافیتی
دیوار نگاری یا گرافیتی روی دیوار کتابخانه.
عکاس: هلگا آدران سیوارسدوتیر^[۱۲] از ایسلند.

۱۲- تابلو داخلی کتابخانه:
تابلوی راهنما و نام هر بخش.
عکاس: جی سامسون^[۱۳] از ایالات متحده آمریکا

۱۳- راهنمای آسانسور کتابخانه:
راهنمای آسانسور که نشان دهنده هر آنچه که در هر طبقه وجود دارد است.
عکاس: جی سامسون^[۱۴] از ایالات متحده آمریکا.

۱۴- تابلو سنگ باستانی در شهر افسس:
افسس، ترکیه: یکی از مکان‌های بسیار مهیج که من افتخار بازدید از آن را داشتم. این عکس در نزدیکی کتابخانه سلسوس در شهر باستانی آناتولی گرفته شده است. من می‌خواستم همه چیز را لمس کنم.
عکاس: نیکل هیکس^[۱۵] از ایالات متحده آمریکا

۸- تابلو کتاب‌های جدید
این تصویر در بالای مجموعه کتاب‌های جدید در کتابخانه محل زندگی من.
عکاس: جینا کالهن^[۱۰] از ایالات متحده آمریکا

۹- تابلو مجموعه اسپانیایی
این تصویری از تابلو کتاب‌های جدید و پر مخاطب در کتابخانه محل زندگی من.
عکاس: جینا کالهن از ایالات متحده آمریکا

۱۰- تابلو وای فای
بخش استفاده آزاد از اینترنت بدون سیم در کتابخانه محل زندگی من
عکاس: جینا کالهن^[۱۱] از ایالات متحده آمریکا

۱۸- کتابخانه:

کتابخانه مدرسه ما
عکاس: سای سای فینگ
از چین^[۲۰]

۱۹- تابلو کتابخانه ۲۴ ساعته در خیابان:

بالای ماشین خودکار فروش سلف سرویس.
در کتابخانه شهر نیوکاسل سال ۲۰۰۹
عکاس: ریچارد ایرد^[۲۱] از انگلستان

پانویس:

1. smashing.
2. World Of Signage Photo Contest.
3. Knowasis.
4. Karina Downer.
5. Karina Downer.
6. Richard Aird.
7. Richard Aird.
8. David NG Soon Thong.
9. David NG Soon Thong.
10. Gina Calhoun.
11. Gina Calhoun.
12. Helga Oddrún Sævarsdóttir.
13. Jay Samson.
14. Jay Samson.
15. Nicole Hicks.
16. Rich Bernstein.
17. Omar Padilla Bonett.
18. Ron Terada.
19. Scott Wu.
20. Caicai Feng.
21. Richard Aird.

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: [Library Signs](#)

۱۵- فقط تماس‌های محلی کوتاه:

تابلوی نزدیک تلفن کتابخانه.
عکاس: ریچ برنستین^[۱۶] از ایالات متحده آمریکا

۱۶- سکوت

تابلو سکوت در اتاق کنفرانس کتابخانه.
عکاس: عمر پادیلا بونت^[۱۷] از کلمبیا

۱۷- کلمات در توصیف تصویرها ناتوان هستند

هنر چیدمان، بیرون از کتابخانه عمومی ونکور
به وسیله ران ترادا^[۱۸]
عکاس: اسکات وو^[۱۹] از کانادا

ویرترین هادر کتابخانه

● مترجم: معصومه سعادت

کارشناس علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه الزهرا (س) تهران

جامعه‌ی شما جشنی برای یک رویداد خاص هست؟ تولد یک نویسنده یا تصویرگر محلی است؟ فکر کردن درباره جشن‌ها یا تم‌های محلی یا ملی به ایده‌ها کمک می‌کند.

۴. **آن را تعاملی بسازید.** بچه‌ها دوست دارند برای چیدن ویرترین تعامل داشته باشند. برای مثال، سال گذشته من یک ویرترین برای ماه داستان‌های خانوادگی اجرا کردم. من مقداری کاغذ برش دادم و آنها را درون سبدي کنار میز خدمات کودکان گذاشتم. در ویرترین یک صفحه‌ی بزرگ بود که می‌پرسید: "جالبترین داستان خانوادگی تو چیه؟" کنار میز بایست و داستان‌ت رو به مجموعه اضافه کن! بچه‌ها دوست داشتند به داستان‌های خودشان فکر کنند، همچنین آنها دوست داشتند داستان دوستان خود را بشنوند.

۵. **آن را همیشگی کنید.**

اگر کودکان و خانواده‌ها نتوانند ویرترین را ببینند، چگونه قرار است احساس خوبی نسبت به کتابخانه پیدا کنند؟ اگر شما کتاب‌ها را نمایش می‌دهید، مطمئن شوید که تنوع و تعادل را از نظر جنسیت، زمینه‌های

فرهنگی (نویسنده و شخصیت اصلی) و سبک کتاب رعایت کرده‌اید. اگر شما اشخاص را نمایش می‌دهید (با عکس‌شان یا با نقاشی) حواستان باشد که شامل چه افرادی می‌شود، همیشه برای تنوع تلاش کنید.

۶. **بچه‌ها دوست دارند خلاق باشند.** یک صندوق پیشنهادات بر روی میز خود برای دریافت نظرات داشته باشید. همچنین کودکان می‌توانند بیایند و در نقاشی، رنگ‌آمیزی و چیدمان کمک کنند. هر راهی برای درگیر کردن مستقیم آنها، یک گام مثبت است. با انجام این شش مرحله به راحتی می‌توانیم ویرترینی داشته باشیم که برای مدتی جالب توجه باشد و با نگاه کردن به آن خودمان هم انرژی بگیریم. فراموش نکنیم که ویرترین یک مصیبت نیست! می‌توان آن را به یک استراحت کوتاه بین درگیری بودجه، وجین، برنامه ریزی و هر آنچه که ما انجام می‌دهیم تلقی کرد.

پانویس:

[۱] Kate Clausen

[۲] Reads Under the Sea ۲۰,۰۰۰

منبع:

این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است:

[Hints and Tips for Window Displays](#)

همه‌ی کتابخانه‌ها ویرترینی دارند که جلوی دید عموم است و همه‌ی کتابداران آرزو دارند این ویرترین بی‌نظیر به نظر برسد. کتابداران همیشه سرشار از انرژی خلاق، دید هنری و ایده‌های ماهرانه هستند اما کمتر پیش می‌آید موفق شوند این ایده‌ها را در ویرترین خود پیاده کنند.

کیت کلزن^[۱] کتابدار کتابخانه عمومی و مرکز ادبیات کودکان دانشگاه دومینیکان است. او طراح ویرترینی است که نام آن را "بیست هزار مطالعه زیر دریا"^[۲] گذاشته و مورد توجه عموم مردم قرار گرفته است. او در مقاله‌ای عنوان می‌کند:

همه‌ی ما کتابداران آرزو داریم ویرترین کتابخانه مان بی‌نظیر به نظر برسد. آرزو داریم، درست است؟ گاهی اوقات، احساس می‌کنم یک ایده واقعاً خوب و یا یک تصویر در ذهنم دارم که دوست دارم آن را اجرا کنم. اما سرم آن قدر شلوغ است که اجرای ایده طراحی ویرترین برایم به اندازه‌ی ابراز عشق لئوناردو دی کاپریو دور از ذهن به نظر می‌رسد!

اما این خانم خلاق، تجربیات خود را در اختیار سایر کتابداران قرار داده است. او شش گام بسیار راحت برای داشتن یک ویرترین قابل توجه و دوست داشتنی عنوان می‌کند:

۱. **یک قالب داشته باشید.**

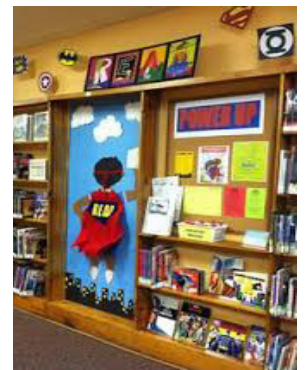
کتابخانه‌ی ما یک جای خالی دارد که هر ویرترین با هر اندازه‌ای را شامل می‌شود. پس به راحتی می‌توانیم طرح خود را بریزیم. این کار واقعاً به ایده‌های طراحی، طوفان ذهنی و شکل چیدمان کمک می‌کند.

۲. **ببینید چه امکاناتی دارید؟**

اگر شما یک شکل خاص از طراحی را در ذهن‌تان دارید،

ناگزیر به خرید وسایلی هستید. اما بیشتر اوقات، بودجه‌ی ما برای طراحی ویرترین صفر است! بنابراین همراهی صرفه جویی و خلاقیت با امکاناتی که در لحظه داریم ضروری است. آیا شما کاغذ سفید خالی دارید؟ رنگ؟ مقوا؟ ماژیک؟ اکریل؟ به معنی واقعی کلمه این امکانات بیشتر چیزی است که من برای طراحی ویرترین "۲۰۰۰" مطالعه زیر دریا" استفاده کردم. من برای نقاشی موجودات دریایی کتاب‌ها و فضای مجازی را جستجو کردم، اما از نقاشی اکریلیک و ماژیک برای همه‌ی رنگ‌ها استفاده کردم. اگر شما هم چیز خاصی مد نظر دارید، از این مجموعه‌ی جذاب برای ویرترین استفاده کنید.

۳. **آن را با مجموعه، فصل یا جامعه‌ی خود وفق دهید.** در

شرکت طراحی کتابخانه دیمکو

• مترجم: مریم عبدالله زاده

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

معرفی:

صندلی‌ها و قفسه‌بندی برای تمام سنین ایجاد شد، نیمکت و قفسه‌ها دارای یک چشم‌انداز جالب و جذاب نسبت به قفسه‌های قبلی شد. پانل‌های دیواری قابل انتقال همراه با مجموعه‌هایی از مبلمان و مناطق رنگارنگ مخفی برای لذت بردن کودکان و خانواده‌ها ایجاد شده و آن‌ها می‌توانند تبلت، لپ‌تاپ و تلفن خود را در هر فضایی شارژ کرده و به راحتی در فضا حرکت کنند.

در دسامبر سال ۲۰۱۵ مدیرعامل شرکت باربارا براتین تاثیر طراحی را در ۲۱ روز پس از تغییر طراحی بررسی کرد و به این نتیجه دست یافت که پس از تغییر ۱۳ درصد استقبال از کتابخانه بیشتر شده است و تمام کارکنان و کاربران کتابخانه را بهترین فضا در محله خود می‌دانند.

پانویس:

Demco.۱

Kenosha Public Library, Northside Branch.۲

منبع:

www.DemcoInteriors.com

شرکت طراحی دیمکو^۱ یک راه حل استراتژیک برای فضاهای داخلی کتابخانه‌ها و مدارس طراحی کرده است. این شرکت در ۱۰۰ سال فعالیت خود علاوه بر طراحی خدمات به کتابخانه‌های شخصی و منحصر به فرد، به درک بالایی از نیازهای مخاطبان توسط مشتریان به صورت روزآمد و آینده‌نگری رسیده است که نمونه‌هایی از آن را می‌توان در سایت شرکت مشاهده نمود. و برای معرفی بیشتر این شرکت نمونه‌هایی در هر شماره معرفی می‌کنیم:

کتابخانه عمومی کنوشا، شرکت نوردساید^۲

شرکت نورساید برای دعوت کودکان به خواندن و بازی‌های گروهی، فضاهای تخیلی و کشف بیشتر، تصمیم به بازسازی اتاق کودکان و نوجوانان گرفت و طراحان داخلی دیمکو فضای یکنواخت و خسته کننده ۲۰ ساله با دیوارهای سفید و ساکن را به فضایی پر جنب و جوش و هیجان‌انگیز برای کودکان و نوجوانان تبدیل کرد. بر دیوارها با رنگ روشن می‌توان برجسب و علامت‌های زیبا نصب کرد. علاوه بر این طراحان فضایی جدید برای پروژه‌های مشترک مدرسه، برنامه‌های پدر و مادر، اردوگاه برنامه‌نویسی کامپیوتر برای کودکان و پرورش خلاقیت آنان ایجاد کرده است.

#اینفوگرافی

اینفوگرافی: مزیت های خواندن

• مترجم: نازنین مؤمن زاده

کتابدار کتابخانه اوجدی مراغه ای

لینک اینفوگرافی انگلیسی: thebenefitsofreadingbooks.com

2016

برای ساختن یک کتابخانه ی قدرتمند
با خدمات منحصراً وفور

روی "یابش" حساب باز کنید

 yabesh.ir

کتاب های الکترونیکی

استانداردها

بانک های اطلاعاتی

مجلات علمی تجاری

مجلات علمی پژوهشی

آموزش های کتابدار ۲۰۰

گزارشات فنی و تحلیلی

پایان نامه ها

همایشنامه ها

سامانه ی تأمین مقاله

آف لاین سازی

آموزش بوم جستجو

خدمات متادیتا لاتین

اشتراک بروز مجلات

دیجیتال سازی منابع

یابش

گروه فناوری تلاش و توسعه
دانش، فناوری، خلاقیت

مشهد- گروه فناوری تلاش و توسعه
۰۵۱۳۲۴۰۴۰۵۰ | ۰۹۱۵۱۱۰۵۲۸۵